

Délibáb

Halászat
(Bársony Rózsi)

30
FILLÉR

IV. ÉVF. 34 SZÁM
BUDAPEST-1930 AUGUSZTUS 2
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON

Tánc Margit felv.

B

NETE
ADJA

ÉBEN

GÉNY
ENGŐ

TALA
2 SZ.

WEEKENDRE KÖNNYŰ PORTABLE-
KÉSZÜLÉKEK RÉSZÉRE LEGJOBB A

A 141

PHILIPS
MINIWATTST

KÉTRÁCSOS 1VOLTOS FŰTÉSŰ CSŐ

IV. évfolyam

Budapest, 1930 augusztus 23

34. szám

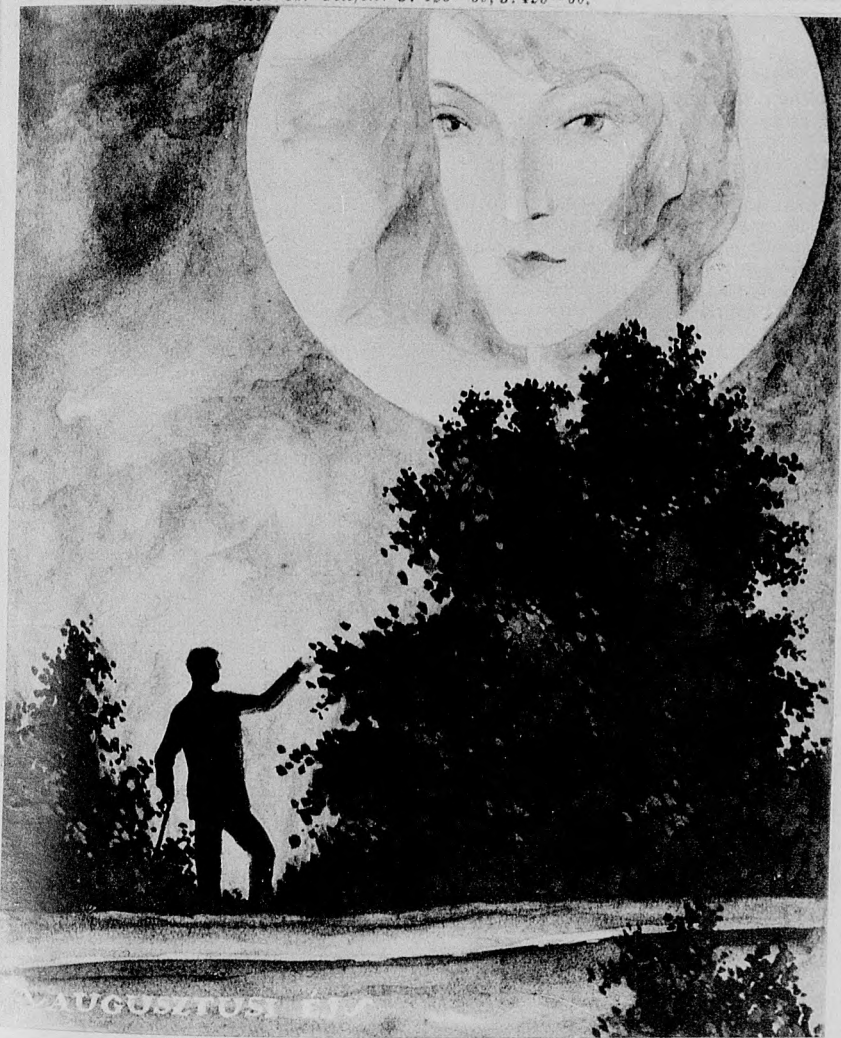
Déliab

30
fillér

Megjelenik minden szombaton

M. N. MŰZEUM
KÖNYVTÁRÁBÓL

Előfizetési ár: negyedévre 3 P 50 fill., félévre 7. → pengő. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 30 fillér. Ausztriában 60 Groschen, Csehszlovákiában 3.— korona. Jugoszláviában 6 dinár, Romániában 20 lei. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Dohány uca 12. Telefon: J. 423-39, J. 423-50.

(Byssz Róbert rajza)

ÜZENETET HOZNAK A

Délibábnak
 A MAGYAR ÓCEÁNREPÜLŐK

Két évvel ezelőtt Dolinay Ilona, az ismert drámai színésznő tudvalevően Amerikába szerződött. Az ottani magyar szintársulatoknál játszott jelentős sikerrel. Az amerikai szerződés azonban nemcsak színpadi babérokot hozott Dolinay Ilonának, hanem egy amerikai férjet is. Egyik flinti előadáson meglátta a magyar színésznőt játszani egy ottani tekintélyes építész, aki annyira beleszeretett, hogy megkérte a kezét.

Dolinay már mint menyasszony félévvel ezelőtt Pestre jött, hogy családjától elbúcsúzzon és magával vigye ittmaradt ruháit és értéktárgyait.

Két hónappal ezelőtt aztán megvolt a magyar színésznő és amerikai építész esküvője, amelyről annak idején beszámolt a Délibáb is.

Most aztán kedves levelet kaptunk a legfrissebb amerikai magyar aszszonytól, Dolinay Ilonától, amelyben többek között ezeket írja:

Flint, 1930 július 28.

.... A magam személyéről csak annyit akarok írni, hogy nagyon boldog vagyok. Remek amerikai társaságom van s legnagyobb szenvedélyem a golfozás. Ellenben ami magukat ennél sokkal jobban érdekelheti, az a következő:

Most jönnek ide a magyar repülők (Endresz és Magyar pilóták) Californiából, miután előzőleg Detroitban voltak.

Innen startolnak Budapestre.

Természetesen meg fogom ragadni az alkalmat, hogy velük üdvözlötletet küldjek a Délibábnak és Zsaszának.

Szóban vagy írásban, ahogy lehetséges lesz. Így tehát, ha megérkeznek, amit azt hiszem mindnyájan tiszta szívből kívánunk,

kérem, hogy a Délibáb kijelölt munkatársa várja meg a pilótákat a budapesti repülőtéren s vegye át az üdvözlötlet. Egyben üdvözölje nevemben is a diadalmas pilótákat, akiknek teljesítménye a magyar tehetség adalata lesz...

Dolinay Ilona

Ubbó

ők

aptunk
r asz-
helyben

ius 28.

l csak
on bol-
ársasá-
lyem a
t ennél
a kö-

repülők
álíjor-
roítban

stre.
meg
i az al-
velük
ldjek a
s Zsa-

y írás-
velséges
át, ha
amit
ndnyá-
ból kí-

a Déli-
aunka-
meg a
alapesti
vegve
szletet.
vözötte
lladai-
akik-
nye a
ég áa-

Dinnyeszüret (Árpád Margit) (Toth Margit felv.)

...

„Az új drámáról nem lehet beszélni — azt meg kell írni”

— Látogatás Herczeg Ferencnél —

A nap sápadt, őszi fénnyel borong Herczeg Ferenc könyvtárszobájának oszlopos falain.

Az asztalon aranyvégű és arany dohányú, pácolt illatú angol cigaretták.

Pedig Herczeg Ferenc nem dohányzik.

— Csak a legteljesebb pihenésem óráiban gyujtok rá egy-két cigarettára — mondja, mikor megkínál a londoni

„King Now”-val. — Pedig valamikor erős dohányos voltam, de azután le kellett mondanom róla. Persze megszűből, mert a dohányzásról az ember nem jellemerőből mond le, hanem gyávaságból. Erős gékekatharust kaptam és az orvosaim erélyesen rámparancsoltak. Sokáig nem is dohányoztam, amikor egy társasvacsorán Korányi Sándor, aki mellettem ült, megjegyezte, hogy:

kell, hogy az embernek mégis legyen valami rossz szokása! Tehát újra elkezdtem cigarettázni. Meg kell említenem — mert ez különös dolog, — de írás közben sosem szívok el egyetlen cigarettát sem.

A hűvösvölgyi villában csendesen készülődnek a ház urának újabb utazására. Nem régen jött meg Londonból és most újra útra készül.

— Gastein-ba utazom — beszél Herczeg Ferenc, — majd szeptemberre a badacsonyi szőlőmbe megyek, ahol meg akarom a terveimet valósítani: megírom két új regényemet. Ez a két regény köti le most minden érdeklődésemet. Állandóan velük foglalkozom, mert amire odajutok az íróasztalhoz, a fejemben már teljesen kész a regény. Sok mondanivalóm van. Különösen az egyik regényben, amely a háború utáni emberek belki változásaiival fog-

Herczeg Ferenc

lakozik. A másik regény kis emberekről szól: egy cselédház regénye. Más terveim most nincsenek. *Egyelőre nem írok színdarabot.* Természetesen foglalkozom az aktuális színházi problémákkal és figyelemmel kísérem a színműirodalom vajudását. Mindenütt új drámáról beszélnek — *pedig erről nem lehet beszélni.* Az új drámát meg kell írni. Csak akkor hiszünk benne, ha majd meglesz. Semmiféle változást nem lehet előkészíteni. *Valakinek fajt accompli elé kell állítani a színházakat és a nagyközönséget.*

A színházak főbaja az anyagi és az intellektuális leromlás. Egy erősen gyűjtő hatású darab ma is besodorja a színházba az embereket, de az a publikum, amely bemegy a színházakba, lényegesen kisebb lett. Azelőtt két-három színház is tudott százás szeriás darabokhoz közönséget kapni, ma egy színház is nehezen csinálja meg a száz előadást.

— Ezért nem ír darabot, méltóságos uram?

— *Nem foglalkozom most darab-írással. A „Dolovai nábob leánya”-ból csináltam most hangosfilmet Berlin számára. Vagy harminc oldalra leírtam a történetet a scenárium-írók számára. Egészen új mesét kellett csinálnom.*

Rákóczi korában kezdődik a történet, innen a film címe: „Rákóczi-induló”. Még nem tudjuk, hogy ki játssza a főszerepet. Nagyon tetszett ez az új műfaj. A szerzők számára nagy lehetőségeket rejtene a magyar filmgyártás. Nem foglalkozom ezzel a kérdéssel, nem tudom, hogy mik az akadályai a magyar filmgyártás megindulásának, de meg kell állapítanom, hogy *érthetetlen a dolog akkor, amikor az egész világ tele van a magyar rendező- és színésztehetségekkel.*

Nagyon szeretem a hangosfilmeket. Legutóbb Londonban voltam moziban és egyszer színházban. Az előadás kifogástalan volt, *a nők azonban jobban játszottak, mint a férfiak.* A közönség kitűnően mulatott a darabon, majd nem telt ház volt, ami bizony Angliában is nagy ritkaság. Hihetetlenül hangzik, de *Londonban éppúgy sírnak az emberek, mint nálunk.* A színházak is rosszul mennek. *Az angol talán jobban szenved a dekonjunkturától, mint mi, mert ők nincsenek hozzászokva.* Egy angol ismerősöm előtt így jellemeztem az ottani viszonyokat: *„Őnök agyonverték a nevőiket!”* Nem tudják eladni

a luxuscikkeiket, a kultúrájukat, amihez feltétlen szükséges volt a legyőzött országok régi, gazdag polgári és arisztokrata publikuma. Ezek vettek jachtokat Angliában, ezek vettek szövetet és ezek mentek színházba.

Üresek a színházak, pedig a színészanyag, ha nem is jobb, mint a miénk, de legalább is olyan. El kell mondanom, olyan határtalanul megdöbbentő hatást tett rám az a kép, ami egyszer a Hotel Splendid lunch-én fogadott. *Az egész előkelő hotel éttermében — mindössze három asztalnál ültek.* A londoni kísérőm azt mondta, hogy ez egy drága hely — azért nincs publikum. Hihetetlen jelentősége van ennek a dolognak.

Herczeg Ferenc feláll a fotójból. Elegáns, karesú alakja elnyúlik a magasba, mint egy szálfa. Búcsúznak.

— Hát nálunk, méltóságos uram — nálunk mi lesz az idén?

— Csak bízunk szabad és remélni — mondja mosolyogva.

Kinézőnk az ablakon. Szomorú, sárga falevelek hullnak a szeles augusztusi alkonyatban . . . *Baróti Zoltán*

Ne bántssuk egymást!

A „Wunder-bárnak“ két primadonnája van!

<i>Ez is akar,</i>	<i>Miért is nincs</i>
<i>Az is akar,</i>	<i>Eldöntve . . . kár . . .</i>
<i>Itt nem lesz bár</i>	<i>Már vár a bár</i>
<i>Már egyhamar! . . .</i>	<i>S kellett a sztár . . .</i>

<i>Itt az Olty,</i>	<i>Két diri van</i>
<i>Ott a Teri,</i>	<i>S mint kiderült,</i>
<i>Egymás bárját</i>	<i>A vilában</i>
<i>Majd bevert . . .</i>	<i>Már kimerült! . . .</i>

Operasték az Állatkertben!

*Sem a vidra, sem a zebra
Nem lépnek fel . . . érdekes.
Állatkerti operákban
Mindég más az énekes! . . .*

*Bebödül az oroszán,
Bár fellépni nincs joga.
Hiába, de operai
Sikerre fáj a foga . . .*

*Beszélt a krokodíllal,
„Toscá”-t nagyon kedveli.
Sírt, hogy krokodílkönnyekkel
Volt a páncélja teli . . .*

*Ő is fel szeretne lépni,
Szörnyű száját látogat.
Már kívülről hozzák be az
Állatkerti sztárokat? . . .*

B.

Klárka nászéjszakája

A Budapesti Színház szokatlan dolgot csinált. Bemutatott egy épkézláb meséjű háromfelvonásos operettet, amelynek zeneszerzője nem kisebb ember, mint *Lehár Ferenc*. Ez a tény feljogosít bennünket arra, hogy egyszer komolyabban foglalkozzunk a ligeti műintézzettel, ahol egyébként elkepesztő dolgok szoktak színrekerülni.

Zöldhelyi Anna
Klárka nászéjszakája — Budapesti Színház (Áldor felv.)

A „Klárka nászéjszakája” cím alatt Lehár első operettje, a „Wiener frauen” rejtőzik, amelyet „Pesti asszonyok” címmel mutattak be annak idején Budapesten. *Feldék* a „Lehár-ünnepségek”re való hivatkozással újították fel most ezt az operettet a nagy magyar zeneszerző születésnapjának tiszteletére. Őszintén szólva nekünk viszont

az az érzésünk, hogy Klára napjának megünneplésére történt ez a repriz, mert a „Klárka nászéjszakája” pontosan Klára napján került bemutatásra. Így érthetőbb volna ugyanis a dolog, mert szegény Lehárnak, ha jelen lett volna a premiéren, borsódzott volna a háta a látottak és hallottakon. Röviden: az előadás, a kiállítás és a rendezés feldszínházi volt, amellyel azt hisszük éppen eleget mondottunk. Nem ünnepi előadás volt ez, mert a megtépett köntösök, illetve díszletek az egésznek gúnyos jelleget adtak.

Klárka (*Zöldhelyi Anna*) bakfis lány korában beleszeretett a zongoratanító-jába, *Pedál úrba* (*Ferenczy Károly*) és megfogadták egymásnak, hogy csak a halál vagy a hűtlenség szakítja őket el egymástól. *Pedál úr* kiment szerencsét próbálni Amerikába és Klárka

Klár

csa
kisl
ját,
és
ván
nás
ifjú
sürg
rát
csak
Klár
érke
szob
ellá
ifjú
nász
hírt
Fere
más
raís
roha
első
arra
házi
A
zene
zába

Havasy Mimi és Latabár Árpád
Klárka nászéjszakája — Budapesti Színház
(Áldor felv.)

családja sietett halálhírére költeni. A kislány sirt és meggyászolta első ideálját, azután lassan megvigasztalódott és hozzáment Fülöphöz (*Károlyi István*), a dúsgazdag fiatalemberhez. A nászéjszaka előtt egy félórával az ifjú férjnek hirtelen eszébe jut, hogy sürgősen fel kellene hangolni a zongorát (?) és elküld egy hangolóért. Az csakhamar megérkezik és kiderül, hogy Klárka egykori ideáljával azonos. Megérkezésének legjobban Mimi, a csinos szobalány (*Havasy Mimi*) örül, aki ellátja minden jóval Pedál urat. Az ifjú pár bevonul a hálószobába, de a nászéjszaka nem kezdődik meg, mert hirtelen felesendül (már amennyire *Ferenczy Károly* hangja csendül) a másik szobában egy régi dal. Klárka ráismer a zongoratanító hangjára, berohan a másik szobába, ahol felismeri első ideálját. A fiatalasszony rájön arra, hogy becsapták és elszalad a házból a nászéjszaka elől.

A második felvonás *Strublingszky* zenedei igazgató (*Latabár Árpád*) házában történik, ahol a derék úr szüle-

tésnapját ünnepli. Idejön Pedál úr is, aki az ünnepélyen mint zongorista működik közre. Csakhamar megjelenik a fiatal férj, aki megtudva felesége szerelmének történetét, felkeresi a zongoratanítót és revolverrel a kezében kényszeríti, hogy azonnal nősüljön meg. Ugyanezt követeli tőle Klárka mamája is. Mindketten más lányt akarnak elvételni Pedál úrral, aki ijedtében mindenbe beleegyezik, csak-hogy életben maradjon. Pedál úr kényszerudvarlása közben érkezik meg Klárka, aki így hűtlenségen kapja a zongoratanítót. A fiatalasszony heves szemrehányásokkal illeti első ideálját, aki megtörtén védekezik. Ezzel az izgalmas akkorddal végződik a második felvonás, hogy a harmadikban közmegelegedésre minden rendbejőjön.

Igazi frisséget és kedvességet a szereplők közül csak a négyesztendős *Szabó Ibi* hozott a darabba. Az ő szereplése volt az egyetlen, őszinte siker a három felvonás alatt. *Zöldhelyi Anna* és *Latabár Árpád* érdemelnek meg még dicséretet. A többiek, *Havasy Mimi*, *Angyal Csibi*, *Dénes Mancsi*, *Ferenczy Károly*, *Nagy Sándor* még azt sem.

—gyi—ön.

Ferenczy Károly és Havasy Mimi
Klárka nászéjszakája — Budapesti Színház
(Áldor felv.)

Égy Égy felbesszarkant nyaralás történeti története

Párizs, augusztus hó.

Annak ellenére, hogy az idei nyáron Párizs zsúfolva van magyarokkal, különösen színészekkel, mégis meglepetve kiáltottunk fel, amikor a Rue des Capucines egyik szállodájának halljában összetalálkoztunk Dobos Annival, a Király Színház új primadonnájával.

— Kezét csókolom, művésznő. Hogy kerül maga ide, amikor tudunkkal távol innen Párizstól kellene nyaralnia.

— Hosszú története van annak, de ha egy darabon elkísér, akkor elmesélem — válaszolta mosolyogva a művésznő.

És miközben lassan végigsétáltunk a kapucinusok uccáján, a következőket mesélte el nekünk Dobos Annie:

— Néhány napos földvári előkúra után Bledbe, a régi Vellesbe utaztam párhetit pihenőre. Alig voltam azonban ott három napig, amikor szó szerint a következő táviratot kaptam:

„Hajlandó volna-e legközelebbi hangosfilmbe Párizsban szerepet vállalni, stop. Ha igen, akkor 28-án ott kell lenni, stop. Feltételek: útiköltség megtérítése és minden napért 150 frank ellátási átalány. Ezen felül felvételi napokért 600 frank fellépti díj, stop. Körülbelül tízenhat napi tartózkodásról van szó, stop. Kötelező sürgönyválaszt kérek holnap délig Vtgsztnházhoz.

Roboz Imre.”

— Képzelteti örömet. Bár fogalmam sem volt a szerepemről, amit vállalom kellett, de olyan nagy megtiszteltetésnek tekintettem, hogy még abban az esetben is vállaltam volna, ha a szerepet a minden darabban obligát „a kocsi tálalva van”-ra szorított volna is, bár ez nem látszott valószínűnek a felajánlott feltételek után ítéve.

Kellemesen meg voltam lepve, midőn Párizsban megkaptam a szerepet és Roboz direktor közölte velem, hogy rangsorban a második női szerep. A főszerepet Bajor Gizi játssza és

a többi női szerepeket Göthné Kertész Ella, Vaszary Piroska és Fejes Teri. Rajtuk kívül Rajnai Gábor, Göth Sándor, Zátory Kálmán, Gárdonyi Lajos, Maly Gerő és Keleti László játszanak a filmben. A felvételek már meglehetősen előrehaladott stádiumban vannak és a beavatottak megállapították, hogy úgy a hangom, mint az exteriőröm megfelel a hangosfilm követelményeinek. Allítólag nagyon jó vagyok a filmen, de ezt csak akkor fogom elhinni, ha majd magam is látom. Ez, sajnos, nagyon soká lesz, mert a filmet hét lakat alatt őrzik a szereplők elől és mi csak akkor láthatjuk, ha már teljesen készen lesz.

A munka a stúdióban egyébként egész különös és szokatlan, még azok számára is, akik már játszottak filmen. Az egyes jelenetek kidolgozása annyi figyelemmel történik, hogy

egész napi igazán megfeszített munka eredménye alig több, mint amit a filmen tíz-tizenkét perc alatt pergetnek le.

De klappal is minden és Roboz Imre, aki mindig az első peretől az utolsóig jelen van, összes tevékenységét az utóbbi napokban már csak arra szorítja, hogy a jelenetek végén elkiáltja az epedve várt „oké”-t. Az O. Kai ugyanis az a bűvös szó, amitől jókedvre derül mindenki. Erre a szóra megnyílnak az összes ajtók, megindulnak a ventilátorok, leoltják végre a pokoli hőséget árasztó haterzervoltos lámpákat és következik öt pernyi fellélekzés. Az O. Kai körülbelül magyarul azt jelenti, hogy rendben van. Először az operatőr nyitja ki zárt fülkáját és kiáltja ki ezt a bűvös szót. De ez még nem deríti fel végleg az arcokat, mert itt nem is igen szokott baj lenni. Ellenben lélekzetvisszafojtva várjuk a második O. Kai-t, amit a tonmixer kiált ki mikrofonon keresztül a fülkéből. Ez jelenti a felszabadulást. Ezután ordítják az összes jelenlévők kórusban — miként a szíu indiánusok — az O. Kai-t és örömtüzeket is csak éppen azért nem

gyujtunk, mert elég fullasztó hőség van azonkívül is.

A stúdió ajtaját különben sárkányokkal őriztetik a beavatatlanok elől. Egy-egy kedves vendég azért mégis szabad bemenetet kap néha.

Igy az utóbbi napok vendége Fedák Zsazsa, aki egy pillanatra sem teszi le a pirosbőrötésű úti-naplóját, amelybe állandóan jegyzeteket készít.

Nem kerüli el semmi a figyelmét. Sok riporter tanulhatna tőle. Tegnap egy félórás intervjút csinált egy hallatlanul bájos kínai filmszínésznővel. *Jób Dániel* a másik kedves vendég, a háttérben köt fogadásokat, hogy hányadik felvételre hangzik fel a boldogító O. Kai.

Egyébként Párizsból keveset látunk, mert reggel fél hétkor kell kelniünk, hogy kilenc órára a tízenöt kilométernyire fekvő joinvillei stúdióban lehesünk, ahonnan este kilenckor olyan fáradtan szabadulunk, hogy sokszor még vacsorázni sincs kedvünk. Ha ott-hon valaki azt mondotta volna, hogy Párizsban este tízkor nap-nap után ágyban leszek, valószínűen a szemébe nevettem volna.

A magyarok különben nagyon összetartanak és ha egy lézengő magyar színészt meglátnak, rögtön cipelik Roboz Imréhez, aki mindenkinek jó szellemeként segítségére siet azonnal kisebb szereppel vagy legalább is egy-két statisztálási lehetőséggel. Az a

színész, akit idén nyáron jó sora Párizsba sodort, nem járt rosszul, mert ha többet nem is, de

legalább az útiköltséget megkeresheti.

— Ne haragudjon — fejezte be szavait Dobos Annie, — hogy az egész úton a párizsi magyar filmről beszéltem magának, de tudja, egyelőre még bennem olyan frissek az impressziók, hogyha magát nem is érdekelte túlságosan a dolog, nekem jólesett elmondani. Szolgáljon ez mentiségemül.

Dobos Annie

* színésznő, akiből orvos* lesz *

Ma már nem elég tehetségesnek lenni a színészi pályán, szerencsésnek is kell lenni ahhoz, hogy valaki érvényesülhessen. Budapesten nagyon sok színház van ugyan, de ennek arányában is.

tűlsok a színész.

Elhelyezkedni ma egy színésznek vagy éppen érvényesülni rendkívül nehéz.

Az utóbbi időben a színészek egy része is más pálya felé orientálódik. Csöppet sem kelt ma már meglepetést, ha egy-egy színésznek, aki nem tudott eléggé érvényesülni, egy úgynevezett „nappali” foglalkozása is van. Az utóbbi időben lett az ismert szubrettből vendéglős és az előadószínésznőből virágkertésznő. A komikus, akinek nyáron vendéglője van s a vígjátéki színész, aki egyidőben kiszolgált egy üzletben, mind-mind azt igazolják, hogy

a színészi pálya nem ad biztos megélhetést

még az elismerteknek sem. Még azok is kísérleteznek más úton.

Most egy igen érdekes pályaválasztásról számolhatunk be a *Déli*báb olvasóinak. *Körössy* Angela, aki az elmúlt évben a *Belvárosi*, azelőtt pedig

Körössy Angela (Halmi foto)

a *Magyar Színház* és *Vigszínház* tagja volt — orvosnő lesz.

A pompás megjelenésű, tehetséges színésznő mindmáig nem tudott megfelelően érvényesülni.

Körössy Angela életének erről a szenzációs fordulataról a következőket mondta.

— Bizony

a jövő évről nézve duplán érdekes lesz.

Mert a jövő évben érdekes perspektíva nyílik az életembe. Beiratkoztam az egyetemre azzal az erős elhatározással, hogy orvosnő leszek.

Azt hiszem bárki előtt főlegesen megindokolnom azt, mi az oka elhatározásomnak. Ma már olyan nehéz a színházi pályán való érvényesülés, hogy szerintem, aki csaknem száz százalékiig érvényesül, jó, ha másfelé orientálódik. Milyen rengetegen vannak szerződés nélkül. És ha már szerződésben is van az ember, még mindig ott van az érvényesülés ezer akadálya. Az utóbbi szezon aztán végleg megérlette bennem azt a gondolatot, hogy

valami „okosat” is kell tenni.

Szerencse, hogy megvan a gimnáziumom, így tehát nincs semmi akadálya annak, hogy beiratkozzam az egyetemre. Csak az orvosi pálya érdekel és ehhez érzek magamban tehetséget is. Engem nem rettent az el, hogy rengeteget kell most majd tanulnom, mert

én imádom a tanulást.

Nekem a tanulás a legnagyobb passzió. Én most is csak úgy szorakozásból egyszerre három nyelvet tanulok. A tanulás tehát nálam — ismétlem — nem akadály, hanem még előnyös körülmény. Persze fakultást még nem választottam. Talán jövőre erre vonatkozólag is többet mondhatok...

Tehát a szép *Körössy* Angela orvosnő is lesz. Talán éppen színházi orvos. Mindenestre pompásan fog hangzani. *Dr. Körössy* Angela, rendel. d. u. 2—4 között.

Egy színésznőt
öt szerep

Vadvirág

Braun ki lesz csapva

Fehér Lili
civilben

Bukcsa

Eskeüvő előtt

Rozgonyi felvételei

Kornai Berta visszatér a színpadra

A békevilág nagyszerű dala volt: „Mert a Berta, mert a Berta nagy liba, sokat jár a, sokat jár a moziba”. Heltai Jenő remek versét Kornai Berta, ez a páratlanul népszerű primadonna vitte diadalra. Kornai Berta bűbájós egyénisége mindenkit meghódított. Az ő „Milliárdos kisasszonya”, „Mogyorósy önkönte” felejthetetlen kabinetalakítások voltak... Sikerei tetőpontján Kornai Berta

férjhez ment és visszavonult a színpadtól.

Most újra visszatér a színpadra. A Bethlen téri Színház szezonnyitó műsorában lép a publikum elé. Meglátogattuk ebből az alkalomból Kornai Bertát.

— A Vendrey-jubileumon léptem fel s ez adta az impulzust a színpadhoz

Kornai Berta egyik szerepében (Erdélyi felv.)

való visszatérésemhez. Akkor meggyőződtem arról, hogy

a pesti közönség engem még nem felejtett el.

Sőt nemcsak a közönség, de a színházi emberek sem. Egyre-másra kaptam a szerződtetési ajánlatokat. Már úgy volt, hogy az elmúlt évben megtörténik a reaktiválásom a *Kikelet ucca 3* című darabban. Már próbáltam is a darabot, de aztán az volt az érzésem, hogy az a szerep, amelyet játszanom kellett volna, nem teljesen nekem való. Már pedig úgy, hogyha az ember olyan hosszú idő után ismét visszatér a színpadra, természetes, hogy ennek a visszatérésnek minél előnyösebb körülmények között kell megtörténnie.

Most a Bethlen téri Színház igazgatójától olyan ajánlatot kaptam, amelyet minden tekintetben megfelelőnek tartok s amelynek következtében valóban visszatérek a színpadra.

Egy kitűnő francia bohózat női főszerepét fogom játszani. Ez a szerep — természetesen — nem primadonna-, hanem karakterszerep. Lám, most már elárulom azt is, hogy milyen szerepkörre tértem át. Az úgynevezett komikai szerepekhez valóban semmi kedvem sem volna, az agyonfestett arc és grimaszok most is idegenek előttem, egészen más eszközökkel óhajtok ma — új szerepkörömben is — hatást elérni.

Éneklek egy kacsakuplét és a darabban végigvonul a „Berta nagy liba” című híres kuplém reminiscenciája. Azonkívül lesz egy paródiajelenetem is, amelyben a pesti primadonnákkal foglalkozom.

De egyébként maga a szerep is olyan, amelyből lehet csinálni valamit.

Persze, jövő terveimet még nem tudhatom, várjuk meg a premiért. De annyit mondhatok, hogy nagy örömmel várom, most már mint reaktivált színész nő a találkozást a pesti publikummal.

Nem kételkedünk, hogy a pesti publikum ezt az örömet hasonlóval viszonozza.

NYÁRI PESTI
KALAUZ IV

IRTA
GÁCS
DEMETER

Cirkusz

Manézs-aróma. Csípős lószag.
„Hideg sört tessék!” Piros arcok.
Zajong a kotnyeles bohóchad.
Bukfencék. Rezesbanda harsog.

Léggömb-labdák cikáznak. Boldog
sivalkodás a gyerekfronton.
Most zöldtrikós, apró koboldok
szállóznak vígan a porondon.

Csattog a tapsa három szösze,
nevetőskék szemű gyerekeknek.
Ugyan, ki gondol arra közbe',
hogy ezzel kenyeret keresnek?

Paripa kényeskedve lépdel,
fehér a színe, mint a hóé.
Tangóra bűvöli szemével,
a tündérszép igazgatóné.

Csodálatos ló. Mint a tenger,
hullámszik a sörénye s tik-tak.
ingatja szép fejét... Az ember
irigyli a pusztát, amit kap.

Nagy izgalom. A zene halkít.
Fojtott szavak: „Mehetünk?” „Készen!”
A fényár hirtelen kiálszik.
Most jön a nagy szám a trapézer.

Mély csönd. Reflektor zára kattán,
magasba dermed, mind a néző.
Ott áll szoborként, mozdulatlan
a szőke szép trapézművész nő.

Most meglendül, szinte az égig.
Villan, suhan. Pörög egy ujjon.
Ó, jaj!... ha valami történik,
legalább a karomba hulljon.

Vége a műsornak. A banda
a Rákóczi-marsot bizsergi.
Be' szép volt... s árván, egymagamba,
ke' szomorú most hazamenni.

SEBŐK

A DÉLIBÁB FUTÓVERSENYE SZÁRÁZON

Seidner Zoltán

Balatonszárszó, augusztus hó.

Talán sehol sincs annyi jókedvű és mindig tréfára kész nyaraló a Balaton körül, mint itt Szárszón. A vidám fürdővendégek strandolás közben mindig kitalálnak valami újabb mókát saját maguk és másik mulattatására. Ilyen volt legutóbb a női futballverseny, amikor is a strandmelletti réten Szárszó hölgyei két csapatban tömörülve, fűdőtrikóban küzdöttek kétszer negyvenöt percig a szárszói „női futballbajnokságért”. A mérkőzést Fehér Arthur szavalóművész vezette közmegelegedésre, amit már az is bizonyít, hogy egyetlen egyszer sem hangzott el a „fuj, bíró” kiáltás a közönség részéről.

Most aztán a szárszói fiatalság új sport után kutatott és talált. Az új

sport neve futó-úszóverseny, amelyet most a „Délibáb” hasábjain keresztül díjmentesen felajánlunk a legközelebbi Olympiász részére. Amint az elnevezésből is kitűnik, az új sport a futás és az úszás kombinálása. Egy bizonyos távot kell futni szárazföldön, amelynek végcélja a Balaton egy bizonyos pontja, ahova csónakkal megy ki előre a célbíró.

A minap tartották meg Szárszón a futó-úszóverseny bajnokságát, amelyben kizáróan csak hölgyek nevezhettek be. A „Délibáb” rendezte ezt a versenyt és hogy némileg megédesítse a résztvevők munkáját, értékes csokoládédíjakat tűzött ki jutalmul. Talán mondanunk sem kell, hogy a legérdekesebb atlétikai versenyre sem

Futás a vízben.

neveztek be ennyien, mint erre. Különösen akkor, amikor meghallották, hogy a verseny lefolyását parttól a célig fotóriporterünk, Seidner Zoltán megörökíti a „Déliab” számára.

Pontban tizenkét órakor indította a hölgyeket a strandmelletti mezőről a starter. A célbíró Szende Ferenc, az Operaház kitűnő tagja volt, aki fehér zsebkendővel kapott jelt a parttól, hogy a versenyzők elindultak. A hölgyek eleinte spóroltak az erejükkel és csak a gyengébb úszók igyekeztek a szárazföldön előbbrejutni, hogy előnyüket a vízben is megtarthassák. Ahogy a futók a vízbe értek, a strandolók ijedten menekültek a közelükből, mert úgy fröcskölték a vizet maguk körül, mint egy-egy Niagara-zuhatag.

A célból ötven méternyire a legtöbb hölgy lemaradt és már csak hárman küzdöttek az elsőbbségért. Izgalmas finis következett, amelyből Krausz Edit került ki győztesként. A résztvevők egymásután kerültek be Szende csónakjába, aki valóságos diadalmenetben vitte a part felé a „Déliab”-bajnokság győzteseit. Az ünneplés a parton még tovább folytatódott. Mindenki becézte és dédelgette Krausz Editet, akit a lelkesült tömeg a vállára kapott. Őszintén szólva, az az érzésünk, hogy a győztest azért vették olyan nagy szeretettel körül, hogy felossza az édes díjat, ami egyébként meg is történt.

Hát így mulatnak a szárszóiak 1930 nyarán.

S. Z.

UTAZÁS A BALATON KÖRÜL

Keszthelyről körülbelül egy negyed-óránnyira van

HÉVIZ,

ahová a posta kezelésében levő autóbuszok szállítják el a gyanútlan fürdővendéget. Mert csak ezek szállnak fel erre az alkalmatosságra, amelyen nyolcvan fillért kell fizetni az igazán nem hosszú útért. Ezzel szemben a keszthelyi autótaxi hatvan, maximum nyolcvan fillérért viszi Hévizre az embert megállás nélkül oda ahová akarja az ember. Azért hangsúlyozom ezt, mert

a posta autóbuszai bizony elég sűrűn megállnak és közben egy kis privát munkát is végeznek.

Ezek a kocsik szállítják ki ugyanis

Hévizre és Hévizszentandrásra a leveleket és egyéb postai küldeményeket. Ez annyit jelent, hogy a vonatállomásonál és keszthelyi pósthivatalnál négyöt percig időzik sietni akaró utasokkal a kocsis, a bennülők nem kis bosszúságára. Annyi bizonyos, hogy Hévizről visszajövet a legtöbb ember már taxival érkezik meg Keszthelyre.

Ettől a bosszuságtól eltekintve egyéb kellemetlenség nem éri az embert Hévizben, mert ez a fürdő valóban szép, tiszta és rendes. Csak egy különös rendelkezése van a fürdőigazgatóságnak, még pedig az, hogy a fürdőben nem szabad fényképezni. Ennek az egyedülálló esetnek senki sem tudta megmagyarázni az okát. Így tehát csak írásban tudunk beszámolni arról, hogy kiket láttunk Héviz iszapfürdőjében.

A hévizi sétány (Fotó Kövessy és Ring)

AKIK FÖLDVÁRRÓL ÜDVÖZLIK A * * * * DÉLIBÁBOT

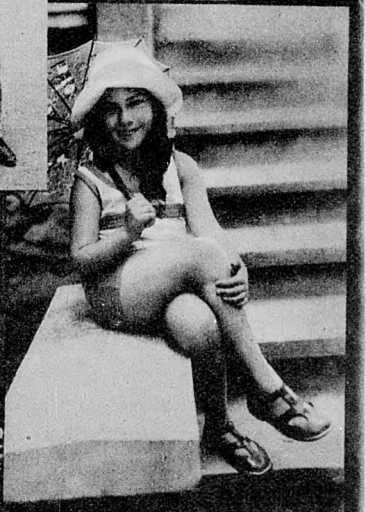
1. MELINE POLGÁRMESTER, 2. LUPPE NÜRNBERGI POLGÁRMESTER, 3. HARKÁNYI JÓZSEF BARÓ, 4. GRÖF ANDRÁSSY GEZA

SOKORÓDÁNYAI SZABÓ ISTVÁN

BARÓ BOTTLIK

* HERESBAGHER ALEXA *

RÜL

ra a leve-
ményeket.
atállomás-
nál négy-
utasokkal
s bosszá-
y Héviz-
mber már
lyre.
ve egyéb
embert
valóban
egy külö-
igazgató-
a fürdő-
i. Ennek
em tudta
gy tehát
lni arról,
apfürdő-

Elsősorban kell megemlítenünk gróf *Ráday Gedeon*nét és özvegy báró *Buttler* Ervinnét, akik minden évben ellátogatnak ide. A mágnásokat még rajtuk kívül *Forgách* Antal gróf képviseli. A parlamentet viszont *Lingauer* Albin, *Bályi-Pató* Tibor, *Dabasi-Halász* Móric, *Vargha* Gábor és *Kiss* Menyhért. Itt vannak: *Vértessy* Sándor, a kabinetiroda főnöke, *Hankowsky* Zoltán és dr. *Kulhy* Sándor tiszti főügyészek, *Komócsi* István pécsi kanonok, *Spiegel* Siegfried, a soproni ügyvédi kamara elnöke, *Pótz* Ferenc egyetemi magántanár, *Preszly* Gyula és *Liphay* Jenő kormányfőtanácsosok.

Hévízen persze a kora esti órákban megszünik az élet. Ez itt természetes

Petschauer Attila és *Salamon* Béla Siófokon
(*Rajnai* Edit felv.)

is, mert ide általában gyógyulni vágyó emberek jönnek nyaralni.

Visszatérve *Keszthelyre* és a MAV. döcögő vasparipájára felülve másfél órai utazás után érkezünk meg

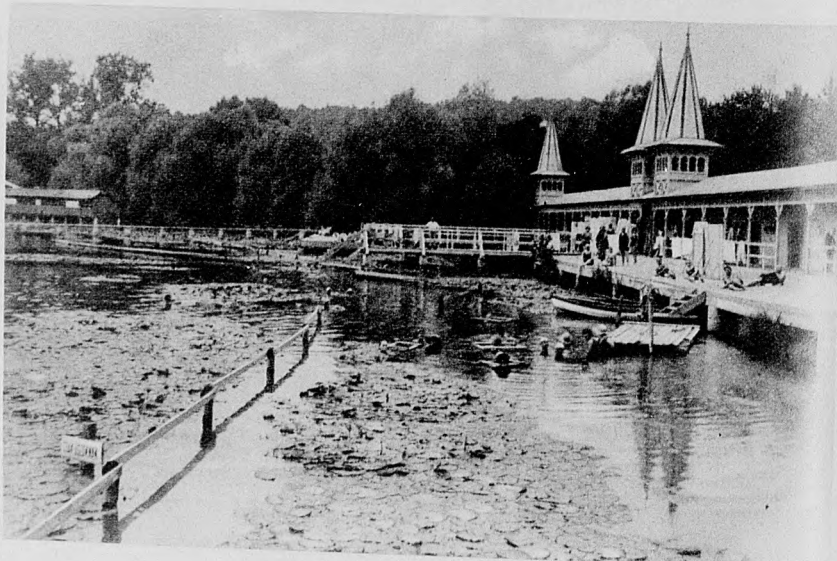
BADACSONYBA.

Egyike ez a legpoétikusabb helyeknek, ahol a természetkedvelő ember valóságban a paradicsomban él. Mint mindenütt, itt is csak kevés nyaraló akad, mert a nyarat a bennszülöttek drága árakkal akarják kihasználni.

Következő megállóhelyünk

RÉVFÜLÖP.

Erről sincs sok feljegyezni valóm, legfeljebb csak az, hogy bizony elég elhanyagolt állapotban van.

A hévízi fürdő (Fotó *Kövessy* és *Ring*)

*Akik a *
Déliábat
Selleiről
úsvörlik*

D: GERGELY, KEMÉNYZOLTÁN, FÖLDES ISTVÁN, KEMÉNY ROBERT, ASNERNÉ, ÁRKSBŐZSI, ROBERTNÉ, RÓBERT VERA, ASNER GYURIKA

KOBOR IMRE ÉS NEJE

BOTLIK CSALÁD

BORKÓSTOLÓ JANKOVICH GRÓF BIRTKÁN

BRAUCH MÁGDA

IFI RAUCHBAUER ANTALNÉ

SZITOVSKY JÁNOSNÉ FELVÉTELEI

Két jelentéktelen hely, *Szepesd* és *Balatonudvari* után érkezünk meg

TIHANYBA,

amely talán a legtöbb látnivalóval dicsekedhetik az összes balatoni helyek közül. *József főherceg* néhány évvel ezelőtt ezt a helyet választotta ki magának állandó nyári tartózkodásául és itt építtette fel villáját, amelynek csodájára járnak a tihanyi nyaralók. A valóságos kis kastélyszerű villa a Balaton partján épült fel, amelynek hatalmas parkjában tölti el idejét *József főherceg*, aki itt írja nemsokára megjelenő háborús naplóját. A főhercegi család *Augusztá* királyi hercegnővel és *Zsófia* főhercegnővel az élen naponként hosszabb sétára indul a vadregényes helyen, akárcsak más polgáraszonyok. Tihany másik nevezetessége a Biológiai Intézet, amelyet a külföld legnevesebb tudósai látogatnak állandóan és nem győzik eléggé méltatni annak kiválóságát. A tihanyi apátság ódon épülete magasan emelkedik ki a hegytetőn. De ez a távolság egy cseppet sem akadályozza meg a szerelmes párokat, hogy oda bejussanak.

A hagyomány szerint ugyanis, aki innen az egyik ablakból kinez szerelmesével, azokból még abban az évben egy pár lesz.

Az apátságban különben féltő kegyelettel őrzik azt a szobát, ahol *IV. Károly* király lakott utolsó magyarországi tartózkodása alatt.

Végül, de nem utolsó sorban Tihany egyik főnevezetessége a visszhang, amely nem győz eleget visszafelelni a makacsul kiabáló kirándulóknak. A balatonmenti fürdőhelyek fellendítése és modernné tétele azonban még itt sem talál visszhangra.

A visszhangról szól a legújabb tihanyi vice is. Egyik pesti nyaralónak, amikor Tihanyba érkezett, első dolga volt, hogy érces baritonját kipróbálja a visszhangon. Hiába kiabálta rekedtre magát, a visszhang válasza sem méltatta. Végül megkérdezett egy bennszülöttet:

— Mi történt a visszhanggal?

— Elszerződött hangosfilmhez s még nem találtunk helyette másikat.

Hölgyeim és uraim, utazásunkat a Balaton körül a jövő héten fejezzük be, amikor egyúttal végképp búcsút fogunk mondani a magyar tengernek.

Sz. Ö.

Preszly Gyula, Homocsy Erecené, Szentlászlóy Vargha Gábor, Löve Károlyné, Homocsy Erec, Ulocsy Lászlóné, Preszly Gyuláné, Brandt Vilmosné, Huszka Isván, Homocsy István Hévízen (Fotó Kövessy és Ring Ielv.)

is, aki
kínéz
abban

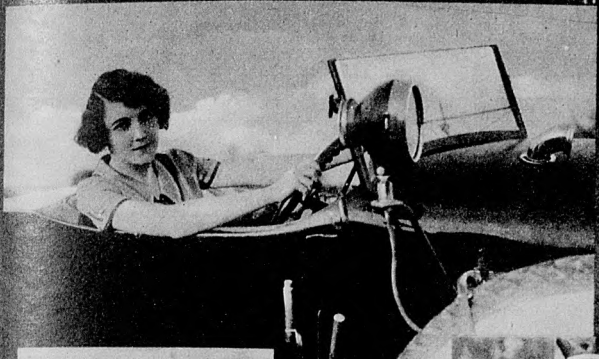
ő kegye-
hol IV.
magyar-

Tihany
sszhang,
zafelelni
knak. A
enditése
még itt

tihanyi
amikor
lt, hogy
isszhan-
magát, a
a. Végül
t:

z s még
t.
nkat a
ejezzük
bücsüt
gernek.
Sz. Ó.

AKIK A DÉLIBÁBOT ÜDVÖZLIK

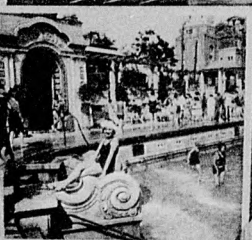
*Herzögräfin
Délbábot
Széchenyi*

EÖRI ERZSI
(SVÁBHEGY)

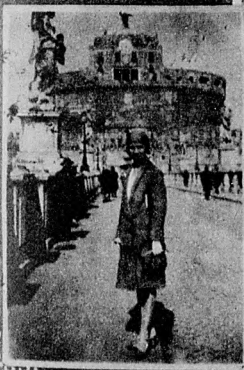

ALPAR GITTA (BERLIN)

RENATO FERRUCCI
(SCHEWENINGEN)

KÓZSA IRMA
(HULLÁMFÜRDŐ)

SACYVON BLONDEL
(ROMA)

PETI SÁNDOR, RUBINYI TIBOR ÉS TÁRSASÁGUK
(MARGITSZIGET) * * *

omcsy

Hallja maga kő?

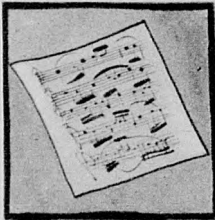
szerelettel köszönöm innen a Balaton partjáról. Ez az első eset, hogy nem vagyunk együtt, de hogy lássa, milyen jó barátja vagyok,

ime trok magának. Szinte érzem a messzi távolból, hogy összeráncolja a homlokát és gúnyosan mosolyog, hogy most az egyszer én kérek magától színházi híreket. Pedig hát csalódik öregem, mert annak ellenére, hogy távol vagyok Pestől, hála jó kémszolgálatomnak — megint csak én mesélek magának hosszabb és rövidebb történeteket.

Elsősorban meg kell írnom magának, hogy Kurucz Jánostól, a neves zeneszerző-

lől kaptam egy levelet a messzi Amerikából.

Amint írja, nagyszerűen megy a sora és az új szerzeményeit gyors egymásutánban adják ki kottákban.

Kurucz János most Hollywoodba utazott, ahol az egyik beszélőfilmgyárhoz szerződik le,

amiolyan zenei vezetőjének. Az az érzésem, hogy itt is csakhamar be fog ariválni.

Hallom, hogy Pesten dühöng a szerelmi járvány. Ezt a belegséget most megkapta az egyik nyári színház kis színésznője, akinek hevesen udvarol a

külföldi útvjáról nemrég visszatért szimpatikus színésznőnk. A színész minden este kimegy a színházba és egy pillanatra sem mozdul el szíve hölgye mellől. A művésznő egyébként most szalma, mert szülei nyaralni vannak és így egyedül él a nagy lakásban. Kémeim jelentése szerint

színház után a művésznő majdnem minden este vendégeket hív szüleinek lakására, ahol nem csekély ricsajt esapnak.

Ezt azonban nem kell megmondani a papának, mert nem szeretném, ha a kis művésznő nagyon kikapna.

Levelem vétele után sürgősen keresse fel Somogyi Nusit, aki a napokban utazik el Budapestről.

Somogyi Nusit Berthe utazik kizáróan azért, hogy a „Wunder Bar”-t megnézzze.

A művésznő fogja játszani ugyanis Herczegh Géza és Katscher Rudolf operettjének egyik női főszerepét a Fővárosi Operettszínházban. Nusikánk tehát terepszemlét megy tartani és hogy az miképpen sikerült, azt megláthatja majd az őszi premiéren.

Még egy szerelemről kell beszámolni

magán
tehelts
évek

A fia
— e
csapla
marad
most t
az iga
Vis
magán
István
szező
város
tagja

Felcs
vidéki
nem
ven,
ura

Emia
vottak
vezet
képét
ezek u
ben p
fog je
szerző

Egy
adnom
szó, a
Zilahy
szerep

A
síke

magának. Ennek hősnője a neves és tehetséges operettprimadonna, akinek évek hosszú sora óta egy szimpatikus civil fiatalember

udvarol. Hogy-hogy nem, a fiatal szerelmespár egy szép, illetve egy csúnya napon összeveszett.

Az összetűzés oly súlyos volt, hogy szakítottak egymással.

A fiatalember — az az érzésem bosszúból — e naptól kezdve más művésznőnek csapta a szelet, a színész nő azonban hű maradt. Teltek-multak a hónapok, míg most végre megtörtént a kibékülés. Hiába, az igazi szerelem legyőz minden akadályt.

Visszont egy válásról is beszámolhatok magának. A valóperes férj neve Pajor István, aki a múlt szezonban a Belvárosi Színház tagja volt.

Felesége, a neves vidéki szubrett nem vette jónéven, hogy férjére tömegével kapta a szerelmesleveleket.

Emiatt nap-nap után heves jelenetek voltak közöttük, amely végre is válásra vezetett. Pajor István, akinek a fényképét mellékkelten küldöm itt magának, ezek után pedig elhatározta, hogy a jövőben juszit is csak bonviván szerepekben fog fellépni és valóban ilyen minőségben szerződött is el a pozsonyi színtársulathoz.

Egy másik szerződésről is hírt kell adnom magának. Kun Magdáról van szó, aki nemrégiben vette át a nyaraló Zilahy Iréntől „Az első tavasz”-beli szerepét.

A fiatal szubrettnek olyan nagy sikere van a Budai Színkörben,

hogy Sebestyén Géza azonnal szerződéssel kínálta meg.

Kun Magda a szerződést már alá is írta, amely jóval előnyösebb, mint az, amely tavaly őt a Király Színházhoz kötötte.

Szegedről kapom a hírt, hogy a színház új igazgatója, Kürthy György erősen készül a jövő szezonra. Egész sereg olyan külföldi és magyar darabot fog bemutatni a szegedi színház, amely Budapesttel megelőzve, Szegedében fog először színpadra kerülni. De ez még semmi.

A szegedi színház lesz az első vidéki hely, ahol forgószínpad lesz.

A forgószínpad építését e héten kezdték meg és szeptember elején fogják átadni rendeltetésének.

Nem tudom, hallott-e már róla, hogy Érczkövi László és Víg Miklós héttagu társulatával a pesti és a környékbeli mozikban vendégszerepelt Legutóbb az egyik rossz hírtű környék mozijában léptek fel, amelynek a közönsége bizony nem a legbiztatóbb külsejű volt. Amikor először léptek a színpadra, éktelen fütyülés és dobolás fogadta őket. A két fiatal színész egy pillanatra megdöbben, de azután játszani kezdett. Őszintén szólva

alig figyeltek a sűgóra, mert állan-

dóan a közönséget nézték és azt várták, hogy a jassz urak és hölgyek megrohanják és széttépik őket.

A szám végeztével újból felhangzott a fültykoncert, amelybe vérfagyasztóan vegyült bele a lábdobogás és az ordítózás. „Na Lacikám — mondotta Víg Miklós Érezkövinek, — azt hiszem, innen meg kell szöknünk, mert még agyonvernek bennünket. Ne is folytassuk tovább a műsort”. Lassan osontak a kijárat felé, amikor szembetalálkoztak a filmszínház igazgatójával, aki örömmel dörzsölte a kezeit és a legnagyobb bámulatokra gratulált nekik a nagy sikerhez. Csakhamar kiderült, hogy a kültelki mozi közönsége ilyen szokatlan módon adja tanujelét tetszésének. Ezek után a fiatal színészek folytatták az előadást, további hasonló nagy siker mellett. Ennek ellenére azonban megfogadták, hogy a jövőben mégis csak olyan helyen fognak

fellépni, ahol siker esetén lapsotnak.

Mielőtt zárnám levelemet, elmesélek magának egy viccet, amelynek hősei Salamon Béla és Radó Sándor, akik mindig készek arra, hogy egymást ug-rassák.

A minap Salamon szomorúan ül törzskávéházában, amikor hozzálépett Radó Sándor.

— Mi bajod van? — kérdezte.

— Isten tudja, rossz a kedvem — szólt Salamon.

— Mingyárt jobb kedvre hang-gollak — szoll készséggel Radó, — majd mesélek valami bolondságot, ami megnevellet.

— Hát tudsz te egyebet is? — szoll Salamon és máris derült arccal nézett fel a hirtelen bosszúsá váll Radóra.

Apró történetek

Ki tudja mit hozhat a jövő

— Tudod-e fiaeskám, mi vár azokra a gyerekekre, akik folytonosan hazudoznak? — kérdi Kabos Gyula a kisfiától.

— Hogyne apuskám, a parlament.

Futurista történet

Ezt a futurista ízű viccet Szilágyi László mesélte el nekünk:

Az éjszaka sötétjében vágat két angol egy autóban, amikor az egyik hirtelen felkiált:

— Tom, az Istenért, álljunk meg, vatakil elgázoltunk!

— Annál inkább sietünk — szoll a zord felelet.

— De Tom, hátha én voltam!

Gyengéd célzás

— Jó volna, ha minél előbb elmenne egy szemorvoshoz — mondja egy fiatal színésznő Víg Miklósnak, a Magyar Színház titkárának, aki már egy fél-órája hevesen ostromolja a szép lányt.

— Miért?

— Mert kezd nagyon szemtelen lenni.

Olvassottság

— Olvastad már a „Nyugaton a helyzet változallan?” című könyvet? — kérdi az elszólásairól híres színésznőtől Somogyi Nuszi.

— Nem drágám, én utálok a cowboy-históriákat.

Udvarias kritika

— Dénes György a minap egy családhoz volt hivatalos, ahol vacsora után a házikisasszony zongorázni kezdett.

Félórai zongorázás után hirtelen megkérdezte Dénestől:

— Mondja, szereti maga a zenét?

— Imádom, de azért ne zavartassa magát.

Barátnők egymás között

Két görll beszélget a Budai Színház udvarán.

— A Misi elutazás előtt emléket kért tőlem a medaillonjába — mondja az egyik, — vajjon mit adjak neki?

— Az egyik estélyi ruhádat, az pont elfér benne.

Ünnepélyes keretek között nyílik meg a Budapesti Színészüdülő

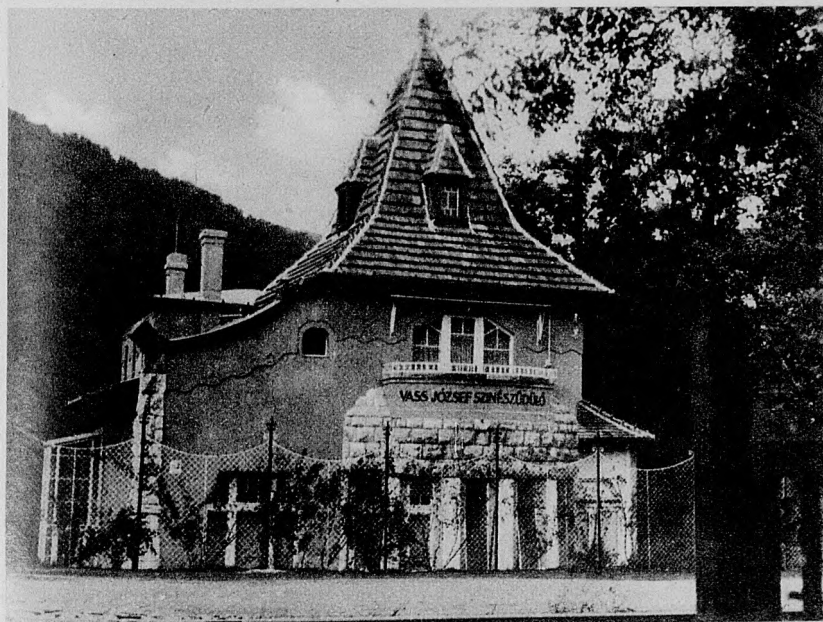
Ami sokak előtt mindezeidig hihetetlen volt, az most egyszeribe valóság lett. A magyar színészek megkapták az oly régen várt üdülőtelepet. Rubinstein Ernának, a zseniális magyar hegedűművésznőnek völgyuccai villáját varázsolták át rövid pár hét alatt a színészek üdülőházává. Hat szoba, hall és fürdőszobák alkotják az üdülőházat, amelynek három személyre ízletesen berendezett, fehérfüggönyös, tiszta szobáiban a legnagyobb kényelem várja az üdülésre rászoruló színészeket. De az üdülőháznak hatalmas versenytársa akad a parkban, amely remek sétányaival, csodaszép utaival és tágas, fedett pihenőjével a legteljesebb mértékben van hivatva arra, hogy az idekerülő színészek kellemesen töltsék el jól megérdemelt pihenőjüket.

Egyelőre valóságos búcsújárás van a színészüdülőbe. A fekete prima-

donna, a szőke szubrett, a karcos bonviván, a nagytehetségű karakterszínész itt ad egymásnak találkozót.

A nyaralásból megjött színészeknek első dolguk megnézni, hogy milyen is a színészüdülő. Szinte megható az a szeretet, amellyel Klár Zoltán dr., a színészek népszerű főorvosa és Vágó Pál építész, az üdülőház tervezője kalauzolják az érdeklődőket.

A színészek, akik annyi örömet okoznak játékkal ezreknek és ezreknek, akik tele marokkal szórják tehetségük kincsét a publikumnak, most valóságosan gyermekesen örülnek annak, hogy egyszer ők is kapnak valamit, egyszer rájuk is gondoltak, az ő szórakoztatásukra, illetve pihenésükre. Vass József népjóléti miniszter és a főváros közös érdeme, hogy ez az üdülőtelep létesülhetett.

A Vass József színészüdülő háza (Gárdonyi testv. felv.)

A színészdülő egyik hátszobája (Gárdonyi testv. felv.)

Senkinek nincs olyan nagy szüksége a pihenésre, mint a színésznek. Az az idegőrlő munka, amit a színész végez, amikor naponta új és új alakban áll az ezerszemű Cézár, a közönség elé, hogy annak kegyétől várja sikerét vagy bukását, az az örökös izgalom valóban megérdemli a pihenést. De nem mindenkinek adatott meg az a szerencse, hogy anyagi javakban dúskálva élvezhesse a pihenés áldását. Ezen lesz hivatva segíteni a színészdülő. A pihenésre szoruló színészek beutalását a Színészsövetség végzi a Színészegyesülettel karöltve.

A már meglévő színészdülő mellé még egy nagyobb szabású üdülőt terveznek, amely mintegy negyven színésznek biztosít helyet. De ettől függetlenül már a jövő hónapban fényes külsőségek között hivatalosan is megnyitják ezt a már elkészült üdülőt. A hivatalos megnyitást azonban nem várja be a bizottság, hanem már-

is megkezdte a beutalásokat.

A Színészegyesület vezetőségétől a színészdülőre vonatkozólag a következő felvilágosítást kaptuk:

— A Színészegyesület és a Színészsövetség kebeleiből alakult beutalóbizottság nem várja be a hivatalos megnyitást, hanem haladéktalanul megkezdte a beutalásokat. A beutalásnál természetesen nem betegeskednek, hanem löbbadozókat vesznek figyelembe, akiknek az ellátási díja az illető anyagi helyzete sze-

rint változik. Napi 9.50, 5 és 3 pengő az ellátási díj. A színészsövetségi szervek természetesen a beutalt színész anyagi helyzetét tekintve, vagy egészben vagy részben megtérítik az üdülési költségeket.

Jelenleg két lakó van beutalva a színészdülőbe s most még két lakót utalnak be. Egyébként a színészdülő olyan pompás komforttal van berendezve, hogy az a legkényesebb ízlést is kielégíti.

A színészdülő társalgója (Gárdonyi testv. felv.)

Azok a Délbábot üdvözlik

MEDNYANSZKY ÁGNES
KLOSTERNEUBURG

PÁL ERZSI KENESE

LÉSZAI KATÓ ÉS KOVÁCS
ANDORNE VÁROSLIGET

BÉKEFFI ISTVÁN, B. JANKOVICH MAGDA,
BILLER IREN, J. KÜRTHI SÁRI, B. TURAY IDA

Az én hetem

IRJA
KARDOS ISTVÁN

Péntek

15

Nagy B. A.

Hegedüs Gyuláról írjak valamit — kéri egy olvasónk. Ime:

*Hegedüs Gyula feljön Kolozsvárról és a Budapesten akkor megnyíló Vigszínházban bemutatkozik a közönségnek Jókai Mór Galambok című drámájában. A Nemzeti Színház nagy szavalói után a közönség fülének kissé különösnek tetszik ez az otthonosan beszélő színész, ki polgári ruhában, polgár hangjával és szívével jelenik meg a színpadon. Azután mindjebb belemelegednek a furcsaságok nézésébe, a végén dörgő taps hívja őt a függöny elé. Első igazi nagy, komoly sikere *Brisson Államtitkár* című darabjában van, majd egymásután következnek a francia és angol darabok, a magyarok, köztük *Herczeg Ferenc Kivándorlók*-ja, *Lengyel Menyhért Tajfun*-ja, a *Csilri*, a *Zsába*, a *Hattyú*, a *Kék róka* és végül — bár nem időrendben, — ami a legfontosabb: *Az ördög*.*

Messzi földről eljön egy világhírű olasz színész, *Zacconi*, hogy megnézzze *Hegedüst*. Amikor a három felvonásnak vége van, átöleli olaszos temperamentummal *Hegedüst*:

— *Önnél különbet nem teremtelt a föld* — mondja.

Este a Fészekben bankett van *Zacconi* tiszteletére. A banketten *Zacconi* kívánságára *Hegedüst* ünneplik.

— *Amíg társaságunkban van ez a művész* — mondja az olasz, — *engem nem érhet ünnepelés.*

Hegedüs feláll, hogy megköszönje a beszédeket, egyszerre belesül beszédébe.

— *Ez az igazi színész* — mondja lelkesülten *Zacconi*. — *Oh, dehogy, tévedtem, ez nem színész, ez több annál, sokkal több: ember.*

*

Hónaljáról,

lábáról szárszállait a
Dr. MORISSON
szórtelenítő eltüntet

Szombat

16

Joakim

Karinthy Friggvest megintervjúvolják:

— Azt írja meg kedves barátom — mondja a hírlapírónak, — hogy a színház nem akarja a darabomat előadni.

— Miért?

— Mert mindenáron azt akarják, hogy előbb írjam meg.

Vasárnap

17

Jácint

Rátkai Márton öltözőjében vagyunk. *Rátkai* itt ül előttem és végigjártatja szemét a falon függő képeken, amelyek mind egy-egy emléke a művésznek.

Mindegyik figuráról van valami mondanivalója, valami kedves emléke.

— Ezt nagyon szerettem... ezt a szerepet a rajongásig imádtam. Ezt kinevettem... ezt gyűlöltem... ezt el sem akartam játszani... ebből kiugrottam... és így tovább. Most megáll egy képnél, megáll hosszasan, mint a gyorsvonat az állomáson, a nagy állomáson:

— Ez igen... ez az igazi.

A képről *Roth bácsi*, a *Hivatalnok urak Roth bácsijának* ijedt kis tisztviselője néz lefelé, aki e pillanatban talán azon az arányon gondolkozik, ahogy az olajat keverni lehet a homokkal, hogy a gépeket láthatatlanul megállítsa. Szomorú kis emberke ez a *Roth bácsi*, szomorú páriája a pesti életnek.

— Igen, ez volt az igazi, a *Hivatalnok urak Roth bácsija*. Ez volt az a szerep, amely minden este megrikatott és amely minden este vigaszt adott, hogy hátha egyszer mégis sikerül minden és megtalálom azt a keverési arányt, amely kívül majd ebből a bohóckodásból és bedob az igazi művészet üstjébe.

— De azért operettekben is vártak rám egyszer-másszor komoly feladatok — a *lehári*, a *falli*, a *jacobi-i*, a *stroussi* és a *kálmáni* időkben. Ezekben az esztendőkből az operett is komoly, igazi, nagy művészetet diktált.

*

Hétfő

18

Ilona

Molnár Ferenc meséli:

— Ilyen írónak, mint én vagyok, lemerdek az ellensége.

— Honnan gondolod? — érdeklődünk.

— Onnan — feleli mosolyogva Molnár, — hogy a premiéren a függöny elé hívnak.

— Ez éppen az ellenkezőjét mutatja — bizonykodnak a társaság tagjai.

— Nem, fiam, nem — szól Molnár, — kihívnak a függöny elé, mert magukban azt mondják: „Majd ezt a Molnárt megnézzük magunknak”.

*

Kedd

19

Lajos

Feld Mátyás, a liget koronázatlan királya, a népszerű Feld Matyi, szomorúan jár-kei a színháza előtt. Azt mondja, rosszul érzi magát, fájnak a tagjai.

— Ugyan?

— Hogyne fájnának — mondja Matyi, — amikor a zenekarral együtt vagy hatvan van belőlük.

*

Szerda

20

Szt. István

Alfred Kerr, a világhírű német kritikus, aki arról ismert, hogy véleményeit nem szokta véka alá rejteni, Molnár Ferencről a legnagyobb elragadtatással nyilatkozott az egyik amerikai újság hasábjain.

Molnár erről ezt mondja:

— Alfred Kerr, igaz, sebeket is osztogat, ezt mindenki tudja. Én is tudom. De seb és seb között óriási lehet a

Gondos szülők megválogatják, hogy gyermekeik mit olvasnak. A legkönnyebben befolyásolható a gyermek és így nagyon fontos mit, adunk a gyermek kezébe.

TOLNAI KIS KÖNYVTÁRA

eddig megjelent 5 kötete, pompás ezüstözött tokban, minden gyermek vágya. Az 5 kötet terjedelme közel 640 oldal, mintegy 430 színes és fekete képpel. A legszebb mesék, elbeszélések és kalandos történetek, melyeket ezen kötetek tartalmaznak költik le legjobban a gyermek figyelmét. Az 5 díszes kötetű könyv ára, az ezüstözött tokkal együtt bérmentve 2 pengő 40 fillér, utánvétellel 50 fillérrel drágább. Beszerezhető a Délibáb kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány uca 12

Hölgyek jelszava:

Minden cikket legjobban és legolcsóbban vásárolhatunk

KLEIN ANTAL

divatnagyrúbázában

Király u. 53 (Akácfa u. sarok)

különbség. Ezt is tudom. Más seb az, amit a mindenáron verekedő, bosszúálló, gonosz bicska okoz, a bicska, amit a pártos elfogultság, a dühös irigység, vagy a késsel való szereplési vágy szegez neki az áldozatnak és más seb az, amit a sebész vág az emberen. A kétféle seb néha nagyon hasonlít egymáshoz, hiszen a buták és a gonoszak is szeretnének sebészeknek látszani, amikor bicskáznak. A kétféle seb néha annyira hasonlít egymáshoz, hogy még maga a megsebzett is össze szokta eleinte téveszteni a kettőt. Főleg addig, amíg friss és fáj. De aztán később minden kiderül. Mindenkifölött az, hogy micsoda óriási lávóválasztja el a bicskás útonállót a klinikai orposól. Igazán, még az őszhajú férfiak is tele kell lennie forradással, hogy pontosan meg tudja különböztetni ezt a kétéle műveletet. Hogy el tudja felejtene a bicskázónak még a nevét is és hálaérzéssel tudjon gondolni a sebészre, aki gyógyított.

Alfred Kerre és még hozzá hasonló igen kevesekre gondolok. Amikor aztán az ember már tisztában van a dolgokkal, a bicska ellen felveszi a közömböség páncélját és nagyokat nevet, amikor a támadók nekiugranak. Viszont: az orvosi műteremben minden páncél lekerül a testről; oda bizony mindenki mezelenül megy.

*

Csütörtök

21

Franciska

Valamelyik színházunknak van egy tagja, aki arról híres baráti körökben, hogy nem valami túlsok iskolát végzett. Csak éppen hogy átcsúszott három gimnáziumot valahogy nehezen. Emiatt éppen eleget ugrasztják, de valaki vigasztalja:

— Ne szomorkodj, pajtás! Nézd meg Miskolcot, annak csak két gimnáziuma van, mégsem búsul.

Táncoló Budapest

Annak a *Rousseáunak* mégis csak igaza volt. Vissza kell térni a természethez. Ezerkilencszázharmincban már mindenki *weekendezik*, örül, ha szombattól hétfőig vis-

szatérhet a nagyváros zajától a szabad természethez és ugyancsak a legutolsó évek divatja meghozta a táncot is a szabadban. A bállok, a zárt termek fülledt levegőjéből az összes *foxok*, *bluesek* és *tangók tavasztól őszig a nyári kávéházak, cukrászdák, vendéglők teraszain találak tanyát.*

Délután öttől éjjelig ropja a szabadban a táncot ezúttal nemcsak az aranyifjúság, hanem meghatározhatatlan korúak serege is. Nem is olyan régen

a tánc még a fiatalság privilégiuma volt

s főleg azoké, akik *kitűnően táncoltak.*

Ma mindenki táncol és mindenki próbál táncolni, akár tud, akár nem. Tánc a szabadban! . . .

Valahogy olyan ez, mint az ebédutáni feketekávé és a vacsora utáni desszert. Nincs olyan különös jelentősége, mint egy nagy bálnak vagy estélynek, inkább egy *kis testmozgás zenére, mondjuk ritmikus torna.*

A modern tánc, amely csupán a táncmozgásokból áll, alkalmat ad a táncközbeni beszélgetésre is. Jobban mondva

csak arra ad alkalmat

Az a kis tér, amelyet a kerti helyiségekben a táncolásra tartanak fel, annyira összezsúfolja a párokat, hogy a táncosmáladorok képességeiket itt igazán nem igen fejthetik ki.

Szerencsére a táncos párok éppenséggel nem a matadorok közül kerülnek ki.

A békés strazzista, a jámbor kereskedő, a fess doktor táncol itt a többgyermekes nagyságos asszonnyal, a kisfizetésű géprőkisasszonnyal és a színesznői ambíciótól buzgó masamóddal. Természetesen a felső tízezerből is képviselve van vagy — *ölven lag*. A művészvilág sem hiányozhatik. A szőke szubrett és a deli bonviván persze hogy felbukkan némelyik kerthelyiség táncparkettjén.

A jazz egyfolytában kíméletlenül szól. A táncolók viszont

soha nem akarják abbahagyni a táncot.

Sem a hőség, sem a tömeg nem lohasztja le a szabadtéri táncolók kedvét és örömet.

A szabadtéren táncolóknak egészen külön ízlésük, kultúrájuk és mentalitásuk van.

Ez egy egészen külön kaszt, mely semmi más csoport-hoz nem hasonlítható. Ezek bírják a negyvenfokos hőséget, az egymás lábára való tiprást, a végnélküli foxtrottot, a taktus ellen táncoló partnert, a bámészkodó tömeget, amely nem táncol, csak *állandóan*

kritizál, biztat vagy helyesel.

Ezek steppet uzsonnáznak és tangót vacsoráznak, ezek az igazi rabjai a táncnak. Eltétő elemei az összes teraszoknak és kerti parketeknek, az enyhe tavasz, a forró nyárt és a korai őszi boldog hirdetői.

Tánc a szabadban!

A nagyváros városi zajában is *meny-nyi kedves romantika van abban*, hogy a pesti polgár táncol a szabadban, a lombok alatt!...

A pesti polgár, aki napközben robotol, aki szaladgál s akinek az idegei egész nap táncolnak az élet ezerféle gondjaitól — délután és este fizikailag is táncol, mert ezáltal tudja csak ellensúlyozni a munka megszokottságát és szürkeségét. Az utolsó évek emancipációinak kellett jönni, hogy a fővárosi polgár is hozzájuthasson a maga mindennapi táncához, amely minden rangú és rendű embert egyformán szórakoztat.

(Harsányi felvételei)

AMERIKAI SZERENÁD

IRTA
KÁRMÁN GÁBOR

Marjorie-t hazakisérte. A kapuban hosszan búcsúztak. A lány rövid szőke haja arcába hullott, szeme fényes volt és puha karjával önfeledten szorította magához egy pillanatra Ted fejét.

Ted a Variety-Theatre fiatal segéd-színésze volt. Tizenkettedmagával táncolt és énekelt az új revű egyik számában. Heti húsz dollár.

— Nagyon kevés ez szívem — mondta Marjorie elborult szemmel Tednek, — várunk kell, semmit sem csinálhatunk.

— Nagyon kevés — sóhajtotta Ted is, amint most elválva a lánytól lassú, bizonytalan léptekkel elindult a Subway megállója felé. — Igen, Marjorie az áruházban mindössze tizenhat dollárt keres. Húsz meg tizenhat dollár minchat. Kevés — sajgott Ted szívében. — Két embernek heti harminchat kevés, nagyon kevés. Marjorienak öreg édesanyja van, nem hagyhatja magára őt a lány.

Egy éve várnak már egymásra türelmetlen izzó fiatalsággal. Az idő múlik és a fiatalság is vele megy. Tenni kell valamit — állapította meg Ted ezred-szer és megtörölte gyöngyöző homlokát. Tenni, tenni, mert ez így elviselhetetlen. Sokmillió ember él New-Yorkban. Káprázatos gyémántok villannak esténként a színház forró nézőterén, nagyszerű magánautók várakoznak a sztárookra előadás után, a férfiak plasztrónja vakítóan fehérlik és ő Ted a sztatisztéria színes nyüzsgésében egy apró pont, kerék a gépezetben. Próbálkozott már az újságrással is, ott sem volt eredmény, egy reklámirodában is dolgozott. Nincs érzelme hatásos reklámötletekhez, állapította meg róla a manager és ő onnan is repült.

Most színész. Táncolni tud. Hangja is kellemes. Nagy, büszke önértet lobogott Tedben. Tenni kell valamit. A tizenkettedik óra. Valami jó ötlet kellene, nagyszerű blöff, másként soha-

sem sikerül a nagy színház statisztáinak tömkelegéből kivergődni. Pedig fiatal és tehetséges. Ted tudta ezt magáról.

Elgondolkodva ment le a földalatti vasút lépcsőjén és ammyira elmélyedt, hogy hirtelen beleütközött egy idősebb úrba.

— Halló! Nem tud vigyázni — mondta szigorúan az úr és Ted megzavarodottan hebegett valamit. Aztán jegyet váltott és befurakodott ő is a Subway egyik zsufolt kocsjába.

— Hat óra — állapította meg órájára nézve. — Hétkor kezdődik az előadás, addig tennie kell valamit — szorultak ököbe kezei. Arca aggodalmas és elgondolkodó volt. Valami jót kellene kitalálni — gyötörte magát. Mikor a földalattiból kiszállt, akkor villant belé a gondolat. Arca kiderült, kihúzta magát és sokatmondón elmosolyodott.

— Hm — gondolta, — a kockázat nagy, igen nagy, de ha egyszer kiinn van a színpadon, majd megmutatja, ő megmutatja.

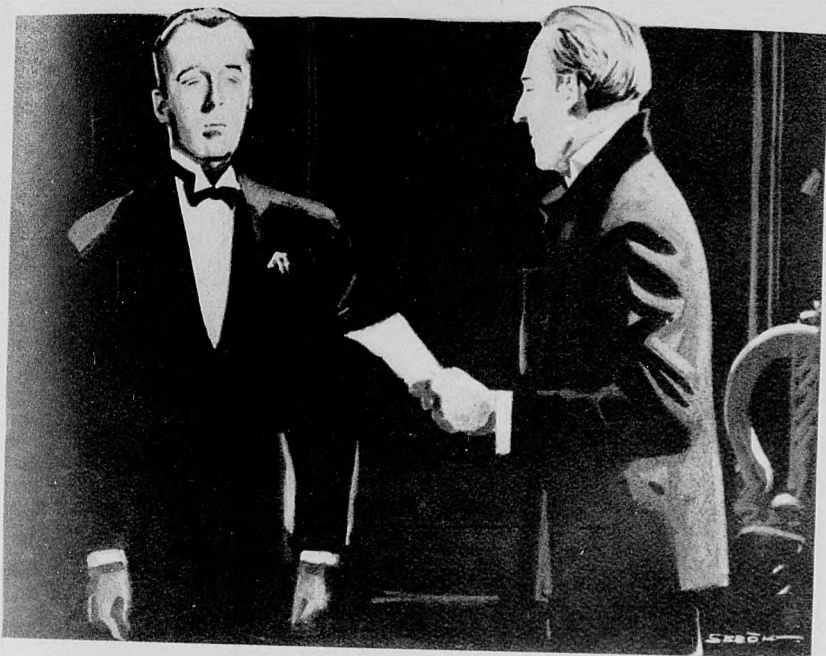
Az expresszlift bűgva rohant föl vele a tizenkettedik emeletre. A Variety-Theatre az épület felső emeletén volt. A közönséget hatalmas liftek vitték fel a színházba. Most ezek szinte üresen jártak. Egy-két kisebb színész, görll és statisztia igyekezett még csak a színházba.

— Korán van még — gondolta Ted. — Teljes háromnegyed óra. Azalatt véghez kell vinnem — állapította meg szívdobogva.

Ruganyosan végigsietett az öltöző-folyosókon. A munkások szuszogva vitték már a díszleteket. Ted elhaladt az öltözőajtók hosszú sora mellett.

— Ez az — gondolta, mikor a huszas számhoz ért. — A nagy színész, a táncoskomikus öltözője. Ma eldől minden. Vagy repül, vagy... — gondolta az izgalomtól elfult lélekzettel, mikor a folyosón végigodalgott.

B
Lár
hány
kat
T
mell
előtt
fogá
jét.
lőr
kot
tölt
kezet
kal a
A ró
ragas
kal r
tékra
Ak
muly
A
elő, f
és me
boy.
ment
egyik

Ted átadta és az ajtóig hátrált

Benyitott a közös öltöző ajtaján. Lármásan, zsibongva ült ott már néhány fiatalember és készítették magukat az előadásra.

Ted szótlánul leült az öltözőasztala mellé, kikészítette magát. Ült a tükör előtt. Végiggombolta plasztrónját, kifogástalan csokorra kötötte nyakkendőjét. A szmokingkabátot azonban egyelőre nem vette fel. Rózsaszínű borítékot vett ki a zsebéből, kicsavarta töltőtollát, aztán lassan, látható igyekezettel, hosszú vékony szarkalábakkal a nő írást utánozva írt a papírosra. A rózsaszínű borítékot gondosan leragasztotta és elferdített kézvonásokkal megcímezte. „Sürgős” írta a borítékra és kétszer aláhúzta.

Akkor megnézte az óráját. Öt perc múlva hét.

— Most — gondolta.

A fiókból groom-öltözéket húzott elő, ferdén fejére tette a lapos sapkát és most úgy nézett ki mint egy liftesboy. A levelet zsebébe csúsztatta és kiment az ajtón.

— Halló, Ted — szólt utána az egyik fiatalember, — megőrültél. A

groomöltözet csak a harmadik felvonásban jön.

Ted azonban gyorsan becsukta maga mögött az ajtót, nagyot lélezett és idegei megfeszülésében elindult a folyosón a huszas számú öltöző felé. Lassan számolta a perceket. Egy... kettő... három... négy... öt... most!

Benyomta a huszas öltöző ajtaját, tisztelettudón benent a kis helyiségbe. A nagy színész már teljesen készen volt. Szmokingja a szerep szerint gyűrötten felhajtva, nyakkendője kioldva lógott le, haja csapzottan arcába hullott.

— Vajjon megismer-e — drukkolt Ted. De nem, nem volt baj. A nagy színész hanyag mozdulattal nyújtotta kezét a levélért, Ted átadta és az ajtóig hátrált. A színész összehúzott szemmel olvasta az „illatos női levélkét”. Ted közben az ajtóig hátrált és megnézte a zárat. A kulcsot óvatosan kihúzta. A színpadon már megkezdődött a játék, még négy perc a színész jelenéséig. Megfeszített idegekkel állt az ajtóban.

— Most! — gondolta és kiugrott az ajtón. A kulcsot gyorsan beleillesztette kívülről a zárba és kattatva kétszer ráfordította. Aztán behúzta a külső ajtót és azt is bezárta. A nagy színész öltözőjében már megszólalt a csengő.

— Három perc — gondolta Ted, míg végigrohant az öltözőfolyosón. A kulcsot zsebébe süllyesztette. Gyorsan felkapta szmokingkabátját, gyűróttan felhajtotta, nyakkendőjét kioldozta egy rántással, haját előreborzolta. Felkapta a székre kikészített banjót és kirohant. A folyosón már hallatszott az egérfogóba zárt szmész dörömbölése. Amíg azonban a két ajtót feltörik, addig szabad a vásár. Zúrzavar és futkosás a folyosókon. A sarokbatámasztva megtalálta a falábakat. A zavarban őrá, Tedre senki sem figyelt.

Felállt a hosszú gólyalábakra, nyakában lógott a banjó. — Most — gondolta és az általános zúrzavarban kilépett a színpadra. Erős fénykéve hullott rá, taps záporozott.

— Ez a taps még nem nekem szól — gondolta gögösen, — de majd.

Dülöngélve, inogva ment a színpadon. A részeg embert utánozta. A banjó ide-oda lóbálózott a nyakában. A nézőtérén fölviharzott a nevetés. Ted úgy érezte, mintha tényleg ivott volna. Idegei megfeszítésével ment a falábakon a színpad jobb oldalára. A díszlet itt mimiatűr felhőkarcolót ábrázolt, a felső ablakban szőke leányfej hajolt ki az uccára. Felhőkarcoló. Amerikai ucca. Ted a szerep szerint csukladozva, tántorgó részegséggel támaszkodott a „felhőkarcoló” sarkának. Nagy ügyességet kívánt ez az otromba falábakon. Düledezni jobbra, ingadozni balra, mint a részeg, hogy a közönség minden pillanatban várja, mikor zuhan végig. Megállni a falábakon szilárdan, de látszólag ingadozva. Hallatlan izommegfeszítés. A nevetés hullámai lassan elgyűrűztek a nézőtér felett.

— Kezdjük — gondolta lámpalázzal Ted.

Bekapott a banjó húrjaiba és feszülő aggyal, remegő, lágy, behízelt hangon, magasra emelt fejjel a szőke leányfej felé halkán énekelni kezdte: „Amerikai szerenád.” A refrént csukladozó részegséggel kellett énekelni, a szöveget lágyan, szentimentálisan. Groteszk ellentét. A nézőtér halotti

csöndben hallgatta. Az érzelmes dal az emberek fülébe mászott Ted lágy, nyújtott baritonhangján. Ted halott-sápadtan várta ítéletét. Most egy kockára van feltéve minden. Elet és szerelem és pénz! Az ének befejeződött. A nézőtérén feldördült a taps, tomboló, üvöltő taps.

Ted egy pillanatig lenyugözve, értetlenül állt a tomboló nézőtérrel szemben. Akkor észbekapott. Kihúzta magát és ócska falábakon dülöngélve behízelt hangon ismételte a dalt: „Nedves amerikai szerenádja a száraz Amerikában”.

Siker, nagy, sodró siker. Két policeman jött a színpadra, a prohibíciós rendőrség egyenruhájában és a szerep szerint elhurcolta a kapálózó, elázott szerelmezt.

— Most — gondolta Ted, — mi lesz most.

A rendező már a kulisszák mögött várta.

— Taknyos — süvöltötte a rendező és jobbkezével hatalmasan pofonütötte Tedet. — Taknyos, majdnem tönkretetted az előadást. Otromba fickó, hiszen te nem tudsz énekelni — rivallt rá éles hangon, aztán váratlanul ellágyult, — hanem úgy látszik a közönségnek kellene az ilyen fiatal, tehetségtelen disznók, mint te vagy — mondta halkán megenyhülve.

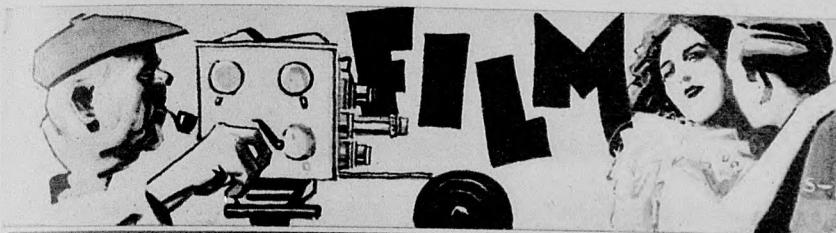
— Tessék — akasztotta le nyakáról szolgálatkészen a banjót Ted. — Minden összeomlott — gondolta és alázatosan várta az ítéletet.

— Hagyd te marha — rivallt rá a rendező. — Sikered volt, most már edd meg, amit főztél, játszd végig az előadást, az a tehetségtelen Thompson úgyis elrohant már dühében.

— Igenis — mondta alázatosan Ted a hatalmas rendező színe előtt.

— Majd meglátjuk, mit tudsz? — mondta egészen megenyhülve a rendező. — Különben az a szerenád egészen ügyes volt, előadás után gyere majd az irodába, talán az öreg csinál veled valamit — fejezte be bölönytva a rendező.

— Ez Ted Humphrey, Amerika egyik legnagyobb énekes színésze karrierje kezdetének hiteles története. A többi, a rohamos emelkedést és világhírnevet az ujságokból amúgyis mindenki tudja.

Mary Doran (Fotó M—G—M)

mes dal
Ted lány,
halott-
egy koc-
és sze-
jeződött.
tomboló,

ve, értet-
rel szem-
úzta ma-
gélve be-
t: „Ned-
raz Ame-

ét police-
ohibíció-
a szerep
elázott

— mi

mögött

rendező
onütötte
tönkre-
a fickó,
— rivall
mul ellá-
a közön-
tehet-
vagy —

nyakáról
— Min-
és aláza-

allt rá a
ost már
végig az
hompson

osan Ted
t.

dsz? —
e a ren-
nád egé-
n gyere
eg esimál
bólintva

Amerika
színhéze
örtene-
edést és
amúgyis

★ Intimitások a starokról

Vivienne Segal, mielőtt a filmgyár szerződését aláírta volna, kétszázötvenezer dollárra biztosította az énekhangját. Amerikában nem szokatlanok az ilyen biztosítások, a biztosítótársaság mégis szigorúan vette Vivienne Segal biztosítását és szigorú zsűrivel vizsgálta meg, hogy a filmszínésznőnek valóban van-e énekhangja. A zsűri úgy találta, hogy a szép Vivienne tényleg birtokában van a kitűnő énekhangnak.

★
Janet Gaynor polgári neve mrs. Lydell Peck.

Corinne Griffith Texas és Arkansas határán született. Családi neve: Griffin és akkor lett belőle Griffith, amikor a filmhez került. Apja angol, anyja olasz származású volt.

★
Renée Adorée Lille-ben, Franciaországban született. Először zsonglőr, majd műlovarnő és táncosnő volt. Ma harminckét éves.

★
A legfiatalabb filmszínésznő kilencéves. Mítzi Green a neve a filmnél, de mielőtt egy nagy amerikai filmgyár

Vivienne Segal (Fotó Warner Bros)

lesze
hívt

K
John
lének
Woo
legs

An
ként
tiz ó
sokak

Ro
mány
jures
egy n
egy f
a kés
haszn
otthon

Ha
vel
állan
malán
egysz
„szer

Al
népsz
esküd

Ma
szél
Ziege
feld,
gedte
Maryl
ezért
eljátsz
mienni

Clan
ameri
szavaz
az utó

Megnag
őj szór
Művéség

Rodn

leszerződött volna, Hajós Micinek hívták. Tehát magyar.

*

Kay Johnson apja: *Thomas R. Johnson* neves amerikai építész és élénke legnagyobb műve a newyorki *Woolworth Tower*, amely Amerika egyik legszebb és legérdekesebb felhőkarcolója.

*

Ann Harding filmszínésznő naponként nyolc órát alszik, korán kel és tíz órán keresztül dolgozik. Emellett sokat teniszezik és eszik is.

*

Rod la Rocque szabad óráiban találmányokon lüti a fejét és különböző furesa készülékeket konstruál. Legutóbb egy miniatűr gőzhajót épített, most pedig egy furesa telefonkészüléket tervez. Ennek a készüléknek *Rod* szerint akkor is nagy hasznát fogja venni az ember, ha nincs otthon.

*

Harry Carey, aki már tíz esztendővel ezelőtt is neves filmsztár volt, állandóan nagyon sokat szenved a maláriája miatt. Ezt a betegséget egyszer Afrikában, felvétel közben „szerezte be” magának.

*

Alice White, *Hollywood* egyik legnépszerűbb filmszínésznője nemrégiben esküdött örök hűséget *Sid Bartlett*nek.

*

Marylin Miller, a legnépszerűbb beszélő filmszínésznő. Nemrégiben még *Ziegfeld* színházának sztárja volt. *Ziegfeld*, aki eddig mindig könnyen engedte át sztárjait a filmgyáraknak, *Marylint* nem volt hajlandó elengedni, ezért a szőke csillag két filmszerep eljátszása után kénytelen volt visszamenni New-Yorkba, a színpadra.

*

Clara Bow, aki eddig a legnépszerűbb amerikai filmszínésznő volt és minden szavazáson a legtöbb szavazatot kapta, az utóbbi időben vesztett népszerűségé-

Megnagyobbított szőrmeházamban megkezdtem új szőrmehundáim bemutatását és ártisztítását. Minőségben még jobbat, árban még olcsóbbat nyujtok ebben az idényben.

Bodnár József szűcs, meggyarbitott új szőrmeszalónja.
Nádor ucca 5 szám.

Mitzi Green, a kilencéves filmszínésznő
(Fotó Paramount)

ből. A legutóbb megtartott szavazáson *Alice White* után a második lett.

*

Lewis Stone, a film öreg arisztokrataja eddig kétszázötvenszer volt szerelmes a filmen. Száznegyvenszer kötött házasságot a felvevőgép előtt, harminckétszer csalta meg a felesége és négyszer halt meg.

*

Alice Gentle új név a filmvilágban. Most játszotta el első szerepét a „Tűz dala” című filmben. Ezzel szemben Amerikában kitűnő csengésű neve van, mert egyike a legjobb operatőreszínészeknek. Tagja volt a milánói *Scalának*, a newyorki *Metropolitáinnak* és a Manhattan *Grand Operának*.

Édes a tiltott gyümölcs

Az ál-riporternők — Jajveszékeltő póstaesomag — Joan Crawford ellopott ruhakéfeje — Ut a vendéglőn keresztül — A „hamisított” énekesnő

Culver City, 1930 augusztus.

Egyes amerikai statisztikusok azt állítják, hogy a prohibíciós törvény életbeléptetése óta sokkal többen fogyasztanak alkoholt Amerikában, mint eddig.

Ugyanígy megszokszorozódott azoknak a száma, akik a film kulisszái mögé szeretnének betekinteni, azóta, amióta a filmgyárak környékén felépültek a hangosfilm-atelierek és a gyárosok az eddigieknél sokkal szigorúbb tilalmakat léptettek életbe az atelierbe való belépésre vonatkozólag.

Ahol régebben bármely látogatónak szabad útja volt, ha arra hivatkozott, hogy valamilyen barátja van bent a műteremben, ott most közömbös portási vállvonogatásra talál. Még a leghíresebb sztárok és rendezők számára sem könnyű feladat, hogy valakit bevigyenek a műterembe vagy hogy belépési engedélyt szerezzenek olyannak, aki nem alkalmazottja a gyárnak.

Természetesen, a tilalmak ellenére is sokan mindent megpróbálnak és megkísérelnek, hogy a „titkos üzemet” mégis megnézhessék. Nemrégiben például két csinos fiatal hölgy jelent meg az egyik filmgyár iro-

dájában és névjegyük átadásával igazolták magukat, hogy az angolországi *Manchester Guardian* című világlap filmriporternői akik meg akarják tekinteni a gyártelepet.

Az iroda hivatalnoka, aki fogadta őket, felismerte hangjukban a texasi accentust és csakhamar kiderült, hogy az angol riporternők saját költségükön nyomtatták a névjegyüket, hogy így bejuthassanak a műterembe és személyesen beszélhessenek John Gilberttel.

Sokkal agyafurtabban, de egyben bátrabban járt el egy chicagói fiatalember, aki már egy éve köszált Hollywoodban anélkül, hogy a filmfelvevőgép közelébe juthatott volna. Visszatutazott Chicagóba, vett egy nagy ládát, abba belesomagoltatta magát és a ládát egy hollywoodi filmgyárnak címezte. A póstaalkalmazottak azonban a hollywoodi pósta-hivatalban olyan kegyetlenül bántak a ládával, hogy a fiatalember nem tudott elnyomni egy jajkiáltást, amire természetesen azonnal kiszabadították önkéntes börtönéből. Próbálkozása azonban felkeltette a filmemberek figyelmét és ezen a réven mégis sikerült munkát kapnia a filmgyárnál.

Joan Crawford (Fotó M—G—M)

E
meg
pilla
kiloj
azér
Holl
vész
elő,
réve
film
Isi
pén
alka
emb
maz
alat
més
gyok
nekr
hogy
mor
Will
a sz
siker
gyán
dég
a m

A leg
Sharp

Egy hölgy, aki vonaton ismerkedett meg Joan Crawforddal, egy óvatlan pillanatban a művész nő táskájából kilopott egy ezüst ruhakéfért csak azért, hogy néhány nappal később Hollywoodban jelentkezessék a művésznőnél a műteremben, azt adva elő, hogy a ruhakéfért találta és e révén jelen lehetett az új Crawford-film egyik érdekes felvételénél.

Ismeretes, hogy minden filmgyár telepén saját vendéglőt rendezett be és egy alkalommal egyik jó megfigyelő belső ember megállapította, hogy az alkalmazottak barátai mindig a déli szünet alatt keresik fel a vendéglőt. Ez természetes is volt, mert így minden nagyobb fejtörés nélkül sikerült idegeneknek abba a ritka helyzetbe kerülni, hogy láthatták, amint Lyonel Barrymore egy szendvicset rendelt, vagy William Haines kávéit ivott. Ha pedig a szerencse kedvezett a látogatóknak, sikerült a vendéglőben kikerülnie a gyártelep őrjeinek figyelmét és a vendéglőn keresztül még be is juthatott a műterembe, ahol egy negyedóra

alatt észrevétlenül igen sok megfigyelést tehetett. Éppen ezért elzárták most már a vendéglőből a műtermekbe és a telepre vezető utat is és ma már majdnem nehezebb a vendéglőbe, mint a műterembe bejutni.

A hangosfilmek térhódítása még nagyobb kellemetlenséget okozott az irodákban, mint a műtermekben. Miután most minden gyár kitűnő hangú színészeket és színésznőket keres, a felelős vezetőknek az eddigieknél is óvatosabbnak kell lenniök. Sokszor megtörtént, hogy Martin Boones, az egyik gyár zeneigazgatója csodálkozva hallgatta végig a nála jelentkező énekesnőt, aki nála nagyszerű ajánlólevéllel jelentkezett, amíg ki nem derült, hogy az ajánlólevél egyszerű hamisítvány.

Ezek a trükkök és próbálkozások természetesen a gyárak vezetőinek sok idejét elveszik és így érthető, hogy lassanként kínai fallal veszik körül magukat mindenféle avatatlan érdeklődővel és látogatóval szemben.

A legfiatalabb filmszínész-generáció. Balról jobbra: Grady Sutton, Dorothy Granger, David Sharpe, Gertie Messinger, Mickey Daniels és Mary Kornman, akik nemrégiben még iskolába jártak és ma már szlárjeltöltek (Fotó M—G—M)

Bebe születésnapja

Száz vendég — Marie Prevost legújabb udvarlója — Bebe Daniels nem örült a születésnapjára ajándéknak — Lew Cody mulat — Patsy Ruth Miller pletykái

Hollywood, 1930 július.

Bebe Daniels elhatározta, hogy születésnapját férje, Ben Lyon, édesanyja és nagynyja társaságában fogja megünnepelni. Amikor aztán megérkezett a szállóba, misztikus félhomály fogadta és amikor kérésére felgyújtották a csillárokat, legnagyobb meglepetéssel látta, hogy száz személyre terítettek. Száz barátja és barátónje ígerte meg egymásnak titokban, hogy eljönnek és megünneplik a népszerű Bebe születésnapját.

Bebe még magához sem térhetett meglepetéséből, amikor máris megérkeztek az első vendégek. Elsőnek William Haines jött el és kis huga társaságában üdvözölte a filmszínésznőt. Együttal alaposan megdicsérete Bebe hófehér estélyi ruháját.

Utána Edmund Lowe jelent meg —

a felesége nélkül. Lillian Tashman azért nem jöhetett el, mert néhány nappal ezelőtt meghalt a fivére.

Allan Dwan rendező egyenesen az állomásról jött, mert most érkezett vissza európai körútjáról. Első szava az volt, hogy Németországban érezte magát a legjobban.

Doris Dean-Arbuckle, Fatty elvált felesége Al Hall társaságában jelent meg az ünnepélyen, Normann Kerry viszont egy csapat fiatal leányt hozott magával. Jack White — feleségével, Pauline Starkkal jött és Buster Keaton is elhozta asszonyát, a bájos Natalie Talmadge-t.

A vendégek mind helyet foglaltak és kedélyes eszmecsere és pletykálgatás kezdődött, de egyszerre mindenki elnémult.

Alma Rubens, a morfinista színésznő jelent meg a küszöbön. Most vett részt

Ötörai tea Bebe Danielsnél. Balról jobbra: Robert Castle, Doris Hill, Lane Chandler, Bebe Daniels, James Hall, Clara Bow és Jean Arthur (Fotó Paramount)

Bebe
Daniels

először nyilvános vacsorán azóta, amióta az ideggyógyintézetből kiengedték. Nemsokára már Norman Kerry csatlakozott hozzá és egy csendes sarokba vonult vele.

John Boles, Bebe Daniels legújabb partnere felesége társaságában jött el, Polly Moran viszont egyedül állított be a terembe és már a küszöbön olyan viccet mondott, hogy mindenki harsányan nevetni kezdett rajta.

Marie Prevost, aki az utóbbi időben nem filmezik, legújabb udvarlója, Buster Collier karján jött el.

A házigazda, Ben Lyon kimentette magát, mert a stúdióban este is filmeznie kellett, de megígérte, hogy amint megszabadul a rendezőtől, eljön.

Közben megkezdődött a vacsora. Vacsora után egy elbujtatott zenekar a legújabb táncslágereket kezdte játszani, mire a filmesillagok táncrea perdültek.

Ekkor megjelent a férj, Ben Lyon is, aki egyenesen a feleségéhez lépett és homlokon csókolta őt. Ezt a kedve családi jelenetet a jelenévők teikese megtapsolták, de annál jobban elcsodálkoztak, amikor a következő jelenetnek voltak a tanúi. Bebe nevetés és tréfás hangon megkérdezte férjétől hogy hol van az a hátasló, ami születésnapjára ígért, mire Ben így válaszolt:

— A hátaslovat nem vehettem meg de vettem helyette egy kis sportautót...

Bebe némán, elsápadó arccal hallgatta férje szavait, majd anélkül, hogy az ajándékot megköszönte volna, hátat fordított férjének és egy fiatal filmszínészhez lépett. Ben Lyont nagyon kínosan érintette feleségének a viselkedése, de mit tehetett egyebet, jó képet vágott a dologhoz és ő is táncrea kért fel egy filmszínésznőt.

Közben egymásután jöttek a megkésített vendégek: Joan Crawford, Kay Hammond, Billie Dove, Hall Roach és végül Lew Cody, akinek megjelenése szintén nagy szenzációt keltett, mert a népszerű filmszínész, aki nemrégiben vesztette el feleségét, a tragikus végű Mabel Normandot, vígan poharazgatót és még vígabban udvarolt a szép hollywoodi asszonyoknak.

U* FILMC* SILLAGOK

* / *
CSILLAGÁSZ: HAVAS ZSIGMOND

Catherine Dale Owen. Amerikai filmszínésznő, egyike a legünnepeltebb sztároknak Hollywoodban. Előbb színpadi színésznő volt és New-Yorkban debütált nagy sikerrel. Egy időben David Belasco színházában is fellépett, ahol az igazgató a legnagyobb elismeréssel szólott a fiatal színésznő tehetségéről. Híresebb színpadi szerepei: „A szerelmek városa”, „Játék a kastélyban”. Amilyen nagy népszerűségre tett szert a színpadon, olyan hamar szerették meg a filmen is. Szépsége, remek megjelenése és nem utolsósorban kivételes tehetsége, szép hangja mind hozzájárultak ahhoz, hogy aránylag gyorsan egyike legyen a legnépszerűbb beszélőfilmszínésznőknek. Catherine Dale címetek: *Metro—Goldwyn—Mayer—Studios*

színész, 1902 július 15-én, New-Yorkban született. Édesanyja egyike volt a leghíresebb amerikai színésznőknek és Raymond már négyéves korában szerepelt a színpadon. Hatéves korában magániskolába írtatták, hogy az iskola ne akadályozza színpadi szereplését. Ezt részint New-Yorkban, részint Philadelphiában végezte el. Amikor leérettségizett, végképpen a színpadon maradt. Lyonell Barrymore-al sokat szerepelt együtt és nagy sikerei voltak. A filmhez is fiatal korában került, első szerepét a „Peter Pan” című filmben játszotta el, nemrégiben pedig Norma Shearernek volt a partnere a „Mary Dugan bűnpöre” című beszélőfilmben. Második szerepét a „A mutatványos leány” című filmben alakította és ekkor már egy hosszú

Raymond Hackett

lejár
Ray
kék.
Met
ver
Ja
pad
és t
Man
szete
Egy
A h
szín
hogy
Csak
kara
lend
fel,
nek
szem
jósol
ro—
City,
D
Dun
ban
szüle
el,
neve

John Miljan

Duncan Sisters

(Fotó
M—G—M)

lejáratú szerződést is kötöttek vele. Raymond Hackett haja barna, szeme kék. 181 cm. magas és 68 kiló. Címe: Metro—Goldwyn—Mayer-Studios, Culver City, California.

John Miljan. Amerikai film- és színpadi színész. South-Dakotában született és tanulmányait is itt végezte el a St.-Martin Academy-n. Nyugtalan természetű volt és állandóan utazgatott az Egyesült-Államokban és Európában is. A háború alatt katona volt és a frontszínházakban olyan sikerrel lépett fel, hogy a háború után színpadra lépett. Csakhamar egyike lett a legnépszerűbb karakterszínészeknek. Legutóbb két esztendőn keresztül Los-Angelesben lépett fel, innen került a filmhez. Első filmjének címe: „Szerelmes levelek”, nagy szenzációt kellett és ezért nagy jövőt jósoltak neki. John Miljan címe: Metro—Goldwyn—Mayer-Studios, Culver City, California.

Duncan Sisters (Vivian és Rosetta Duncan). Amerikai táncosnők és újabban filmszínésznők. Los-Angelesben születtek. Iskoláikat is ott végezték el, majd Ellen Beach Yaw-nál, a neves dívánál tanultak énekelni. Vi-

vian szép volt, ezért csakhamar szerződötték egy sanfranciscói caféba énekesnőnek. Egy Fred Henderson nevű színházi ügynök azt tanácsolta neki, hogy lépjen fel nővérével, Rosettával együtt, aki bár nem szép, de nagyon jó hangja van és igen komikus figura, így biztosan nagyobb sikere lesz. Így is történt. Vivian volt mindig a szép primadonna, míg Rosetta a csúnya partner, a komikus figura. Szenzációs sikerük volt. A „Tip-Top” című darabbal már nagyon népszerűek lettek. Ekkor Londonba szerződötték őket. 1923-ban közösen írtak, rendeztek és játszottak egy darabot, a „Topsy és Évá”-t, amellyel olyan hírnevet és vagyont szereztek, amely most már végleg kinyitotta előttük a siker kapuját. Ez a darab négy éven keresztül szerepelt a színpadon. 1928-ban a Ziegfeld híres színházában léptek fel. Ettől kezdve a színházak ügynökei és a filmgyárosok valósággal elárasztották ajánlataikkal a két népszerű színésznőt. Filmszerződést írtak alá, de továbbra is szerepeltek a színpadon. Vivian Nils Asthernek, az ismert svéd filmszínésznek a felesége.

Lewis Stone

Victor Seastrom

MI TÖRTÉNT?

Az alnua nem esik

messze a fájától. Cecil B. de Mille legfiatalabb leánya a filmhez kíváncsított, apja azonban hallani sem akart erről a tervről. Az energikus leányka erre ismeretlenül egy másik studióba ment, ahol addig ajánlkozott, amíg kis szerepet kapott egy filmben. Amikor a film bemutatásra került, elvitte apját a moziba. Cecil B. de Mille-nek torkán akadt a szó, amikor megpillantotta saját leányát a mozi-vászonon. Ezek után a világhírű rendező nem tehetett egyebet, mint kisebb szerepet adni a leányának saját film-vállalatánál.

Lon

Chaneyen nemrég vakbéloperációt hajtottak végre. A művész már néhány hete üdült, amikor ismét erőt vett rajta a betegség. Az operációt meg kellett ismételni.

Felépülése után Lon Chaney, aki szűkszávú ember, csak ennyit mondott:

— Az egész arra az emberre emlékezlet, aki le akarta vágni kutyájának a farkát és hogy ne fájjon nagyon, minden nap csak néhány centimétert vágott le belőle...

Mindenfajta

nyelviskoláról hallottunk már, de a papagájiskoláról még soha. Az első papagájiskolát Jack Conway rendező alapította, ahol egy álló hónapig trenírozták a lármás papagájhadat abból a célból, hogy „beszédjük” a mikrofonon át a hangosfilm számára elfogadható legyen. Az idomított papagájok Lon Chaney legelső hangosfilmjében fognak szóhoz jutni.

Érdekes,

hogyan keresték meg a ma már híres filmsztárok első pénzüket. Lon

Chaney lejeskocsivezető volt 12 éves korában és mielőtt filmszínész lett volna, átesett vagy húszféle foglalkozáson. Buster Keaton már hároméves korában keresett, mert tagja volt a „The 3 Keatons” nevű varietészámnak. A kis Buster szerepe az volt, hogy ide-oda dobáltatta magát. A legérdekesebb azonban, hogy Ramon Novarro első pénzét egy vállölzetben kereste, amelyet 17 éves korában egy mexikói kis városban Mariano öccsével együtt létesített.

A következő történetet

Lewis Stone mesélte. Egyik barátja jó tréfát vélt elkövetni azzal, hogy az újságokban saját öngyilkosságának híret költötte. Néhány nap múlva Lewis Stone találkozik az illetővel az uccán, aki nagyot nevetett, amire Stone, se szó, se beszéd, udvariatlanul a lábára taposott. A jóbarát hangosan jajgatott. — Hallgass — szolt rá Lewis Stone, — ezt te nem érezheted, mert halott vagy!...

Nemrégiben

Victor Seastrom, a neves svéd filmrendező egyévi távollét után visszaérkezett Hollywoodba, ahol valószínűleg egy Greta Garbo-filmet fog rendezni. Seastrom szabadságát a svéd Nemzeti Színháznál, Stockholmban töltötte.

A legújabb kozmetikai szer

— a feketekávé. A hollywoodi szépségek mindig új és új kozmetikai szereket keresnek. Legújabban feketekávéval mossák arcukat a filmszínésznők és azt mondják, ettől friss és üde lesz az arcuk. Maga a kezelés nagyon egyszerű: az ember megmosakszik szűrött feketekávéban és aztán a kávé maradványait langyos vízben lemossa arcáról. Akinek kedve van hozzá, próbálja meg!

Előadás előtt (Tóth Margit felv.)

castrom

éves
volna,
Bus-
orában
Kea-
Bus-
dobál-
onban,
ét egy
éves
Ma-

rátja
gy az
k hí-
Lewis
ccán,
e, se
ibára
ajga-
Lewis
mert

film-
ssza-
műleg
ezni.
mzelt

égek
reket
réval
k és
lesz
egy-
szü-
cávé
ossa
ozzá,

Amin az egész világ nevet

Megértő apa

— Edith nyugatja azt a zongorát a szalónban? Légy szíves, édes fiam, menj be hozzá! Ha a port törölgeti a zongoráról, akkor ne szólj neki egy szót sem, de ha zongorázik, akkor mondd neki, hogy azonnal hagyja abba!

(Passing Show)

Öröklődés

— Miért csapkodja a ti Minnátok olyan szörnyen az ajtót?

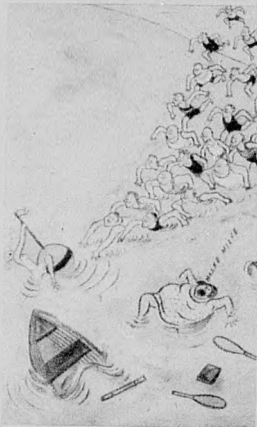
— Ezt a jó szokását örökölte.

— Hogyan?

— Az apja vasúti kaulauz volt.

(Lustige Blätter)

Életmentés elvekkkel

Soványak előnyben!
(Scherls Magazin)

Szintén megoldás

— Az új lakásom a maga házában, kibírhatalan! Cukott ablak mellett olyan huzat van, hogy a hajam égne áll! Fel fogom mondani a lakást!

— Nem vágatná le inkább a haját?

(Herold)

Kivánság

— Anyukám, tudod mi szeretnék én lenni?

— Micsoda, Tommy-kám?

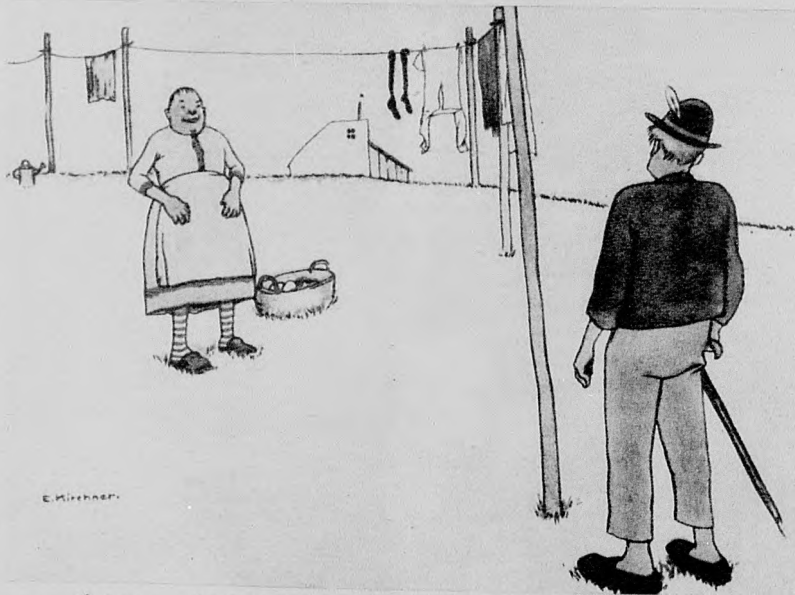
— Két kutya!

— Miért éppen két kutya?

— Akkor olyan szépen el tudnék játszani magammal!

(Punch)

Ritka vendég

— Érdekes, Michel, ahányszor mosás van nálam, mindig eljössz hozzám!

— Tényleg! Egy fél évvel ezelőtt voltam itt utoljára!

(Jugend)

Barátok

— Olvastad, hogy az a szentelen kritikus hogyan írt az én Hamlet-alkításomról?

— Ugyan, nem kell adni arra semmit! Annak nincs véleménye, az mindig csak azt írja, amit más emberektől hall!

(Buen Humor)

Mégoldás

— Szóval, nem tudja kivenni a foltokat a ruhából Betty? Én tudnék egy remek tisztítási módszert, arra biztosan kijön!

— Tessék megmondani nagyságos asszony!

— Magának kellene ajándékoznom a ruhát.

(Musketen)

Óvatos duhaj

— Látja, most sürgősen szükségem volna pénzre. Megkérném, hogy hozzon a bankból, ha tudnám, hogy meg lehet önben bízni...

— Előbb szeretném tudni, hogy mekkora összegről van szó!

(La Vie Parisienne)

Nem lehet kiszámítani

— Nézze meg ezt a cipőt, két hete vettem magánál és már tönkrement. Pedig maga azt mondta, hogy életem végéig eltart...

— Ez igaz, de akkoriban olyan rosszul nézett ki uraságod...

(Kölnische Illustrierte Z.)

Orvosnál

Orvos: Szóval ön reumatikus fájdalmakról és fejfájásról panaszkodik?

Hölgy: Igen.

Orvos: Hány éves?

Hölgy: Huszonöt.

Orvos: Azt hiszem az emlékezőtehetségével is bajok vannak!

(Jugend)

Taktika

Ügyvéd: Hány éves nagyságos asszony?

Hölgy: (hallgat).

Ügyvéd: Sajnos nekem mégis csak meg kell tudnom. Hát hány éves volt ön tíz évvel ezelőtt?

Hölgy (csillogó szemekkel): Huszonhárom!

(La Vie Parisienne)

SZINÉSZ IRÓK

Shakespeare a világ legnagyobb drámaírója *szinész* volt. A mi nagy költőink, *Petőfi, Arany, Vajda*, ugyancsak *szinészként* kezdték pályafutásukat és *szinész* volt *Katona József* is a „*Bánk Bán*” szerzője.

Úgy látszik, minden időben kacérkodtak *szinészek* az iroda'ommal — több-kevesebb sikerrel.

Természetes, hogy a kettő együtt nem igen fért meg — a *jó szinészek rendszerint rossz drámaírók voltak és azok a szinészek, akik a drámairodalomban sikert arattak, hamarosan ott hagyták a szinészetet.*

Manapság is igen sokan akadnak *szinészek, akik a színműirodalommal próbálkoznak.*

Különös sikerre azonban egyik szinész-írónk sem tekinthet vissza.

Régeink inkább voltak kivételek és *Szigligeti Ede* például a maga idejének majdnem minden pályadíját megnyerte. Képességére mi sem jellemzőbb, hogy még ma is játsszák több darabját. *Szigligeti*, amikor a *Nemzeti Színházhoz* szerződött, a színház igazgatója azt is kikötötte, hogy

köteles minden szezonban két darabot is írni.

(Ilyen szerződése ma csak *Békeffy Lászlónak* van, aki ugyan kabaréban játszik, de a *szinészi szereplésén kívül köteles minden műsorra darabot is írni.*)

Szigeti Józsefnek is játsszák még ma is a darabjait. *Szigeti* színművei még a modern kor követelményeinek is megfelelnek. *Szigeti József* mint *szinész* egy előadás alatt több szerepet is alakított, ha a szükség is úgy kívánta.

Különben dachból lett *drámaíró, anynyira felbosszantotta őt az akkori drámák silánysága. Legsikeresebb alkotásai: a „Vén bakancsos” és a „Csókon*

szerzett völegény”. Ő volt különben az első *szinész, aki akadémikus lett. Tagja volt a Kisfaludy-Társaságnak is.*

Feleky Miklós szinész mindaddig színdarabokat írt, amíg csak direktor nem lett.

Hegedűs Lajos szinész is igen sok pályadíjat nyert a darabjaival. Ő olyan divatos drámaíró volt a maga korában, hogy a darabjait — mint egykorú lapok írják —

minden színpadon játszottak.

Dobsa Lajos „Trónkereső” című darabjával négyszáz arany pályadíjat nyert, ami akkor óriási összegnek felelt meg. Egyik drámáját — operának is megzenésítették.

*Tóth Edének, míg szinész vo't, nagyon rosszul ment, ezért inkább megpróbálkozott a drámaírással. És hogy milyen sikerrel, azt talán a „Falurossza” bizonyítja legjobban, amelyet még az idén is játszottak a Nemzetiben. Jellemző az akkori viszonyokra, hogy *Tóth Ede*, amikor vidéken *szinészkedett*, egy ujsághírből tudta meg, hogy premiérje lesz a Nemzetiben. (Postán küldte be a darabját.) Annyi pénze se volt, hogy felutazzék a premiérre, a színház küldött neki vasúti költséget. A bemutatón (tekintve, hogy új ruhára nem tellett)*

rongyos kabátban hajlongott a publikum előtt.

Íme egy pár *szinész-író* a régi idők-ből. Ezeket a neveket annak ellenére, hogy tulajdonképpen *szinészek voltak, mégis — mint írókat ismeri az utókor.*

Táborkok mint kém

BADEN POWEL KÉMKEDÉSE

Ezen könyvben nemcsak érdekesítő olvasmányok találhatók, hanem érdekes rajzok is, melyek jellemzik egy angol tábornok furtanosságát. Árja bérmentve 1 pengő 20 fillér. Megrendelhető a „Déliháb” kiadóhivatalában, Budapest, V.11, Dohány ucca 12.

A modern muzsikusok védangyala Budapesten

Dunaparti szálló hallja. Az étteremben cigányzene — bánatosan muzsikál a tárogató.

Mosolygós arcú, őszhajú, elegáns hölgy ül velem szemben: Annie Carter — aki különleges misszióval jött Amerikából Budapestre.

Miszisz Carter nevét nemcsak Amerikában, de Európában is mindenütt ismerik, akik nemes célokért — a muzsikáért és az irodalomért harcolnak.

Annie Carter alapítója a világhíres Hollywood Bowl-nak. Ez a világ legnagyobb szabadtéri hangverseny helye. Negyven ezer férőhellyel és pódiumán olyan művészekkel, mint Toscanini, Bruno Waller, Sir Henry Wood és még sok ilyen hasonló nagyság.

Annie Carter egyébként így mondja el európai utazása és budapesti látogatása történetét:

— Férjem orvos pedig azzal töltöm az életemet, hogy lehetséges embereket — amennyire módomban áll — pályájukon előre segítsek. A Hollywood Bowl-t — az én alapítósom — ma is én vezetem. Háromszor hetenként tartunk nagy szimfónikus hangversenyeket — olcsó helyárakkal. Ennek köszönhető, hogy a közönség széles rétegei megismerkedhetnek a modern zenei világ nagyságaival. Én viltem ki először Amerikába Bartók Bélát. Bevallom, hogy

amikor először fellépett a Hollywood Bowl-ban — a közönség majd megvert.

Nem értették ezt a nagy zsenit. Ma is inkább becsülik, mint értik. Hasonló eredményeket ért el a fiatal magyar muzsikus-gárda egyik legtehetségesebb tagja, Weissshaus Imre, aki több évet töltött Amerikában és akit újra ki fogok vinni.

Most nagy küldetésben jöttem Európába. Mindenekelőtt meg akarom szervezni azt az internacionális zenei ünnepélyt, amit 1932-re tervezek Európában. A világ összes modern muzsikusait össze akarom itt hozni.

Most kaptam erre a célra félmillió dollárt a Carnegie-alapítványtól.

Annie Carter

Budapesti látogatásom elsősorban Bartók Bélának szól, akit újból ki akarok vinni Amerikába. Felejthetetlen órákat töltöttem vele. Sajnos, nincs sok időm Bartókon és Weissshaus Imrén kívül sok új magyar tehetséggel foglalkozni, mert utaznom kell Salzburgba.

Megemlítünk néhány nevet Miszisz Carternek, aki különösen Kósa György után érdeklődik.

— Okvetlenül módját fogom ejteni, hogy beszéljek vele.

— Kodályt sajnos nem találtam itthon — folytatja Miszisz Carter. — Imádom ezt a nagy költőt. Izig-vérig modern és magyar — és mégis egészen más, mint Bartók.

Boldog lehet az az ország, amelynek két ilyen fia van.

Elragadtatva beszél Budapestről.

— Még alig láttam ilyen szép várost. Szeretnék egyszerre mindent megismerni, sajnos, erre nincs fizikai időm. Tegnap hallottam először cigányzenét.

Nem szégyenlem bevallani, hogy sírtam.

Isteni élvezet ezt a szépséges muzsikát hallani.

A kötelesség most tovább szólít, de a közeljövőben visszajövök, hogy még az eddigiéknél is többet tegyek a magyar tehetségek érdekében.

Szinte könnyes szemekkel mondja:

— Fáj a szívem itt hagyni ezt a várost...!

Nyári szépség hibák

Már előbbi cikkeimben is részletesen ismertettem, hogy a rendszeresen végzett nap- és légfürdők rendkívül alkalmasak a bőr megedzésére és általában a szervezet ellenállóképességének fokozására. Ráműtattam a napfénynek a belső szekreciós mirigyekre gyakorolt hatására, mellyel a szív működést, az emésztést és az idegműködést hathatós módon képes befolyásolni. A helyesen alkalmazott napfürdő megjavítja az étvágyat, könnyűvé teszi a mozgást és általános jó közérzetet teremt. A kitágult bőrerekre tóduló vér a belső szerveket tehermentesíti, melynek különösen vérszegény egyéneknél van nagy jelentősége. A nap- és légfürdő azonban nemcsak a testet frissíti fel, hanem a kedélyre is jótékony hatást gyakorol. Fokozza a munkakedvet, növeli a munkateljesítményt. Mindnyájan tudjuk, hogy külső megjelenés dolgában mily nagy a különbség, ha a nő reggel fáradtan, bágyadtan, kedvetlenül és szomorú tekintettel ébred, vagy pedig ha ajka mosolygó, tekintete vidám és szeme ragyogó. A napfény jótékony hatásával azonban nem szabad visszaélnünk, tehát a bőrt sem a megengedettnél hosszabb ideig, sem pedig nagyon hirtelen nem szabad hatásának kitenni. A napozást ugyanis nem mindenki egyformán tűri. Ideggyengeségben, szívbajban, érlemeszesedésben szenvedők napfürdőzése mindenkor vesztélyvel járhat. Világosbőrű, érzékeny egyéneknél pedig a nyári napfény sokféle kozmetikai hibát hozhat létre. Így gyakori a szeplő és májfolt megjelenése, mely az ibolyántúli sugarak hatására keletkezik. Az ilyen pigmentképződésre hajlamos egyéneknél fontos, hogy bőrüket megfelelően védjék a napfény sugaraitól. Ezért célszerű széles karimájú kalapok viselése, barna és vörösszínű fátyol alkalmazása. A bőr védelmét szolgálják még az úgynevezett fényvédő kenőcsök is. Ilyenek: a zeozon, ultrazeozon, vagy 3%-os ichtyol és 10%-os thygenolpaszta. A

szeplős terület halványítható: citrombedörzsoléssel, ecetsavval (1 gr. 50 gr. vízre), vagy 10%-os hidrogén-szuper-oxiddal.

A túlérzékeny bőrűeknél a nyári napfény hatására u. n. *napfény-sömör* keletkezhetik, mely az arcon, melleken és általában a lemeztelenített testrészen apró, viszkető, sokszor nedvező pikkely képében jelentkezik. Ilyen esetekben csak megfelelő szakorvosi gyógykezelés segít.

A túlságosan lebarant bőrben néha annyira túlleng a sötétszínű festék, hogy heteken át tartó hámlasztókúrával lehet csak visszaadni a bőr természetes színét és ilyenkor a legkíméletesebb kozmetikai eljárások is csak nehezen tudják az egyenlőtlenül lebarant, foltos bőr márványozottságát megszüntetni.

A pattanások nyáron kevesednek, viszont a mitesszerek megszorodnak, különösen, ha nem megfelelő púderrel, vagy rosszul választott kozmetikai szerekekkel kezelik a túlszíros vagy izzadó arcbőrt.

Végül meg kell még emlékeznem a legkellemetlenebb szépség hibáról, a túlzott szőrnövekedésről, mely a strandolás divatja óta jelentőségben nagymértékben megnövekedett. Sajnos, a hölgyek által annyira kedvelt szőrvesztőszerek csak fokozzák a bajt, a szőrszálak megsűrűsödnek, megszorodnak és vastagságban is tetemesen megerősödnek. *Itt is hangsúlyozni kívánom, hogy végleges eredményt csak villamos árammal, diathermia, vagy elektrolyzis segítségével tudunk elérni és az egyetlen módszer, mellyel az összes kellemetlen hájszálakat nyom nélkül és véglegesen távolíthatjuk el, miáltal az arc szépségét tökéletesen visszaadhatjuk.*

Dr. Heks Imre.

* *Rovatvezetőnk kozmetikai kérdésekben felülbélyegzett és megcímezett válaszboríték beküldése ellenében készséggel ad leelőiben részletes felvilágosítást.*

* Társság és divat *

A bárónő délutáni teáján

— Örömmel látom — mondja a ház asszonya, — hogy szinte teljes számban együtt vagyunk.

— Bizony, bizony, nemsokára vége a szép nyárnak s ha a borongós nyár végi napokért nem kárpótolnának bennünket érdekes és gáláns történetkék, nagyon elkeserednénk.

— Vigasztalodj szívem. Ime átnyújtom neked a kezdődő szezon első pletyka-csemegéjét, igazi amerikai aromával fűszerezve.

— Előre is fogadd érte hálámat. Halljuk a történetet.

— A nagyon gazdag fiatal báróról van szó, kinek családja az idén vendégül látja amerikai bankárjuk elkényeztetett, szerény igényűnek éppen nem nevezhető fiatal leányát. Hogy a miss-et minden módon szórakoztatni akarják, az csak természetes. A fiatal báró tehát egyik este elvitte vendégét a nagyon előkelő bárba, ahol őt a személyzet régen ismeri arról az oldaláról, szűkmarkú a borra való tekintetében. Ez az oka annak, hogy a személyzet nem nagyon előzékeny a fiatal báróval szemben. A miss észrevette ezt s igazi amerikai gesztussal minden tettetória nélkül hivatta a bár tulajdonosát — ki egyébként nő — és felelősségre vonta a rossz kiszolgálásért. A tulajdonos nő védelmébe vette személyzetét s a rossz kereseti viszonyokkal indokolta a pincérek nehézkességét. Egyebet nem monhatott, nem akartván a bárót kínos helyzetbe hozni, — Rosszul megy az üzlet? Eladó is talán? — kérdi a miss. A tulajdonosnőt meglepte a beszélgetés váratlan fordulata, de tudván, hogy amerikai nővel van dolga, gyors el-

határozással felelte: — Lehet róla beszélni. Húszezer pengőért szívesen eladom. — Húszezer pengő? Az háromezeröttszáz dollár. Vevő vagyok reá. Rendben van? — S már elő is szedte aranyretiküljéből a csekkönyvét, kiállította a csekket, a tulajdonosnő a báró egy névjegyén elismerte az összeget, mint a bár vételárát s az üzlet meg volt kötve. Az egész ügy nem tartott tovább, mint amennyi idő alatt én elmeséltem. — E pillanattól kezdve pedig ön az én vendégem — fordult a miss a lovagjához — s nekem az lesz az első dolgom, hogy előzékenyebb kiszolgálásról gondoskodom. Pont.

— Sajnos, nem minden história végződik ilyen jó üzlettel. A másik fiatal báró például keserves perceket szerzett szíve hölgyének. Hosszabb külföldi útját megelőzően ugyanis gyönyörű papagájt ajándékozott neki. De a szép, színes madár nemcsak a báró figyelmessége s páratlan állatidomító képessége mellett volt hivatva tanuskodni. Mint később kiderült, praktikus célt is szolgált. A báró ugyanis még Kelenföldig sem jutathatott el, amikor megjelent önagysága titkos szerelme s a bizalmas üdvözlés első pillanatában a papagáj elkezdett rikácsolni: Te csaló! Te csaló!

— Nem valami biztató kíséret egy szerelmi kettőshöz.

— Viszont a kalitkát indiszkrét lakójával együtt könnyű áthelyezni olyan helyiségbe, ahol kevésbé zavar.

— Ugy van. Éppen ezért nem félttem sem a hölgyet, sem a lovagját. A viszontlátásra kedveseim.

Megnyílt Budapest legelső szőrmebunda áruháza. HEVES szücsmester, Budapest, Rákóczi út 78. Telefon: József 380-31. Főüzlet: Király uca 51. Telefon: József 441-89. Alapítva 1910. Prima védjegyes SZŐRMEBUNDÁK mérték szerint és óriási választék kész bundákban. Készpénzért vásárolunk, áraink elismert legolcsóbbak.

Gummi

harisnya, haskötők, sérvkötők, betegápolási s higiénikus cikkek

Weszelj és Társa utóda Nagy Károly Frigyes, Budapest, IV, Apponyi tér 1/a. Árjegyzék ingyen. Tel.: Aut. 833-26

RÁDIO

Halló, itt
rádió Délibál

az 54. oldalhosszon. Következik legújabb rádióhíreink elmondása.

Franciaországban

egy új nagyerejű rövidhullámú adóállomást helyeznek a közeljövőben üzembe,

amely főleg a francia gyarmatoknak fog szolgálatni műsrot. Az állomást Vincennesben állítják fel és huszonöt kilowattal fog működni. Más.

Tudvalevő, hogy a németek legnagyobb óceánjárója, a Bremen repülőgépet vizsgálatával újjaira, amely minden nap elhozza és elszállítja a napi postát a hajóról.

A Bremen legutóbbi útján a repülőgép az óceánon eltévedt

és elpusztult volna, ha rádió útján nem vezették volna a helyes útra. Más.

Párizsban

hatalmas rádiópalotát építenek a modern kor követelményeinek megfelelően.

A párizsi rádiópalota januárban készül el és ezután az állami rádiótársaság onnan fogja közvetíteni adásait. Más.

Az amerikaiak már nem elégednek meg azzal, hogy állomásaikat az Egyesült-Államok területén lehet detektoros készülékekkel fogni.

Egész sereg rádiómérnök dolgozik azon, hogy miképpen lehetne keresztülvinni, hogy az adást kis készülékekkel Európában is vehessék.

Egyelőre az adóenergia növelésével próbálkoznak, Schenectady kétszáz kilowattal emeli fel adóenergiáját és bíznak abban, hogy ezután Európában is lehet majd hallani az egyik legkitünőbb amerikai adót. Más.

Nemrégiben egy statisztika jelent meg arról, hogy Európa államai hány kilowatt energiával adnak.

Az első helyet Németország foglalja el, ahol az összes adók energiája ötszáznegyven kilowatt,

a második Anglia négyszázhetven kilowattal, a harmadik Oroszország. Sorrendben a következők: Svédország, Csehszlovákia, Franciaország, míg Magyarország csak a huszadik helyen áll. Más.

E héten jelent meg először az első rádió óceánújság. Az Amerika nevű gőzös olyan képvárróval szerelte fel magát, amely nemesak képeket, hanem teljes újságcikkeket is fel tud venni.

Ezáltal az óceáni híradást nemesak meggyorsították, hanem tökéletessítették is,

mert így az eredeti riportokat olvashatja a hajó közönsége, akik között nagy örömet keltett az első rádió óceánújság. Más.

Amint már jelentettük, a strassburgi adóállomás elkészült és a közel jövőben meg is kezdi adásait.

Az építkezési költségek hatmillió frankot tesznek ki.

A két antennatorony egyenként száz-száz méter magas. Érdeemesnek tartjuk megemlíteni, hogy a francia kormány másfél milliárd frankot irányzott elő a műsor céljaira. Ilyen hatalmas összeggel igazán jó műsrot lehet adni. Más.

A nálunk is különösen vehető afrikai adóállomás,

Algír, rövidesen emelni fogja adóenergiáját

A franciák mindent elkövetnek, hogy Algír és környékén a rádiót népszerűsítsék. Most például kötelezővé tették a gyarmati iskoláknak, hogy a rádiót bevezessék és azokat a tanulókat hallgassák. Más.

Mai rádióhíreink elmondását befejeztük. A viszontlátásra a jövő héten ugyanitt.

„Harold bajban.“ Harold Lloyd egyetlen beszélőfilmje. Színrekerül
a ROYAL APOLLÓBAN augusztus 20-án (Fotó Paramount)

Kis anekdoták — nagy színészekről*

Sziklai Kornélnak, a jeles komikusnak a Hermína út végén, a városliget szélén volt a színháza, hol élete végén úgyis mint színész s úgyis mint igazgató szép sikereket aratott.

Ez a vidéke a ligetnek közbiztonság szempontjából ma sem fényes, de ezelőtt húsz évvel egyenesen közveszélyes volt.

Egyszer késő este, előadás után Sziklai Kornél az aznapi bevétellel a zsebében hazafelé tartott a városliget eme dzsungeljében. Mikor már jól beért a sűrűbe, észrevette, hogy valaki követi. Nem volt ijedős ember, hiszen ő maga is nagy csibész tudott lenni, igaz, hogy csak a revükben és bohózatokban.

De most ideges lett. Meg-megállt, más irányba lépkedett, de az idegen kitarotán követte őt.

Mikor már a Weingrubert ért Sziklai, tehát majdnem biztos helyre, eleje toppant egy öreg jassz.

— Jó estét kívánok, direktor úr!
— köszöntött reá.

— Maga követett engem a sűrűben?

— Maga követett engem a sűrűben?
— kérdezte szigorú hangon a színész.
— Én, kérem.

— Szóval meg akart támadni?

A jassz legyintett a kezével:

— Eszem ágában sem volt! Sőt, azért mentem az igazgató úr után, mert tudtam, hogy sok pénzt visz haza a zsebében s félttem, hogy megtámadja valaki. Ott akartam lenni, hogy megvéddhessem.

A színész meghatottan rebegte:

— És elhiggyem ezt?

— Elhiheti. En őreg jassz vagyok s becsülöm a színészeket, de sok az új csibész, aki nem méltányolja a művészetet.

Sziklai könnyezett a csibész megnyilatkozásától.

De még jobban könnyezett örömeiben, midőn a millenneumi emlékmű alá ért, ahol már igazán nem volt mitől tartania.

*

Ujházi ebéd után üldögélt a Wampeticsben, mikor Wampetics hozzám ment megkérde:

— Mester, izlett az ebéd?

A mester egykedvűen morgott:

— Izlett, izlett, de a csirke nagyon apró volt.

Wampetics zavartan mentegőzött:

— Hát igen... tudniillik... nem tudott jobban megnőni, mert már korán reggel levágtuk a szegényt.

*

Ifj. Lendvay Márton a Makkhetes-csárdába járt legszívesebben spricce-rezni. Felleghajtó köpenyében mint egy kísértet toppant be mindennap a söntésbe.

De egyszer csak kezdett neki nem ízleni a spriccer. Elbetegesedett. Tíz sóskiflit is megevett a Makkhetesben, míg csak egy spriccert ivott.

Tamássy, aki szintén a törzsasztalnál ült, mondta neki egy ilyen alkalommal.

— Marius, Marius, kár neked kocsmába járni, mikor csak kiflit eszel. Jobban teszed ezentúl, ha a Brestmayer pékhez mégy — spricce-rezni.

Hargitai Tihamér

Ki-
zatos
feles-
gyen-
Sabe-
csak
sága-
abba-
teren-
dr. V-
labon-
a sze-
ben
mely-
gyóg-
és S-
sektó-
csalt-
külö-
ban,
rek-
raga-
miko-
tító
háza-
meg-

Mir-
remeg-
veszt-
hajú
nagys-
csoló

is me-
nam,
gyász-
A
alábl-
ben
is ké-

ÖP

Kröger dr. egyetemi tanár a világ legtiokzatosabb embere. Halálosan féltékeny szép feleségére, Grellére és titokban figyeli azt a gyengéd barátságot, mely az asszony és egy Sabel nevű színész között szöbődik. De nem csak Grellé, hanem Edil, Kröger első házasságából született leánya is sokat szenved abban a nyomaszó légkörben, melyet apja teremtett. Egyetlen vigasza, ha vőlegényével, dr. Waldennel találkozik. Egy napon Kröger laboratóriumába hívja Sabel színészt, akivel a szeretelméről kezd beszélni. Beszélgetés közben Kröger merényletet követ el Sabel ellen, mely annak majdnem életébe kerül. Felgyógyulása után Krögerné, Edil, Walden dr. és Sabel kirándulnak, amelyről rossz sejtésektől úgyve térnek haza. Sejtelmük nem csallt. Kröger dr. eltűnt. Néhány hónap után különös és rejtélyes betegség lép fel Európában, mely a nőket támadja meg. Az emberek megdöbbenve olvassák a hatósági falragaszokat. Fejlesztett rémület lesz urrá, mikor nyilvánosságra jut, hogy nőket pusztító betegség Berlinben is megjelent. A színházakban, hangversenytermekben egyszerre megszakad az előadás.

Mindnyájan a ruhatárba rohantak, remegő türe' metlenséggel, szinte fejevesztetten. Gábelné, egy bronzvöröshajú szépség, akinek nyakán mogyorónagyságú gyöngysor csüngött, rikácsoló hangon kiáltofta:

— Az autóval Nizzába megyek, nem is megyek baha, küldjete'k mindent utánam, Münchenben megvárom a poggyászt. Egy percig sem maradok itt...!

A férje alig tudta rávenni, hogy legalább hajnalig maradjon még Berlinben és öltözzék át az útra. A többi nő is kétségbeesve hajtogatta:

— Elutazni! Elutazni!

És kint az uccán süvítő autók száguldottak, mindenfelé izgatott emberek verődtek csoportba.

Egyszerre új szenzáció támadt. Hoszszúkőpenyes, papírsákós plakátragasztók jelentek meg, akik nagy falragaszokat illesztettek a házak falaira. A vörös papírra hatalmas betűkkel volt rányomva a szöveg:

„A finnországi betegség néven ismert járványt lelkiismeretlen emberek Németország területére is behurcolták. Noha a betegség egyetlen városban lépett még csak föl és a hatóságok minden intézkedést megtettek, hogy a továbbterjesztését megakadályozzák, föl hívjuk a közönséget, hogy a legnagyobb elővigyázatot tanusítsa. Aki betegnek érzi magát, nyomban vizsgáltsa meg magát hatósági orvossal, aki díjtalanul áll mindenkinek rendelkezésére. Az egészségügyi zár alá helyezett területekről engedély nélkül érkező egyének ellen a legszigorúbb eljárást indítja meg a rendőrség és az ilyenek okvetlenül szabadságvesztési büntetéssel sújtatnak. Mindenki ügyeljen a tisztaságra, ne üljön föl rémme'séknek és ne terjesszen rémhíreket, me'yek a nyugalom megbontására alkalmasak.“

Az emberek értetlenül és megrökönyödvé álltak a hirdeté'mények előtt:

ÖRDÖGOROMCSÁRDA ELITE RESTAURANT
BUDÁN *TEL. 660-87.

— Hát mégis igaz? — mormogták megdöbbenve.

A legkellemetlenebb az volt, hogy senki sem tudott semmi bizonyosat a betegségről és a legvadabb mesék és túlzások jártak szájról szájra. A nők közül sokan hazarohantak, fürdőt vettek és aggodalmas gonddal vizsgálták testüket. A félelem megzavarta józan-ságukat, gyanus jeleket véltek fölfedezni, egy nő kétségbeesésében morfiummal megmérgezte magát. Egy pápirlapra csak ennyit írt: „A tüzek és színek nélküli életnél jobb a halál!” És a reggeli lapok már ilyen címmel emlékeztek meg róla: A finnországi betegség német halottja! A hatóságok közbeléptek és az újságírókat figyelmeztették, hogy csak megvugtató hangú, szenzációkat kerülő közleményeket engednek meg nyilvánosságra hozni. Utasítást adtak, hogy a betegséget lehetősen humoros hangon, arról tréfás karcolatokban kell tárgyalni, hogy így a közönség rémületét ügyesen lefokozzák.

Mikor Sabel, Grete, Walden és Edit magukra maradtak, Grete, ki egy ablakmélyedésben állt Sabellel és az ucca megzavarodását nézte, csüggedten kérdezte meg:

— Most már mi lesz velünk?

Sabel rajongó mozdulattal vont a közelebb magához:

— Te kérdezed ezt, aki ma forróbb és kívánatosabb vagy, mint a világ valamennyi asszonya...!?

Korotak. Krögerék egyik inasa jött.

— Asszonyom — mondotta Gretéhez lépve, — egy távirat érkezett, azt hittem sürgős, idehoztam...

Grete átvette a táviratot. Megremegett, rendkívüli izgalom fogta el. Halálos biztonsággal tudta, hogy ezt a táviratot csak egy ember küldhette. Szinte természetesnek tartotta, talán titokban, öntudata küszöbe alatt várja is, hogy ezen a borzalmas éjszakán megérkezzen:

„Gratulálok ma esti, kétségtelenül szenzációs sikedű föllépéséhez, melyről a lapokban olvasok. Ajándékom már útban van, talán rövidesen megérkezik. Kröger.”

Nagy színésznő, kis leány,

Sally Star amerikai moziszínésznő, aki többnyire bakfisszerepeket játszik, annyira kedves és közvetlen, de legfőképpen azért, mert a legbájosabb fiatal leányruhákat hordja. Ön is fiatalosan és a legújabb divat szerint öltözködhet, ha a Párisi Divat szabásmintái után varratja ruháit. A Párisi Divat a külföld legelőkelőbb modellrajzolóival tart fenn összeköttetést és több száz csodaszép párisi modellt és szebbnél szebb kézimunkarajzot közül minden számában s szabásmintái igen olcsó áron megszerezhetők.

Féláron küldjük Önnek a Párisi Divatot 10 nappal a friss szám megjelenése után (tisztá, visszamaradt lapokat), hogy megismerje ezt a rendkívül érdekes lapot, még pedig $\frac{1}{4}$ évre 3 pengő 50 fillér helyett 1 pengő 80 fillérért.

Kérjen egy mutatványszámot, melyet 48 fillér bélyeg beküldése ellenében bérmentve küldünk. Kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány ucca 12.

VII.

Nincs borzasztóbb, mint mikor a tehetetlen rémület lesz úrrá az embereken. A XX. század büszke észlénye már minden titkot földerített, meghódította a levegőt, úrrá lett rádiója segítségével az időn és téren, távolbalátó-készüléke segítségével világrészeket tekinthet át. Megszokta, hogy minden kérdésre van válasz. Orvosok, mérnökök, tudósok e'ött nincsenek már rejtélyek. És ez a tudás felfokozza az emberek bátorságát, nem játéka, hanem ura az elemeknek, az őt körülvevő jelenségeknek.

És akkor egyszerre ráuhan a rémületes titok. És ettől olyanná lesz, mint a tehetetlen néger, aki fél a mennydöréstől és földre veti magát a repülőgép előtt.

Berlin hárommillió lakója ilyen reszelő, kétségbeesett néger lett.

Minden ember az orvosprofesszorokat, vevészeket ostromolta sürgető kérdésével. Orvosi tanácskozás, kongresszus egymást érte, vegyészek, belgyógyászok vitakoztak egymással, minden lap minden nap hozott nyilatkozatokat, de a vége mindegyiknek ugyanaz a végzetelhetetlen refrén volt: semmi bizonyosat nem lehet tudni, az új betegség ezidőszertingyógyíthatatlan és az orvosi tudomány rejtélyével áll szemben!

Ilyen pánikot, rémületet még nem hallott a világ.

Sápadt, halálra rémült asszonyok és leányok remegve álltak a szerkesztőségek előtt és várták az új híreket.

— Már négyezer - betegek száma!

— Ötezer!

— Tízezer!

A számok mintha égig nőttek volna, ijesztően, mindent felfaló őskori szörnyekként.

— Húszezer beteg asszony és leány!

A mulatókat sorra bezárták. A városban megdermedt minden élet. Kávéházak, színházak üresen tátongtak.

Az emberek riadtan, reszketve dagdolták a szörnyű hírt egymásnak:

— A feleségem...

— A fiatal, menyasszonyleányom...

Hetek óta nem volt egyetlen esküvő sem. Senki sem mert családot alapítani. Az eljegyzések felbomlottak.

Az öngyilkosságok ijesztően szaporodtak. Soha annyi nőt nem temettek, mint ezekben a rémületes napokban. Mintha a világháborúk véres árnyai kísértettek volna, melyekben a férfiak milliói pusztultak el, most a nők között aratott őrvongva a halál. Viruló, ragyogó szépséű asszonyok és lányok az iszonyattól és félelemtől félig tébolyultan nyúltak a mérgező vagy revolver után. Sokan morfiummal vagy kokainnal akarták elkábítani magukat. A fehér mérge minden házban ott húzódott a bezárt fiókokban.

Eleinte reménykedtek, hogy csoda történik. Bízta a tudomány mindenhatóságában.

De minden nap újabb csapódást hozott.

És közben a megbetegedések száma ijesztően nőtt.

— Ötvenezer!

Menekülni!

Mint valami rémült sikoly hördült ki a szerencsétlen, reszkető, sírógörcsökben fetregő nőkből az utolsó reménység: menekülni! Elutazni! Megszökni a rém elől!

De hová?

Spanyolországból, Franciaországból, Magyarországból már szintén a betegek ezreit jelentették. Hágában a holland királynő betegedett meg. Egész Európa meg van fertőzve.

Amerikába, vagy Ázsiába! A Fidsi-

Kipállás, kisebzés ellen

minden gondos anya csecsemőjénél ma már csak Krompecher-féle Babyhintőport használ, mert ez a legjobban bevált, kellemes illatú, higiénikus gyermekhintőpor. Gyógyít, szárít, puhít, hűsít. Igen olcsó és kiadós, egy doboz ára 60 fillér és minden gyógyszerárban, drogériában és illatszertárban kapható. Vásárlásnál ragaszkodjunk a Krompecher-gyártmányhoz!

A csecsemő helyes gondozása és táplálása című tanácsadókönyvecskét, mely fiatal anyáknak nélkülözhetetlen, ingyen küldi a Krompecher Tápszergyár magyarországi főraktára Budapest, V. kerület, Zrínyi ucca 3

— Hát mégis igaz? — mormogták megdöbbenve.

A legkellemetlenebb az volt, hogy senki sem tudott semmi bizonyosat a betegségről és a legvadabb mesék és túlzások jártak szájról szájra. A nők közül sokan hazarohantak, fürdőt vettek és aggodalmas gonddal vizsgálták testüket. A félelem megzavarta józanágukat, gyanus jeleket véltek fölfedezni, egy nő kétségbeesésében morfiummal megmérgezte magát. Egy papírlapra csak ennyit írt: „A tüzek és színek nélküli életnél jobb a halál!” És a reggeli lapok már ilyen címmel emlékeztek meg róla: A finnországi betegség német halottjal! A hatóságok közbeléptek és az újságírókat figyelmeztették, hogy csak megrugtató hangú, szenzációkat kerülő közleményeket engednek meg nyilvánosságra hozni. Utasítást adtak, hogy a betegséget lehetőleg humoros hangon, arról tréfás karcolatokban kell tárgyalni, hogy így a közönség rémületét ügyesen lefokozzák.

Mikor Sabel, Grete, Walden és Edit magukra maradtak, Grete, ki egy ablakmélyedésben állt Sabellel és az ucca megzavarodását nézte, csüggedten kérdezte meg:

— Most már mi lesz velünk?

Sabel rajongó mozdulattal vonta közelebb magához:

— Te kérdezed ezt, aki ma forróbb és kívánatosabb vagy, mint a világ valamennyi asszonya...!?

Kopogtak. Krögerék egyik inasa jött.

— Asszonyom — mondotta Gretéhez lépve, — egy távirat érkezett, azt hittem sürgős, idehoztam...

Grete átvette a táviratot. Megremegett, rendkívüli izgalom fogta el. Halálos biztonsággal tudta, hogy ezt a táviratot csak egy ember küldhette. Szinte természetesnek tartotta, talán titokban, öntudata küszöbe alatt várja is, hogy ezen a borzalmas éjszakán megérkezzen:

„Gratulálok ma esti, kétségtelenül szenzációs sikeredű föllépéséhez, melyről a lapokban olvasok. Ajándékom már úton van, talán rövidesen megérkezik.”

Kröger.”

Nagy színésznő, kis leány,

Sally Star amerikai moziszínésznő, aki többnyire bakfisszerepeket játszik, annyira kedves és közvetlen, de legfőképpen azért, mert a legbájosabb fiatalleányruhákat hordja. Őn is fiatalosan és a legújabb divat szerint öltözködhet, ha a Párisi Divat szabásmintái után varratja ruháit. A Párisi Divat a külföld legelőkelőbb modellrajzolóival tart fenn összeköttetést és több száz csodaszép párisi modellt és szebbnél szebb kézimunkarajzot közöl minden számában s szabásmintái igen olcsó áron megszerezhetők.

Féláron küldjük Önnek a Párisi Divatot 10 nappal a friss szám megjelenése után (tisztá, visszamaradt lapokat), hogy megismerje ezt a rendkívül érdekes lapot, még pedig ¼ évre 3 pengő 50 fillér helyett 1 pengő 80 fillérért.

Kérjen egy mutatványszámot, melyet 48 fillér bélyeg beküldése ellenében bérmentve küldünk. Kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány ucca 12.

VII.

Nincs borzasztóbb, mint mikor a tehetetlen rémület lesz úrrá az embereken. A XX. század büszke észlénye már minden titkot földerített, meghódította a levegőt, úrrá lett rádiója segítségével az időn és téren, távolbálató-készüléke segítségével világreszekeket tekinthet át. Megszokta, hogy minden kérdésre van válasz. Orvosok, mérnökök, tudósok előtt nincsenek már rejtélyek. És ez a tudás felfokozza az emberek bátorságát, nem játéka, hanem ura az elemeknek, az őt körülvevő jelenségeknek.

És akkor egyszerre rázuhan a rémületés titok. És ettől olyanná lesz, mint a tehetetlen néger, aki fél a mennydöréstől és földre veti magát a repülőgép előtt.

Berlin hárommillió lakója ilyen reszkető, kétségbeesett néger lett.

Minden ember az orvosprofesszorokat, vegyészeket ostromolta sürgető kérdésével. Orvosi tanácskozás, kongresszus egymást érte, vegyészek, belgyógyászok vitatkoztak egymással, minden nap minden nap hozott nyilatkozatokat, de a vége mindegyiknek ugyanaz a vigasztalhatatlan refrén volt: semmi bizonyosat nem lehet tudni, az új betegség ezidőszertingyógyíthatatlan és az orvosi tudomány rejtéllyel áll szemben!

Ilyen pánikot, rémületet még nem hallott a világ.

Sápadt, halálra rémült asszonyok és leányok remegve álltak a szerkesztőségek előtt és várták az új híreket.

— Már négyezer - betegek száma!

— Ötezer!

— Tízezer!

A számok mintha éjig nőttek volna, ijesztően, mindent felfaló őskori szörnyekként.

— Húszezer beteg asszony és leány!

A mulatókat sorra bezárták. A városban megdermedt minden élet. Kávéházak, színházak üresen látongtak.

Az emberek riadtan, reszketve dagdolták a szörnyű hírt egymásnak:

— A feleségem...

— A fiatal, menyasszonyleányom...

Hetek óta nem volt egyetlen esküvő sem. Senki sem mert családot alapítani. Az eljegyzések felbomlottak.

Az öngyilkosságok ijesztően szaporodtak. Soha annyi nőt nem temettek, mint ezekben a rémületés napokban. Mintha a világháború véres árnyai kísértettek volna, melyekben a férfiak milliói pusztultak el, most a nők között aratott őrvongva a halál. Viruló, ragyogó szépségű asszonyok és lányok az iszonyattól és félelemtől félig tébolyultan nyúltak a méreg vagy revolver után. Sokan morfiummal vagy kokainnal akarták elkábítani magukat. A fehér méreg minden házban ott húzódott a bezárt fiókokban.

Eleinte reménykedtek, hogy csoda történik. Bízta a tudomány mindenhatóságában.

De minden nap újabb csa'ódást hozott.

És közben a megbetegedések száma ijesztően nőtt.

— Ötvenezer!

Menekülni!

Mint valami rémült sikoly hördült ki a szerencsétlen, reszkető, sírógörcsőkben fetregő nőkből az utolsó reménység: menekülni! Elutazni! Megszökni a rém elől!

De hová?

Spanyolországból, Franciaországból, Magyarországból már szintén a betegek ezreit jelentették. Hágában a holland királynő betegedett meg. Egész Európa meg van fertőzve.

Amerikába, vagy Ázsiába! A Fidsi-

Kipállás, kisebzés ellen

minden gondos anya csecsemőjénél ma már csak Krompecher-féle Babyhintóport használ, mert ez a legjobban bevált, kellemes illatú, higiénikus gyermekhintópor. Gyógyít, szárít, puhít, hűsít. Igen olcsó és kiadós, egy doboz ára 60 fillér és minden gyógyszerárban, drogériában és illatszertárban kapható. Vásárlásnál ragaszkodjunk a Krompecher-gyártmányhoz!

A csecsemő helyes gondozása és táplálása című tanácsadókönyvecskét, mely fiatal anyáknak nélkülözhetetlen, ingyen küldi a Krompecher Tápszergyár magyarországi főraktára Budapest, V. kerület, Zrínyi uccsa 3

szigetekre! Mindegy, bárhová! — Csak gyorsan el Európából. Repülőgépen, Zeppelinen... semmilyen összeg nem túldrága. Az acélkaszettákban összegyűjtött briliánsok, gyöngyök, aranyak mind kaphatók egy jegyért! Csak gyorsan, gyorsan, mert aki ma még megmenekülhetne, holnapra már talán szintén az áldozatok között vergődik.

De senki sem menekülhet!

Mird a négy világrész szigorú határzáratot rendelt el. Egyetlen európai nő nem léphet területükre. Nem engedhetik, hogy az átkozott betegséget oda is behurcolják.

A Rivierára!

Hisztériás utazási örület fogta el az embereket. Óránként indították a különböző expresszvonatokat a Riviera felé. És az autók végtelen sora porzott az országutakon.

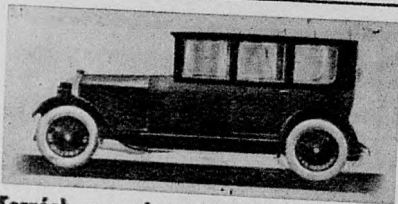
És a vonatokon, autókon csupa nő. Ez volt az utolsó csoda, amelyben reménykedtek. Az örök tavasz, az örök napsütésben, a fiatalság, gazdagság és gondatlanság örök szimbólumában, a Rivierában. Nizza, Monte-Carlo, Cannes szállodái és villái zsúfolásig megteltek.

— Százezer nő!

Egyetlen városban. Berlinben!

Feltartóztathatatlannul, orozva, egyre félelmetesebben jött a rém és nem volt előle menekülés. Seholy egy zug, biztos rejtekhely, sziklák barlangja vagy erdők magánya. Megjött az első rádióhír Nizából: egyszerre ötszáz nőn alapították meg a finn betegséget.

És akkor egyszerre minden felborult.

Forgách garage és autókerekedelmi vállalat

Budapest, VI, Forgách uca 22-24 szám. Telefonszám: 930-36. Szigoruan magánjellegű, elegáns, modern autókön fuvarozás helyben és vidéken, éjjel-nappal, már 30 fillértől. Olcsó garage. Autójavítóműhely. Benzín- és olajtöltőállomás. Használt autók vétele és eladása.

Kérjen díjtalan árajánlatot!

Akik még egészségesek voltak, a kétségbeesés önkívületével vetették magukat a tivornyás multságokba. Felejteni, mámorosan várni a szörnyű és elkerülhetetlen véget!

Asszonyok, akik rendes körülmények között egész életükön át hűségesek maradtak volna, most a halálos rémület lázában és önkívületében vetették magukat egyik férfi karjából a másikba.

Azután ismét a másik véget következett.

Zokogva verték mellüket a gyászruhába öltözött asszonyok és jajgató imádságuk szívettépőn sirt fel a templomokban.

A férfiak levertek voltak és valósággal megbénította őket ez a borzalmas csapás. A csapás sokkal rémületesebb volt, semhogy azt egész nagyságában fel tudták volna fogni. Olyan hihetetlen, olyan minden józan ész megcsúfoló volt, hogy valami rossz álomnak, lidércnyomásnak tekintették.

Mi történt? Mi ez?

Az emberiség halálos ítélete? Ők a földgolyó utolsó élő emberei? Nem születethetik több gyermek?

Akkor hát mi célja mindennek? Vagyongyűjtésnek, építésnek, pénzhalmozásnak, munkának? Ami kész'et a világban van, bőven elég a még élő nemzedéknek. És azután? Európa pusztaság lesz, elátkozott házai romba fognak dőlni, fűvek fognak a romok közül kihajtani és évezredek múlva ismét őserdők fognak állni az egykor gögős felhőkarcolók helyén, vadállatok fognak kóborogni a múzeumok tájékán és ahol egykor autók száguldoztak, medvecsuládok fognak nyújtózkodni a holdvilágos esteiken.

A legnagyobb fejvesztettség a színésznők között tört ki. A primadonnák már valamennyien a Rivierára menekültek és nyomon követték őket a kirtartottak megrémült serege. Az alszínésznők, híres kurtizánok, előkelő metreszek zsúfolásig töltötték meg a legelőkelőbb orvostanárok rendelőt, ahonnan azonban sápadtan, reménytelen kétségbeeséssel távoztak és sietve pakkoltak ők is. A férfiak dühöse

k, a kétség-
k magukat
Felejteti,
és elkerül-

rülmények
hűségesek
álós rémü-
n vetették
ól a má-

let követ-

a gyász-
és jajgató
a temp-

valóság-
porzalmas
ületesebb
yságában
hihetet-
megesü-
alomnak,

e? Ők a
Nem szü-

ek? Va-
pénzhal-
ész'et a
nég élő
ba pus-
ba fog-
nok kö-
a ismét
r gögös
ok fog-
ékán és
e, med-
a hold-

a szí-
lonnák
mene-
a ki-
álszi-
lőkelő
meg a
delbűt,
ényie-
sietve
hősek

voltak, tiltakoztak az utazás el'en, de a nők nem törődtek semmiféle fenyegetéssel, könnyű szívvel egyeztek bele a legavallérbab viszony felbontásába is. Csak menekülni... menekülni... Mlle Lilien, egy ünnepelt párizsi szépség, akit a szerelem világában koronáztat'an királynőként ünnepeltek, kapta meg először a „finnországi betegséget“ az ismert kurtizánok közül. Lilien, noha milliói voltak és gondtalanul élhetett volna, csendes visszavonultságban, mikor kétségbevonhatatlan módon észrevelte magán a végzetes kórt, nem szólt senkinek. Hatalmas ünnepélyt rendezett palotájában, melyre valamennyi barát-nőjét és barátiát meghívta. A palota nagy díszterme ezen az estén Vénusz templomát ábrázolta és Lilien mint Vénusz —nője jelent meg. Misztikus lila és rózsaszín fény világította meg a termet, amelyet a legmámorítóbb illatok tölthettek be. Halk muzsika szólt, a vendégek mélyseges meghatottsággal ültek helyeikre, mert érezték, hogy ez gyászszertartás lesz. Lilien arca a meg-

testesült bánat volt, mikor a szobor elé lépett.

A teremben halk zokogás hallatszott, a férfiak és nők felesukló, fájdalmas sírással sírtak. Lilien mozdulatlanul állt a szobor előtt, kitért karjaival a lábait ölelte át. Azután lefelé hanyatlott, mintha térdre akarna bocsátkozni, karjai elengedték a szobrot és akkor hangtalanul végiezuhan a földön. A teremben levők fe'szöktek helyükről, a csillárok kigyulladtak, egy orvos föltepte Lilien keblén a leplet. A szív fölött néhány vércsepp piroslott. Egy nő merev szemekkel bámult Lilien kezére:

— Tör — hörögte, — véres tör!

Csakugyan egy hosszú, finomművű, vékony olasz tör volt Lilien kezében. Ezt mártotta észrevétlenül szívébe. A vendégek kiosontak a szobából, kábultan, megzavarodva, lelkük mélyéig fölzaklatva.

Nizza, 1973 április 21.

Edítkém!

Remegő szívvel gondolok Rád minden

... orvos, akik különféle kúrákat, oltásokat ajánlanak. Ezeknek rengeteg dolguk van, mert a nők fentartás nélkül mindennek alávetik magukat és a legesztelenebb tortúrákat végzik. Az embernek nevetni volna kedve, ha mindez nem volna olyan szomorú. Tegnap például vagy húsz asszony futott szantálban végig a korzón, mert az orvos

Védje meg termését a
SZÁRAZSÁG ELLEN
kertben, kertesztetben, szőlőben,
gyümölcsösben **ÖNTÖZZÖN**
a szabadalmazott

 AHA
gazdasági Kézi

ÖNTÖZŐGÉPPEL

Nem permetez, nem locsol, nem áraszt.
Az öntözővizet közvetlenül a termőtalajba,
a gyökérzetbe vezetli. 1/10 vízzel, 1/20
munkával 100% többtermést ér el. Ára
23 P 60 Hll. Ezidőszert 35% kedvezményel
18 P 60 filléért rendelhető meg
GAAR ÜDÖN Budapest VI, Andrásy út 88-90
Kérjen prospektust még ma!

nagy elfogadjam-e? Eddig ugyanis meg mindenki megbukott. A közönség kedélytelen, fáradt, kimerült, életunt. Úgy élünk itt, mint egy állatkertben, melynek különös átnivalóit állandóan fényképezik. Amerikai riporterek mást sem tesznek, mint a „menekült európai nők”-ről készítenek fölvételeket. Sabel gyakran rulettezik. Azt mondja, ma minden férfi olyan szerencsétlen a szerelemben, hogy föltétlenül nyernie kell. Eddig azonban vesztesben van. Újra látszik, ő mégsem szerencsétlen.

KÉZIMUNKAKINCSEK KÖNYVE

a címe annak a nagyértékű műnek, amely 147 csodaszép, modern kézimunkát, valamint számszámolható öltésmintákkal ellátott kézimunkaívét tartalmaz. E könyvben közölt minták alapján rövid idő alatt kevés költéséggel szép és izlées, hasznos dolgokat készíthet a kézimunkában kevésbé jártas nő is. Ára bérmentes küldéssel 1 pengő 90 fillér. Beszerezhető a Dóllbáb kiadóhivatalában, Budapest, VII. kerület, Dohány uca 12 szám

fuló-
ykró-
intha
szért,
meg
nyok
alatt
zen-
egé-
neg-
len-
lek,
is-
gis-
ide-

inál
ívül
edes
em,
berl
zon,
rta-
utá-
ez

zinó
om,

Vá-
csóke

W
Edite
zára

—
hogy
örizm
jelen
meg
szom
led r

W
prof
nem
ezek
ener
gyóg
ered
tott

laki
colás
vehe
mikr
hetn

Cs
los,
el,
tako

C
term
veit

Lek
rék
teit
idej
tett

áron
niká
ségé
dék

nye
erre
gyö

ten
Men
bár
nek
rés
ben

Várom a leveledet és sok szeretettel
csókollak.

Grete.

Walden mindent elkövetett, hogy
Editet is rábírja a Nizzába való uta-
zásra, de Edit konokul ellentállott:

— Nincs értelme — mondotta, —
hogy olyan helyen próbáljam meg-
örizni csókjaimat, ahol te nem vagy
jelen. Semmi a világon nem óvhatja
meg erőteljesebben bennem az „asz-
szonyt”, mint a te je'lenléd. Csak ve-
led mennék el...

Walden azonban, mint az egyetem
professzora, állásának elvesztése nélkül
nem távoztatott el huzamosabb időre
ezekben a végzetes napokban. Minden
energiáját az ismeretlen betegség
gyógykezelésére fordította; sajnos,
eredménytelenül. Néha ingerülten kiál-
tott fel:

— Csak már legalább halna meg va-
laki ebben a nyavalyában, hogy a bon-
colás alapján alaposabban szemügyre
vehetnénk az összes elváltozásokat és
mikroszkópikus vizsgálatokat végez-
hetnénk a szövetekben...

Csakhogy a betegség nem volt halá-
los, akik pedig öngyilkosságot követtek
el, azok végső akaratukban mind til-
takoztak a fölboncolás ellen.

Csak estefelé szabadult meg a kór-
termektől, i'yenkor hazasietett, fürdőt
vett, ruhát váltott és Edithhez hajtatott.
Lelke mélyéből hálás volt ennek a de-
rék leánynak, aki az általános fejvesz-
tettség és a társadalmi rend fölborulása
idején változatlan kedéllyel és szere-
tettel várt reá. Edit e'ainte minden-
áron ápolónő akart lenni Walden kli-
nikáján és Waldennek minden erélyes-
ségére szüksége volt, hogy erről a szán-
dékáról lebeszélje. Nemcsak a völgé-
nye iránti szerelem készítette Editet
erre az elhatározásra, hanem egy
gyötirő kényszer-eszme is: jóvá akarta
tenni, vezekelni akart apja bűneért.
Mert Edit előtt kétségtelen volt, hogy
bármilyen érthetetlen és a józan ész-
nek ellenmondó módon is, de apjának
része van a világra zúdult veszedelem-
ben.

A szabad morgás

lehetősége, mely a legtöbb sportgággal együtt
jár, megkívánja, hogy a toladó szőrszá-
lacsákat a hónaljok alól eltávolítsuk.

Ha ezt megteszi, Asszonyom, sokkal ápol-
tabbnak, szabadabbnak és biztosabbnak érzi
majd magát.

Ehhez csak a „Dulmin“-t, a legtekéletesebb
szörtelenítő kenőcsöt használja. Ezzel a szer-
rel hármikor néhány perc alatt eltávolít-
hatja a kellemetlen szőrszalacsákat.

A „Dulmin“ meglepően gyorsan hat a szőr-
szálakra, emellett enyhe és a bőrnek nem
árt, illatosított és csak egészen gyenge mel-
lékszaga van.

Ha sűrűn használja a „Dulmin“-t, úgy
hátráttarthatja a szőrnövést, mely gyakran
egészen meg is szűnik, szemben a borot-
válással, mely a szőrnövést előmozdítja.
Borotválkozási eljárás hölgyeknél nem is
jöhet tekintetbe.

A „Dulmin“ szörtelenítő-erem, mint a Peri
és Khasana testvérgyártmánya a modern
német kozmetikának csústeljesítménye.
Minden más szörtelenítő szer messze emögött
marad.

*Szavato sság: Visszafizetjük
pénzét, ha nem elégtli ki Önt a hatás.
Ügyeljen a használati utasításra.*

Ára: Dulminerem kis
tubusban P 1.50
Dulminerem közép
tubusban P 3.—
Dulminerem nagy
tubusban P 4.—
Dulminerem por
tubusban P 3.—
Mindeniütt kapható!

DULMIN

Szörtelenítő Krém

Dr. M. Albersheim Frankfurt a.M. — London

Magyarországi központ: Mihály Ottó gyógy-
áruházkorcskés, Budapest, VI. kerület,
Podmaniczky uca 43.

Az esték idilliek és hájosak voltak, mint két pajkos szerelmes gyermeké. Egviütt kóboroltak az uccákon, színházba mentek, nyári vendéglőket kerestek fel, megittasodtak a hangulatoktól, melyek alkonyi világítású vízparton, csendes uccákon áradtak feléjük. Néha úgy érezték, hogy már csak ők ketten élnek a régi szerelem romantikáját és úgy járnak óvatosan, zajtalan léptekkel a házak között, mint két mesevilágból idetévedt alak, akik kacsagnak a furcsa, féltő, verejtékező, szerelmet elfelejtett emberiségen. Walden gyakran gyulladt föl szenvedélyesen és csókok között ostromolta Editet:

— Nincs értelme a további halogatásnak...! Tűzzük ki az esküvő napját!

Edit odasímu't vőlegényéhez, tenyerebe fogta a fejét, az arcát odacirógatta Walden arcához:

— Ne kívánd ezt... tudod, hogy mennyire szeretlek, hogy én jobban gyötrődöm nálad... de félek!

Walden keserűen kérdezte:

— Tőle félsz?

— Tőle...!

Egy napon, este hét óra lehetett, Edit könnyű fejfájást érzett. Azután valami furcsa borzongás fogta el. A csöppében valami feszülés, vagy húzó fájdalom égett és mikor odanyúlt, mintha apró, finom duzzadásokat tapasztalt volna. Elsápadt, a tükör elé rohant, rémülten vizsgálta a szemét, arcát, minden vonását, de semmi elváltozást nem vett észre.

— Talán csak képzelődöm — morgogta.

Néhány napja olvasta ugyanis a finn betegség keletkezésének tüneteit és azok pontosan ugyanígy voltak leírva.

— Hypochondria — mondta még egyszer.

(Folytatjuk)

Ragályos betegségek

Az emberek — nagy általánosságban — a legkevésbé törődnek legdrágább kincsükkel: az egészséggel. Édeskeveset tesznek megelőzésére és sok tekintetben szinte ijesztő meg gondolatlansággal és nemtörődomséggel maguk lesznek okozóivá a szervezeteiket, egészségüket lerontó bajoknak.

Igy például a járványos, ragályos betegségek elhárítására, az ez ellen való védekezésre nagyon keveset adnak a legtöbben. Például ki gondol arra, hogy a kórokozó bacillusok egész tömegét viszik be a házába azok az emberek, akik könyveket, ujságokat kölcsönöznek egymásnak. Pedig ez az ártatlannak látszó dolog ezer és ezer családot sújtott már gyásszal.

A kölcsönvett könyv, vagy ujság lapjaira már lerakodtak az előbbi olvasó, vagy olvasók ujjairól a bacillusok. Nem is szükséges, hogy az olvasó a lapozás műveletéhez benyálazza ujját, anélkül is ujjához tapadnak a könyv, vagy ujság lapjairól a nagyon is ragaszkodó természetű és láthatatlan apró lények, amelyek a legsúlyosabb betegségek eleven terjesztői. A bacillusal inficiált ujság vagy könyv egész családokra kiterjesztheti veszedelmes hatását.

Tudományos megfigyelések és kimutatások tanuskodnak róla, hogy influenza, kanyaró, vörheny, diftéria és sok más veszedelmes ragályos betegség milyen könnyen talál utat magának a családok körébe a könyvek és lapok kölcsönzése révén.

Gondos családfelelős tehát nem enged be kölcsönújságot a házába és ezzel is megakadályozza, hogy a „láthatatlan ellenség”, a kórokozó bacillusok sok veszedelmes fajtája talajra találjon féltett otthonában.

A BUDAPESTI HIRLAP
vasárnapi képes melléklete
a magyar ujságírás szenzációja

Csend!... Várni!...

Színjáték egy felvonásban. *Irla: Vitéz Miklós*

Minden jog a szerzőé. Előadásra engedély kizárólag a Magyar Színpadi Szerzők Egyesületétől (Miksa ucca 7) szerezhető meg

Szereplők: { NAGYANYA, Vertényi Pál zredes felesége
VERA, leánya
MARGIT, Vertényiné menyee
A DOKTOR, a kórház főorvosa
PALIKA, Margit 4 éves kistfia
ERZSI, szobalány Vertényiéknél
JÓZSI, az zredes tisztiszolgája

(A történet színhelye egy déli hotármenti helységben a Vertényi-ház. Ideje: a háború első napjai. A szobában hárman vannak: a Nagyanya, háttal az ajtónak a közepén ül. Síma sötét ruha van rajta. Nemesélű szikár arcát fehér hajkorona tetézi. 50 év körül lehet. Tőle balra ül Vera. Nyúlánk, szép megjelenésű 22 éves leány, szőkebarna finom haja lengi körül fejét. Fehér blúz sötét alj van rajta. Finom vonalú, melegtökintetű, ideges arca van, gyakran néz aggódba a vele szemben ülő Margitra, Margit 26 év körüli sápadtarcú, szőke asszony, világos szövetruhában. Szép ivű homlokán közepén elválasztva viseli haját. Mozdulataiban — beszédjében rosszul leplezett, félénk nyugtalanság van. Olykor a jobb oldali ajtó felé neszel, hol a kis Palika fekszik betegen. — A függöny szétnyíltakor jó ideig teljes csend van. Mindhárman szürke pamutból kötnek. Szinte hallani a kötőtűk zizegését.)

I. JELENET

Erzsi (feketeruhás, fehérkötős csinos leány, balról jön, kezében tálcá, a tálcán edények. Az almáriumhoz megy, berakja az edényeket).

Nagyanya (nem tekint föl a kötésből): Kik mászkálnak a kertben?

Erzsi: Az emberek kíváncsiskodnak, mind azt kérdi, hogy mi nem pakolunk-e?

Nagyanya: Nem, nem pakolunk, mondd meg nekik, hogy minden úgy van nálam, mint lenni szokott, mondd, hogy még vendégünk is jött.

Erzsi: Mind úgy oda van.

Nagyanya: Csendesesen rakd az edényt.

Mondd meg nekik, hogy amíg mi itt vagyunk, nem kell odalenniök. Aztán menj el oda, ahová mondtam.

Erzsi: Igenis nagyságos asszony. (Elkészült a porcellán berakással, balra elmegy. Csend, szünet.)

II. JELENET

Vera (abba hagyja a kötést — az órára tekint).

Nagyanya: Már kész van?

Vera: Még nem, de már...

Nagyanya: Azt a pár tűt még lekötöheted...

Margit: Mennek kellene a kötözéshez ugye?

Vera: Igen, már öt óra. Ilyenkor jön a doktor. Menjek anyám?

Nagyanya: Miért kérdezed; Miért tőlem kérdezed?

Vera (zavarban néz rájuk): Azt hittem, hogy talán jobb...

Nagyanya: Mi? Nekem teljesen mindegy.

Vera: Szólni kellene a doktornak, hogy eljönne a Palikához.

Nagyanya: Már arról van gondoskodva.

Vera: Igen? Talán te?

Nagyanya: Az Erzsit elküldtem érte...

Vera: Igen? Már te?...

Nagyanya: Mi van ezen csodálni való?

Vera: Nem... nem is... Akkor ma jobb, ha itthon maradok. A tanítókisasszony majd segít helyettem köztözni.

Margit (szeretõn néz utána): Úgy-e most miattam...?

Vera: Nem, igazán nem, Margit. De ha úgy is volna, az elsõ napot csak szabad együtt föltenünk? És nagyon könnyen nélkülözhetnek ám ott. Ma különben sem érkezett sok sebesült. Margit, tán jó volna meg-hőmérõzni Palikát.

Margit: Igen — ha volna hőmérõ — jó lenne...

Vera: Van. Van. *(Feláll, a szublát fiókban keresgél.)* Itt volt, ejnye, hát hol 'ehet?

Nagyanya: Tudhatnád, hogy odaadtuk az iskolába, a sebesülteknek.

Vera: Igaz hát. Ejnye, akkor azt is haza kéne hozatni.

Nagyanya: Már azt is tudja az Erzsi...

Vera: Igen? Az is? *(Visszajön, leül.)*

Margit (hátasan — båtortalanul): A néni... a mama o'yan jó hozzám.

Nagyanya (elutasítólag): A Palikának kellett...

Margit: Igen, igen, azért... *(rõvid szünet.)* Posta jött már ma?

Vera: Még nem, de jön nemsokára. Vársz valamit?

Margit: Várok Verám — õtõle...

Vera: Mióta Ber'inben elváltatok, nem kaptál tõle semmit?

Margit: Nem. Pedig ennek már hat napja. Istenem, miért is hagytam rábeszélni magam, hogy ott maradjak? De a vonatok tõmve voltak s két napig jött már akkor ez a szegény kis gyerek... *(Hallgatõzik.)* Úgy hallottam, mintha hívott volna... *(A jobboldali ajtóhoz megy, benéz.)*

Vera: Alszik?

Margit: Igen. Szegénykének milyen piros az arca. Biztosan nagy láza van. Szegényke még ma nem is evett. Jövök mingyárt, csak betakarom. *(Elmegy jobbra.)*

III. JELENET

Nagyanya (fejcsóválva, valamit mond).

Vera: Szóltál anyám?

Nagyanya: Nem, semmit. Sok baja

van azzal a gyerekkel. Megfázott az úton, egy kis láza van, holnapra elfelejti. Ezen kell úgy sopánkodni?

Vera: Jó, most már túl vagyunk...

Nagyanya: Hát akkor minek az a nagy hü-hó? Én is neveltem gyereket. Tudom, mi az. Nem szeretem a teketóriát.

Vera: De hisz te küldtél a doktorért és a hőmérõ is neked jutott eszedbe?

Nagyanya: Az megint más. Vagy inkább hallgassam a jaj istenem, így jaj istenem, úgy sóhajtozását?

Vera: Hisz alig mer szegény szólni. Anyám, hogy lehetsz i'yen hozzá?

Nagyanya: Milyen? No csak kivele! Rossz, gonosz, igazságtalan?

Vera: Hazajött szegény és te...

Nagyanya: Miért jött? Én nem hívtam. Mit akar itt? Nagyon is tisztába lehetett a fogadtatással.

Vera: Nem, anyám, erre nem számíthatott... És ha apa itthon volna.

Nagyanya: Akkor a nyakába borulna ugy-e? Úgy látom, téged már levett a lábadról.

Vera (aggódva néz hátra): Csendesekben, anyám, hisz meghallja...

Nagyanya: Nem csinállok belõle titkot, meghallhatja. Õt évig meg voltunk egymás nélkül, azután is meg'ettünk volna, minek jött ide?

Vera: Anyám, hisz nincs senkije?...

Nagyanya: Eddig se volt.

Vera: De, eddig mellette volt õ...

Ottó... Hát szerinted ott kellett volna maradnia Ottó nélkül Párizsban, ki tudja mi sorsra, egyedül?... Talán te az õ helyében kiünn tudtál volna maradni? Az ura nélkül, aki itthon a haretéren van?

Nagyanya: Nem én'ró'am van szó. Megtettek õk már ennél különbet is. Csak te hallgass. Mit értesz te ehhez? Voltál már anya? Bánt el már veled a fiad úgy, ahogy õ elbánt velünk, az apáddal és velem? Nem úgy-e? No hát akkor ne szólj. Akkor megértenéd... mi ez... *(Elhallgat, tovább köt.)*

Vera (a jobboldali ajtó felé neszel): Már jön, Istenem, ha meghallotta?

IV. JELENET

Margit (az ajtóban megjelenik): Nyitva hagyhatom, úgy-e?

Vera: Hogyne. Alszik még?

Margit (leül előbbi helyére): Igen. Az előbb azt suttogta álmában, hogy Ottó apa megy — karddal — nagy csalába... mindig őt emlegeti.

Vera: Nem akarsz átöltözni? Végy fel magadra valamit az én ruháimból, amíg már megjön a csomagod.

Margit: Köszönöm, meg'eszek ma már ebben is, kicsit meleg, de fő, hogy Erzsinek sikerült kiszellőztetnie belőle az út rettenetes szagát. Borzasztó utunk volt Párizstól Berlinig. Agyon zsúfolt kocsí, éhesen síró gyerekek, ájult anyák, vizsgálatok, letartóztatások, puskatüssentés volt. Isten csodája, hogy így is megmenekültünk, csak már Palikának ne legyen valami komoly baja. Ti kaptatok már levelet?

Vera: Apától gondolod? Ő nem ír, hanem üzen a Józsiival.

Margit: Hogy-hogy, hát annyira közel vannak?

Vera: Igen, tán húsz kilométerre, idelelni a Szávaparton, a határon. Azelőtt sokszor kilovagoltam apával oda. Ha a szél arról fúj, a puska-lövéseket is hallani.

Margit: Istenem, hát már...?

Vera: Oh már több mint egy hete. Már szöλλak az ágyúk is. Át akartak jönni akkor a szerbek a folyón.

Margit: És mikor volt itt a Józsi utoljára?

Vera: Tegnapelőtt.

Margit: És Ottótól nem mondott semmit?

Vera: Nem, semmit.

Margit: A levelét Berlinből mikor kaptatok meg?

Vera: A levelet? Nem kaptunk mi tőle levelet...

Margit: Nem? Pedig ott írta meg előttem Berlinben. Abban írta meg, hogy jön haza az ezredéhez, s hogy én Palikával ide... Hát ez nem jött meg? Istenem, akkor hát én egész váratlanul... Őt év után...

most először...? (*Könyörgő tekintettel néz Naggyanyára.*)

Naggyanya (hidegen): Nem kaptuk meg a levelét. De ha megkaptuk volna is, meg kellett volna várnia a választ...

Margit (aggódón): Miért tetszik mondani?

Naggyanya: Mert jól tudja, hogy nem szeretem a meg'epítéseket.

Vera: Anyám ne, az Istenre, ne...

Naggyanya: Vera, ne szólj közbe, nem tartozik reád. Különbben igen. A bátyád úgy látszik, elfeledte, hogyan érintett bennünket az öt év előtti meglepetése. Ő igen, de mi, a szülők, nem tudjuk olyan hamar kiheverni az efféle meglepetéseket. Igen, mi az ilyesmin élethossziglan is el tudunk rágódni s közben nem felejteni — nem megbocsátani...

Vera (kétségbeesetten): Anyám el kellett okvet'én ezt mondanod?

Naggyanya (leteszi kötését, fenyegető határozottsággal): Ne feledd, hogy anyáddal beszélsz! Te, úgy látszik, már teljesen behódoltál bizonyos befolyásnak. Te elfeledtél már mindent? Te igen, de én nem — én soha.

Margit (remegve, rimánkodva): Ne, ne tessék ezt mondani... Most, most ne!

Naggyanya (feláll, egyre több indulattal): Én — soha... Ez a mostani idő sem lehet mentség és feloldás bizonyos dolgokra. Ha ő — vagy bárki más erre számított, akkor csalódott, énbennem erősen csalódott... (*Felindultan néz maga elé, azután merev egyenesen kimegy a baloldali ajtón.*)

V. JELENET

Vera (könny buggyan ki szeméből): Anyám, ez égbekiáltó! Anyám, ez, ez...

Margit (elsápadtan néz Naggyanya után): Ne, ne hagyd Vera... (*Maga elé.*) Istenem, hát így...? Oh, ha tudtam volna, hogy még mindig így... hogy most is... Oh, akkor nem jöttem volna ide... Ha Palika nem

volna beteg, akkor még ma, most rögtön elmennék innen...

Vera: Igazad van, én is ezt tenném. De hát hova mennél? Itt vagy mégis legközelebb hozzá. Tán már itt is van apánál.

Margit: Ha apád is ilyen, úgy azt kívánom, hogy sose találkozzék vele Ottó.

Vera: Nem, ő nem. Ő más. Nyugodj meg Margit, tán később anyám is megváltozik, talán, hogy most már utána van ennek a jelenetnek. Hisz régen készült ő erre, ezekre a kegyetlen szavakra. Igen, ő úgy magában már sokszor elmondhatta ezt s csak azért felejthette el, hogy ma — most nem lett volna szabad... Hidd el, Margit, így van.

Margit: Kedves jó Verám, vigasztalsz? Milyen jó is, hogy te itt vagy. Te akarod e'viselhetővé tompítani a szavait. Tudom, az előbb is azért nem akartál elmenni a sebesültekhez, mert féltél egymásra hagyni minket. Úgy-e azért?

Vera: Igen, azért is.

Margit: Te nagyon jó vagy hozzám, kis Verám. De ilyennek is képzeltelek, hisz annyi szeretettel beszélt mindig rólad Ottó. Nagyon szeret léged és hidd el, talán az fájt neki a legjobban, hogy te is, az ő kis Verája is elfordult tőle. Őt évig nem írtál egy szót se neki. Mondd, hogy tudtad megá'lni?

Vera: Nem tudtam megállni. Írtam sokszor. De nem küldhettem el. Ott fenn vannak egy dobozban, majd megmutatom őket. Nagyon vigyáztak rám.

Margit: Igaz? Oh, hogy örülne ennek, ha hallhatta volna, ha itt lehetett volna közöttünk. Úgy hasonlítasz hozzája. A lelked a szemed, éppoly áttetsző — őszinte gyerekiek. Te jó vagy, kis Verám!

Vera: Ne mondd, téled nem érdemlem. Hozzad rossz, igazságtalan voltam.

Margit: Akkor, amikor nem ismertél?

Vera: Akkor.

Margit: Érte'ek Verám, hisz itthon biztosan csak azt hallhattad, hogy Ottó katonái jövőjét én tettem tönkre,

hogy biztosan egy rossz, szívtelen démon vagyok, aki magához esábitotta és elvette tőletek... Így gondoltál rám, úgy-e?

Vera: Eleinte így...

Margit: Ottóra meg, mint az én áldozatomra? És nagyon sajnáltad őt, úgy-e?

Vera: Sajnáltam, bocsáss meg, Margit.

Margit: Mert nagyon szeretted, azért nagyon sajnáltad. (Átkerül, Vera mellé ül.) Látod, pedig nem úgy volt...

Vera: Tudom, Margit...

Margit (megfogja Vera kezét): Nem tudod, nem tudhatod, az olyan nagy, olyan szent volt, hogy senki sem tudhatja. Kijött két hónapra tanulmányútra — szórakozni. De Párizs megcsalta, elcsavarta a fejét, mint annyi másnak. Egy új életre tanította, mert Párizsban nemcsak szórakozni lehet, hanem látni, megismerni, tanulni sokat — észhonfóan sokat, ha valakinek van valami útravaló a tarisznyájában. És neki volt. Tudod, már itthon is — régebben is rajzolgatott; aztán, hogy egyszer eljött tréfából egy festőiskolába, ahol megismertük egymást, megkapta a mestertől egy könnyen odavetett dolgáért az első lökést. Egymáshoz szegődtünk, együtt jártunk — néztünk s tanultunk. Ekkor már komolyra fogta a festést. Dolgozott éjjel-nappal — feltámadt ösztönének minden erejével, mert meg kellett győződnie önmagáról, az erejéről, a jogáról, hogy lehet-e, szabad-e egy új vágyára tolni a sorsát. És hosszú, emberfő'ötti erőfeszítés után meggyőződött. Ti akkor vesztettétek el őt, mikor ő épp magára talált. Ez az új élet vette el tőletek, nem én, mert akkor még nem volt az enyém. Csak azután, később, mikor a mi szép, nagy barátságunk szeretetté nőtt. De akkor már rég nem volt katona és rég nem volt a tiétek.

Vera (melegen, szeretettel): Beszélj, Margit, mondd tovább...

Margit: Tovább? ... Aztán jött a mindenféle hosszú, keserves megpróbál-

atás ideje, míg egyszer, sok vajudás, kétség és küzdelem után egész váratlanul ránk köszöntött a siker. Palika és az én portrémat megvásárolta a francia kormány. Es akkor fölélekezettünk és boldogan, csendesen éltünk.

Vera: Igaz, igaz, igaz. Néha egész világosan én is így láttalak benneteket.

Margit: Különös, Verám, amíg beszéltem, az egész idő alatt úgy lúnt nekem is, hogy egy régi ismerősömnek beszéltek csupa régen ismerős dolgokról. Úgy éreztem, mintha már egyszer régen találkoztunk volna s akkor nagyon megszerettük egymást. Mennyire hasonlítás rá, őrajta át szerettelek és ismertelek. Istenem, vajjon hol van most? *(Sóhaj, maga elé néz.)*

Vera: Apánál, biztosan őnála...

Margit (elmerülten): Mondd Verám, ti nem félték?

Vera: Óértük? De igen, én néha nagyon...

Margit: És ő?

Vera: Anyám? Isten tudja. Ő teljesen kifürkészhetetlen. Azt hiszem, fél ő is, mert nagyon vigyáz, hogy valamivel el ne árulja félelmét. Nem tudom, lehet, hogy egyáltalán nem fél.

Margit: Gondolod? Talán, mert itt a közelben tudja?...

Vera: A közelben, de nagyon exponált helyen. Az ő ezredétől került ki a legtöbb sebesült.

Margit: Verám, én nagyon, nagyon félek. Nappal még csak tudok valami nyugodtságot magamra erőszakolni, de éjjel annál borzasztóbban támad rám a rettegés. Pedig tudom, hogy hiábavaló, hogy bíznom kellene inkább vakon, rendületlenül és mégis ez a borzasztó bizonytalanság, ez a várás, ez a feneketlen csend...

Vera: Nyugodj meg Margit, ha megtudja, hogy itt vagy, majd ír, vagy el is jön. Addig már nyugodj meg.

Margit: Megnyugodni és várni — várni.

Vera: Istenem, hát mi egyebet tehetünk?!

Margit: A nap minden perce oly félel-

mes, oly titokzatos, oly sokat ígérő. Mind elé úgy nézünk, hogy ez, ez hozza a jót, a bizonyosat. Pedig hát, Verám, hogy el vagyunk mi maradvá várakozásunkban a jelentől, hisz mire hozzánk ér valami tőlük, akkorra rég elmúlt őfelettük az a perc és ki tudja, mit hozott közbe rájuk a sors?! Istenem, megőrülök, ha elgondolom, hogy ezek a percek hetekké, hónapokká nőhetnek és ettől a végtelen időtől egyre várni — egyre félni kell! Istenem, hogyan... meddig!? *(Sóhaj, csend, hallgatóság.)* Mintha kapu nyílt volna? Talán levél — talán ő...?

Vera: Én is úgy hallottam. Várj csak. *(Feláll, a nyitott ajtóhoz megy, kinéz a parkba.)*

Margit: Ki az? Szólj, Verám.

Vera: Erzsi jött. Egyedül. Nem ide jön, úgy látszik, anyám intett neki az ablakból, odatart.

Margit: Talán el sem jöhet a doktor?

Vera: Nem hinném. Ma nem volt harc. A meglévő sebesültekkel meg el szokott ilyenkorra készülni.

Margit: Különös, hogy ő küldött az orvosért meg a hőmérőért.

Vera: Úgy-e? Látod, mindenben ilyen ő — teljesen kifürkészhetetlen.

Margit: Csitt, valaki jön...

Vera: Az anyám. *(Asztalhoz ülnek, kötnék. A következők alatt lassan sőtétedik.)*

VI. JELENET

Nagyanya (balról jön, mögötte Erzsi):
No és miért kellett ennyi ideig elmaradnod?

Erzsi: Nem találtam otthon, ott az iskolában meg várni kellett, míg elkészül a kötözéssel.

Nagyanya: Hát mikorra mondta, hogy jön?

Erzsi: Fél nyolcra.

Vera: Volt benn a teremben, Erzsi?

Erzsi: Igen, az egyikben. Ott ahol az a szerb is fekszik.

Vera: Szerb? Az is van? Úgy látszik, ezt ma hozták.

Erzsi: Ma... mai szerzet a. Volt egy kis harc, abból hozták.

Vera: Súlyos sebe van?

Erzsi: Nincs annak, csak a lába. Hanem a szegény bolondja — tessék már hallgatni, — kért olyan kötözőkelmét és úgy bebugyolálta avval a fejét, hogy alig tudott lélekzeni. Azt mondta, hogy nem tud más-képp aludni. Aztán mikor tejet, meg húslevest adtak neki, lecsavarta azt a fejéről és azt vallotta, hogy ő bizony azért csinálta azt, mert félt, hogy amíg alszik, levágják az orrát, meg a fülét. Aszondja, hogy náluk úgy beszélnek ezt, hogy nálunk ez a szokás.

Vera: Szegény ördög...

(Szél hajladoztatja künn a fákat.)

Margit: Istenem, hát volt ma is harc?...

Nagyanya: Jól van. Hát a hőmérő? Add ide.

Erzsi: Itt van a zsebkendőmbé kötve. Tessék.

Nagyanya: Jól van, elmehetsz.

Erzsi (indulni akar, egy szélroham becsapja a közepén levő ajtó szárnyát): Jesszusom!

Nagyanya: Ne kiabálj. Csukd be. A másikat is. Úgy látszik, vihar lesz.

Palika (síró hangja hallik): Anyuskám... anyukám...

Margit: Megyek, kicsi fiam. (Indul.) Feljided. Verám, tán lehetne a lázát...

Vera: Jó, csak menj, hozom a hőmérőt.

(Mindketten elmennek a jobboldali ajtón.)

VII. JELENET

Nagyanya (az ajtócsukással bibelődő Erzsihez): Azt mondtad, harc volt délelőtt? Nem tudod, melyik száznál?

Erzsi: Nem, azt nem. De a nagyságos úr ezredénél volt.

Nagyanya: Jól van. Nézd meg a lámpát. Tölts bele petróleumot, hozd rendbe.

Erzsi: Igenis.

Nagyanya: Aztán behozod a vendég nagysága holmiját ide (a jobboldali szobára mutat). És ott is ágyazol neki. No most menj...

Erzsi: Igenis. (Kiviszi a lámpát, indulni akar balra, ijedten sikolt fel, a teraszajtó előtt egy katonalak jelenik meg.) Jesszusom!

Nagyanya (összerezzen): Mi az már megint?

Erzsi (kifelé mutat): Ott, ott...

Nagyanya: Mi van ott? Beszélj már!

Erzsi: Egy katona.

Nagyanya: Tiszt?

Erzsi: Dehogy — né, hisz a Józsi.

Nagyanya: Ereszd be gyorsan. (A belépő Józsihoz.) Na, Józsi, mi ujság?

VIII. JELENET

Józsi (30 év körüli tisztiszolga, bajszos, poros arc, pecsétes ruha, oldalán kenyértáska): Kezét csókolom a nagyságos asszonynak, jó estét kívánok.

Nagyanya: Mi ujság? Már rég nem volt itt.

Józsi: Tegnapelőtt.

Nagyanya: Az elég régen volt. Na, mi hírt hozott? (Erzsihez.) Menj Erzsi, aztán mingyárt meggyujthatod.

IX. JELENET

Erzsi (elmegy balra).

Nagyanya: No, üljön le Józsi, pihenje ki magát.

Józsi (zavartan izeg-mozog): Kezét csókolom, de most nem lehet.

Nagyanya: Miért? Sietnie kell vissza?

Józsi: Igenis. Az éjjel alighanem lesz valami.

Nagyanya: Úgy? Délelőtt volt harc? Nem nagy?

Józsi: Nem, nagynak nem volt nagy. Miért tetszik kérdezni?

Nagyanya: Csak úgy. Tehát nem volt nagy. A mi ezredünk? Volt veszteség? Csak kevés?

Józsi (borzasztó zavarral küzd): Igen is, kevés... egészen kevés... Tetszik tán tudni valamit?

Nagyanya: Mit? Nem, semmit. Miért, valami történt?

Józsi: Igen, valami történt...

Nagyanya: Mi... mi? Hogy van?

Józsi: Az ezredes úr, jól...

Nagyanya: Persze, hogy ő. Hát valami... nincs... jól...?

Józsi: Igenis, (szagattottan) valaki...
nincs... jól...

Naomanya: Ki... ki? Beszéljen hát?

Józsi: Ó... ő... a hadnagy úr...

Nagyanya (visszadöbben): Ki? A... a
fiam? Istenem... Csak halkan...

Hát ott van? Mióta?
Józsi: Tegnapelőtt este jelentkezett az
ezredes úrnál...

Nagyanya (szorongva sürgeti): Az ap-
jánál... és mi történt? Ott volt
maga is?

Józsi: Igenis, a menázsba volt, épp
szolgáltam fel a vacsorát, akkor
jött be, egyenesen hozzám, az ezre-
des úrhoz ment...

Nagyanya: És... és... aztán?...

Józsi: Megállt előtte, jelentkezett...
Az ezredes úr felállott. Kinyújtotta
feléje a karját, magához húzta a
hadnagy urat és megölelte.

Nagyanya: Megölelte... megölelte?
És mondott is valamit?

Józsi: Egy darabig semmit. Aztán
könnyes szemmel a tiszturakhoz
fordult, akik mind felálltak és azt
mondta Vertényi Ottó hadnagy —
a fiam... hisz ismeritek. Most jött
— hazajött Párizsból, hogy velünk
a hazát... becsülettel... Ennél
tovább nem hallottam. A tiszturak
háromszoros éljent kiáltottak. Az ez-
redes úr maga mellé ültette a had-
nagy urat. Tessék elhinni, nem ma-
radt ott senki szeme szárazon. Tet-
szett valamit mondani?

Naomanna (elmerülten réved maga elé):
Így fogadta...? Hát ő így fogad-
ta...? (Hirtelen aggodalommal
fordul Józsihoz.) Az előbb azt mon-
dotta, hogy ve'e történt valami —
hogy nincs jól...?

Józsi: Igenis...

Nagyanya (rémülettel elfojtott han-
gon): Miért nincs jól?! Istenem, mi
történt? Csak csendesesen mondja,
ott benn a felesége, meg ne hallja.
Szóljon hát! Valami baja történt?
Megsebesült?

Józsi: Meg... Tegnap este ő vezette
az őrzőparókat a szigetre, a nádasba...
és...

Nagyanya (bámultan): És...

Józsi: ...Azok a cudarok a nádasból,
lesből...

Nagyanya: Megsebesítették... És, és...
várjon csak... Hol? milyen he-
lyen...? Nem súlyos?

Józsi: Itt a vállán, vagy inkább így
lentebb, a mellén...

Nagyanya: Nem, nem igaz, csak a vál-
lán! Úgy-e csak ott? Vagy a mel-
lén?... De úgy-e, nem súlyosan?
Nem, úgy-e nem? Csak úgy könny-
nyen?... Miért néz úgy reám?
Miért nem felel?! Nem értett ta-
lán?! Józsi szóljon, az Isten szerel-
mére, mondja már ki, úgy-e nem
súlyosan? (Merőn néz Józsiira, bor-
zasztó rémület tükrözik arcán. Fel-
sikolt csöndesen.) Istenem, hát sú-
lyosan?!... A mel'én?! A fiam...
Az én fiam... Az én egyetlen fiam!
(Megragadja Józsi karját, síró, ri-
mánkodó hangon.) De... de úgy-e...
még — él...? Úgy-e, igen?... És
most rögtön elindulok, találkozha-
tom — beszélhetek vele?... Úgy-e
azért jött?... Tán ő is küldte, hogy
menjek hozzá? mert életben van,
mert megláthatom, ha sietek, úgy-e?
Józsi szóljon, vagy intsen! Józsi?
(Fejéhez kap, dadogva.) Nem szól!
Nem?... Már... már... vége?!
Nagy Isten már vége?!... (Meg-
remég, hangja zokogásba csuklik.)
A fiam?! már nincs... fiam?! Igaz?!
— igaz... már nincs fiam?...

Józsi (könnyeit morzsolja): Már nincs...
Ma délbe temettük... Az ezredes
úr... és minden tiszt ott volt...
Egy kis domb mögé tettük...

Nagyanya (bénán roskad egy székre):
Nel! Nel! Ne mondja! Nem ke'!
Menjen el! Oh, Istenem, minek
jött!?

Józsi (az oldaltarisznyából egy levelet
s egy nyitott borítékot vesz elő):

ZONGORÁK, GRAMOFONOK

és minden más
hangszer

Reményinél

BUDAPEST,
VI/37 Király uca 58-60 sz.

Igen, megyek, csak még ezt... Az ezredes úr írta szegény... Ezek meg a hadnagy úr zsebében voltak. Ideküldte az ezredes úr... Valami rajzféle, a felesége, meg a kisfia... Ez meg a Vera kisasszony fényképe.

Nagyanya (reszketve veszi el): Ez volt ná' a...? A felesége, a fia... a huga?? Más — nem — más senki sem... Őket vitte magával, ő rájuk gondolt, másra nem... más nem érdemelte... Nem, más senki (*az asztalra hajtja fejét.*) édes egyetlen fiam!... Így egyszerre az első nap?!... Édes jó fiam! (*Riadtan neszel jobbra.*) Istenem, mi lesz? (*Palika sírása hallik ki.*) Józsi menjen el!... Nem, nem, maradjon, Józsi vigvázson! Nem szabad elárulnia! Érti? Ha kijön a felesége, nem szabad megtudnia! Ma nem, ma nem!

Józsi: Akkor azokat a leveleket el kéne tenni...

Nagyanya: Igen, igen — elteszem... Hová? Ide... itt jó helyen lesz (*A blúza alá a keblébe rejti.*) Már jön... (*Erőt vesz magán, a könyveit gyorsan letörl.*) Isten segíts!

X. JELENET

Vera (jön jobbról, az ajtóban megáll): Oh, hisz itt is sötét van. Anyám, te vagy itt? Egyedül vagy? Az előbb mintha valakivel beszélni hal'ottalak volna.

Nagyanya: Igen, a Józsi van itt!

Vera: Né, csakugyan, most látom csak. Na Józsi, mi ujságot hozott?

Józsi: Kezét csókolom, kisasszonykám, nem tudok én semmit...

Nagyanya: Mit tartasz a kezekben?

Vera: A hőmérőt... Meleg nagyon. Azt hiszem, lázas...

Nagyanya: Ó bent marad? Vagy kijön ő is...?

Vera: Jön mingyárt, a Palikát takarja be paplanba, ki akar jönni ő is. Mért kérded? Mondani akarsz neki valamit?

Nagyanya (tjédt zavarral): Nem, nem, semmit...

Vera: Talán Ottórol is hozott valami hírt?

Nagyanya: Igen, hozott... Ott van...

Vera (kitörő örömmel): Hol, apánál? Igaz Józsi? Oh, hogy örül ennek Margit, mingyárt meg is mondom neki...

Nagyanya: Ne Vera, várj, még ne...

Vera: Miért, mit akarsz?

Nagyanya: Én nem, semmit...

Vera: Talán te magad akarod megmondani neki? Anyám, úgye, igen?

Nagyanya (halkan, elcsukolva): Igen... (*Csend, szünet.*)

Erzsi (jön be balról az égő lámpával, helyére teszi, azután lassan elmegy):

Nagyanya (a hőmérőt néző Verához): Mennyi?

Vera: Nem olyan sok, mint amennyinek gondoltam... 38,2 fok...

Margit (hangja): Megnézted Verám?

Vera: Meg. 38,2. Kis gyereknel az semmi, pláne így este...

Margit (hangja): Akkor kihozhatom, ugye?

Palika (hangja): Igen, én ki akarok menni...

Vera: Hozd ki, hisz mindegy; itt sincs hidegebb...

Nagyanya (egész gépés öntudatlanságban feláll, balra el akar menni):

Vera: Anyám, hát elmész?

Nagyanya: Nem, nem, én nem is akarom...

Vera: Azt hittem... Anyám, légy jó hozzá, mondd meg neki...

Nagyanya (riadtan): Mit? Mit mondjak meg neki?

Vera: Hát, hogy ott van Ottó apánál... majd meglátod, milyen örömet szerzel neki...

XI. JELENET

Margit (megjelenik jobbról. Karján a kis paplanba takart Palikát hozza): Itt van ez a rossz fiú. (*Meglátja Józsit, kérdőleg néz Verára.*) Ő talán a Józsi?

Vera: Igen, az...

Józsi: Igen is — kezét csókolom, én vagyok...

Palika (szőkehajú, pirosarcú kis gyerek, Józsira mutat): Ni a katona bácsi...

Margit: Valami hírt hozott talán?

Józsí: Igenis, hoztam.

Margit: Az uramról gondo'om.

Józsí: Igenis a hadnagy úrról.

Margit: Istenem, hát ott van, az ezrednél van?

Palika: Katona bácsinak nincs kardja...

Margit: Hallgass Palikám, mert apuskádról beszél a katona bácsi. Hallod, itt van, nem messzi. Hát mikor jött?

Nagyanya: Tegnapelőtt este. Az apjához ment... és az apja...

Vera: Anyám mi az? a hangod...

Margit: Istenem, mi történt?

Nagyanya (erőt vesz magán):... És az apja... megölelte...

Margit: Istenem...

Vera: Én tudtam...

Nagyanya: Vacsoránál találta őket, a Józsí mondta, ő ott volt, mikor belépett. Egyenesen az apjához lépett. Jelentkezett. Az apja elsápad, a keze reszketett, aztán felállt, kinyújtotta a karját felé, magához vonta, megölelte. Így volt, úgyé Józsí?

Józsí: Így nagyságos asszony...

Margit: Istenem...

Nagyanya: Megölelte és aztán a tisztekhez fordult, akik felállva nézték ezt a jelenetet s azt mondta: Vertényi Ottó hadnagy, a fiam, hisz ismeritek, Párizsból jött haza, hogy velünk a hazánkat... becsülettel (könnyeivel küzd.) Tovább nem hallotta Józsí. A tiszték háromszor eljént kiáltottak. És oda ültette maga mellé... (Mély csend, mindenki szemében könny remeg.)

Margit (mélyet sóhajt, megkönnyebbülten): Istenem, Istenem... (Szünet.)

Palika: Miért nincs kardja a katona bácsinak?

Margit: Hallottad mit mondott nagyanya apuskádról? Azt, hogy apuska itt van nem messzi, a nagyapa mellett.

Palika: És most megfogják egymás kezét és úgy mennek a csatába?

Margit: Úgy, úgy...

Józsí (késülődik): Nekem el kell mennem már.

Margit: Tán egy levelet elvihetne...

Vagy siet? No jó, majd holnap. Eljön úgye?

Józsí: Ha tudok, eljövök igenis.

Palika: Ha eljön megint, mit hoz nekem katona bácsi?

Józsí: Jaj, kicsi úrfi, nem tudok én onnan semmit se hozni, nincs ott más, mint szerb, meg szerb...

Palika: Jó lesz az is. Hozzon nekem egy kis szerbet...

Józsí: Kis szerbet? No jó, azt már lehet. Az éjjel alighanem lesz alkalmom a kis szerb-fogásra... kezüket esőkolom.

Nagyanya: Isten vele Józsí...

Margit (leteszi Palikát a kerevetre): Maradj szépen. Jövök mingyárt. Csak kikísérem a katonabácsit. Jöjj te is Vera...

Vera: Megyek. (Mindhárman elmennek a középén.)

XII. JELENET.

Nagyanya (könnyesen mered maga elé. Künnv szél suhogtatja a fákat).

Palika (intéget Nagyanyának): Nagyanya, gyere játszani. Te gvere, én nem tudok, nézd, hogy becsavart engem anyuskám. Gyere, csavarj ki. Mit mondasz?

Nagyanya (hangtalan mozog az ajka, mintha suttogna valakinek).

Palika: Ha kiesavarnál, elbujnék. És mikor bejönne anyuskám, megijeszteném. Gyere hát, nagyanya!

Nagyanya (gépiesen feláll, odamegy és leül Palika mellé): Szegény kicsi fiam. (Még simogatja Palika fejét.)

Palika: Mondd, nagyanya, a te urad a nagvapa?

Nagyanya: Az Palikám.

Palika: Akkor neked jobb, mint anyukámnak...

Gyomor- és bélzavaroknál, étvágytalanságnál, szorulásnál, föllúvódásnál, gyomorégésnél, felbőfögésnél, szédülésnél, homlokfájásnál, hányingernél 1—2 pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz alaposan kitisztítja az emésztőutakat. Közkórházi jelentésekben olvassuk, hogy a Ferenc József vizet még a fekvő betegek is nagyon szívesen isszák és általánosan dicsérik. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Nagyanya (ijedten): Miért? Miért jobb?

Palika: A te urad ezredes, apuska meg hadnagy. Az ezredesnek úgye több katonája van, mint a hadnagnak?

Nagyanya: Több, sokkal több...

Palika: És úgye az ezredestől jobban fél az ellenség, mint a hadnagtól?

Nagyanya: Igen, igen, jobban... (főléje hajol, megcsókolja.) Kicsi szegény Palikám... (A hirtelen belépő Vera megzavarja.)

XIII. JELENET

Vera (a középben jön): Csak maradj anyám, én vagyok...

Nagyanya: És ő? A Józsival hagyta?

Vera: Nem, Józsi már elment. A doktor jött éppen, jönnek már...

XIV. JELENET

A doktor (hangja hallik a nyitott teraszajtón): Állandóan kapunk, egyre többet és többet. Oh, meg van ám nekünk is a magunk harca, mi orvosok is küzdünk a magunk ostroma eszközeivel. (Belép, alacsony, kissé elhízott katonai főorvos, szemüveges, szakállas ember.) Kezét csókolom nagyságos asszony. (Kezet csókol.)

Nagyanya: Jó estét, doktor úr.

A doktor (Palikára mutat): Áhá, úgy látszik, ő az én páciensem.

Margit: Igen, ő az, doktor úr.

A doktor: Csakhogy sajnos az orvosok eszközei sokkal tökéletlenebbek, mint az övéik. Mi orvosok, sokkal inferiorisabbak vagyunk felkészülve, mint ők. Azt a gyors és tökéletes pusztítást mi nem vagyunk képesek megfelelően kireperálni, nem, abszolúte nem...

Naamanya (türelmetlenül): Igen... A lázát már mértük, azt hiszem 38,2 fok volt.

A doktor: Ja a kicsiét? 38,2, az semmi. Hát mi fáj kis ember?

Palika: Mit akar ez a csunya bácsi?

Margit: Te kis nevetlen! Ő a doktor bácsi, meg fog téged gyógyítani...

Palika: Én nem vagyok beteg, én nem akarok meggyógyulni...

A doktor: Lám-lám. Te vagy az első betegem, aki azt mondja. Na lássuk csak. Őltsd ki a nyelved a csunya bácsira. Úgy ni, ezt tudtam, hogy első kérésre megteszed. A gyomrának nincs baja. (A pulzusát nézi.) Igen valószínűleg úgy lesz, amint a nagvságos asszony mondta, az úton meghült egy kissé. Holnap még mindenesetre maradjon ágyban. Írok fel valamit, aztán holnap majd meglátjuk. (Az asztalhoz ül receptet ír.)

Palika: Én nem akarok ágyba feküdni...

Margit: Pedig ie kell, hallottad...

Vera: Le bizony. És ha meggyógyulsz, elviszlek a katona bácsikhoz. Úr-e főorvos úr, elvihetem ezt a kis fiút?

A doktor (nem néz föl): El ám — el bizony...

Vera: No hallod?

Margit: Jöjj hát szépen... (Felveszi Palikát s viszi jobbra.)

Palika: De te is benn maradsz, úgye és mesélsz?

Margit: Benn, benn. (Elviszi.)

A doktor (elkészül az írással): Így nagyságos asszony, majd minden órában egy kávéskanállal. (Észreveszi, hogy Margit nincs itt.) Ah úgy...

Vera: Bement lefektetni Palikát...

A doktor: Igen, észre se vettem... Meltóztattak már hallani, talán Józsi mesélte.

Nagyanya (ijedten): Mit, mit?

A doktor: Hogy azok a szegény ördögök átjöttek erre a partra, de jócskán.

Vera: Igen? A szerbek? Úgy? Mikor?

A doktor: Úgy mondta az egyik sebesült, hogy tegnap este, de csak a folyótól egy-két kilométerre jutottak.

Vera: A miénk nem állták utjukat?

A doktor: Ott már igen. Most hagyják őket szépen berendezkedni, nagyobb erőket áthozni s most éjjel aztán körülkerítik őket. Már jön a tűzérési erősítés.

Vera: Ma nem sok sebesült érkezett?

A doktor: Kevés, jelentéktelen csetepaté volt tegnap este, abból...

Vera: Mi az anyám?

Nagyanya (összeborzongott): Nem, semmi...

A doktor: Engedje meg nagyságos asszony, hogy legmélyebb csodálatomnak adjak kifejezést.

Nagyanya: Miért?

A doktor: Hogy ily rendületlenül bízva maradt itt. Az egész lakosságban ön tartja a lelket. Igen. Tessék elhinni, hogy abban a percben, amint az emberek meglátnák az első Verényi-bútort az uccán, egy óra alatt fenekestől felfordulna minden...

Nagyanya: Ön túloz doktor úr.

A doktor: A tiszta igazságot mondom. Az ön hősie magatartása, nagyságos asszony, az egyetlen kapocs, ami az embereket itt tudja tartani...

XV. JELENET

Erzsi (stetve jön batról): A főorvos úrért itt van egy szanitéc. Új súlyos sebesültek érkeztek...

A doktor: Úgy látszik, már a vihar előszele itt van... (Erzsihez) mondja kérem, hogy jövök. (Erzsi elmegy. Ő sapkáját veszi.) Kezeiket csókolom, önagságának is kézcsoksom... Holnap majd eljövök. (A középen el.)

XVI. JELENET

Vera (az ajtóig kíséri): Isten vele doktor úr. (Behúzza az ajtót, leül az asztal mellé.)

Nagyanya (tétován néz maga elé).

Vera (nézi hosszan anyját): Anyám...

Nagyanya (felriad gondolatából): Mi az? Szóltál Verám?

Vera: Igen. Mondd anyám, te sohasem félsz?

Nagyanya: Én? Miért kérdezed ezt?

Vera: Mert nem tudom, mert még sose mondtad... Te nem félsz?

Nagyanya: Nem tudom, nem akarom tudni.

Vera: Az éjjel nagy harc lesz. Az első, mióta Ottó itt van... Ma sem félsz?

Nagyanya: De ma, ma igen... Verám hallgass...

Vera: Istenem, hát te is? (Csend, szünet, Igen messziről puskaropogást hoz erre a szél.) Hallottad anyám?

Nagyanya (összeborzong): Hallottam... Puskaropogás... (Könny szökik a szemébe.)

Vera: Anyám, te könnyezel... már másodszer ma este... Istenem, miért?

Nagyanya: Semmiért Verám. Ne kérdezz... Hagyj. (A nyitva maradt jobboldali ajtón Margit mesélő szava hallik ki.) Ki az? Kihez be-

Ön sok mindent
nélkülözhet, de a

RÁDIÓÉLETET

nem nélkülözheti!

Önnek is van rádiója! És még nem volt a kezében a

RÁDIÓÉLET?

Kérjen még ma mutatványszámot készségesen küld a

RÁDIÓÉLET

kiadóhivatala

Budapest,

VII. kerület,
Rákóczi út 20 sz.

szél úgy, annyit?

Vera: A'latja a Palikát, annak mesél...
(*Elhallgatnak. A szobából egy-egy
csöndesen szálló mesésző hallik.
Hosszú szünet.*)

Nagyanya: Verám, csukd — csukd be
azt az ajtót, én nem bírom tovább
hallgatni... (*A kötést veszi fel.*)

Vera: Nem bírod hallgatni? Anyám,
nem értelek... (*Feláll, az ajtóhoz
megy, beszél halkán.*) E'aludt?

XVII. JELENET

Margit (megjelenik az ajtóban): El
nagy nehezen. Annyit kellett mesél-
nem neki. (*Beteszí az ajtót maga-
után.*) Anélkül nem megy. És mióta
Öttö elment, mindig róla kell me-
sélnem... (*Újra puskaropogás
hallik. Margit összerезzen.*) Istenem,
hallottad? Mi volt ez?

Vera: Puska ropogás... A mieink ke-
rítik be a szerbeket...

Margit: Ők löttek...?

Vera: Azt nem lehet tudni.

Margit: Istenem, vajjon hol van?...

Vera: Jöjj az asztalhoz. Nemsokára va-
esorázunk. Ne figyelj arra...

Margit (leülnek): Most már nem hal-
lani... Most az estélyi imádságába
már magától belevette nagyapát,
nagyanyát és a Vera nénit...

Vera: Édes kis gyerek... (*Újból fegy-
verropogás s most messzi ágyudó-
rej hallik.*)

Margit: Hallottad?

Vera: Ha'lottam. Ágyászó volt. Még
lesz több is. Érkezik sok tűzértség...

Margit: Istenem, ők merre járnak?
(*Észreveszi, hogy a Nagyanya ösz-
szeborzong.*) Bocssásson meg mama,
nem, többet már nem beszélek ró-
luk. De ezek a rettenetes hangok.
Istenem, de jó a mamának, hogy
így tud csendben ülni.

Nagyanya: Az én eszem sem itt jár...

Margit: De mégis az, hogy nem fél...
Istenem, de boldog lehet az, aki
nem fél, még így is oly jó, oly meg-
nyugtató, hogy itt van a mama köz-
tük, valaki, aki belül nem remeg...

Nagyanya: Mert nem látszik rajta?
Nem, ne beszéljünk erről... (*A*

*Jegyverzaj nőttön nő, mint valami
zúgó folyó, úgy hallik...*)

Vera: Isten tudja, mikor ezt hallom,
akkor mintha én se félnék. Sőt
valami úgy húz feléjük, valami tit-
kos erő, úgy érzem, hogy nekem is
velük kellene rohannom, mint ők
rohannak most. Vajjon hol, vajjon
hányan, vajjon ki van köztük?!

Nagyanya: Hallgas Vera. Nem akarok
többet hallani erről. Menj, csukd be
a teraszajtót.

Vera (ajtóhoz megy): Ezt a hangot
anyám nem lehet kicsukni. Ez át-
tör mindenem. S ha már nem hal'ik,
a szív tovább veri... (*Most lassan
dagadó kocsiörögés közeledik.*)
Halljátok anyám, jönnek az ágyúk
és a municiók kocsi. Hogy reszket
minden. Itt mennek el a ház előtt,
mennyi ember. (*A zsebkendőjét
kapja elő, hevesen lobogtatja.*)
Mennyi egyforma sötét ember...
Hogy mennek, hogy rohannak,
mind egyfelé... Isten veletek...
Isten áldjon... Az emberek a há-
zából mind kitudulnak. Olyan az
ucca, mintha ünnepi körmenet
volna. (*Kiált.*) Erzsi, hová megy?

Erzsi (hangja a parkból): Ide a ka-
puba... Tüzérek mennek...

Vera: Látom (*ínteket... majd lassan
elhalkul az ágyúk s kocsi robo-
gása, az egész harci zaj — nagyon
tompán — messziről riadozik.*) El-
mentek mind...

Margit: Istenem, hányan nem jönnek
többé ezekből vissza...

Nagyanya: Vera legyen már elég...

Margit: Igen jöjj el onnan...

*Vera (az ajtónál marad, az uccára egy-
szerre csend szakad):* Kiált Erzsi,
mi az, miért lett o'yan csend?!

Erzsi (hangja): A sebesülteket hozzák...

Vera: Erre?

Erzsi: Igen, most érnek ide.

Vera: Kocsikon hozzák?

Erzsi (hangja): Kocsikon is meg hord-
ágyakon is...

Nagyanya: Vera jöjj be és szólj az
Erzsinek is, hogy jöjjön be s csukja
be a kaput.

Vera: Csak nem félsz anyám? (*Kü-
kint, felsikolt.*) Isten?!

Margit: Mi az Vera?

Nagyanya: Vera, fe'elj hát?!

Vera (kimered, remegve mondja): Ott, ott, a kapu előtt...

Margit: Mi van ott? Mi van a kapu előtt...

Nagyanya: Semmi, semmi, én tudom, hogy semmi...

Vera: Letettek egy hordágyat...

Margit (felsikolt): Istenem... egy hordágyat... Jaj... talán... ő... (Ki akar rohanni.)

Nagyanya (megragadja karját, szinte önkínületében kiáltja): Nem, ne menj! Nem ő, én tudom, hogy nem!! Érted?

Margit (dermedten ismétli): Nem ő, tudja, hogy nem ő...?

Nagyanya: Én tudom...

Vera (kiált): Erzsi, ki fekszik ott, a hordágyon?

Erzsi (hangja): Nem látom, sötét van...

Vera (szinte könyörögve kiált): És... miért tették le? Ide hozzák?...

Margit (vacogva): Nagy Isten most segíts...

Erzsi (hangja): Nem ide, az iskolába... Itt csak megpihentek vele egy percre...

Margit (tompán maga elé): Egy percre, Istenem, egy perc volt...

Vera: Igen. Már felvették, már elindultak vele. (Kimerülten dől az ajtófélfához.)

Nagyanya: Úgye igen? Én tudtam...

Margit (suttogva): Köszönöm, köszönöm...

Nagyanya: Istenem ne... ne... (Karongja és a kerevéhez vezet a roskadozó Margitot.) Ide, ide ülj... Úgye nem kellett volna rá hallgatnod... Én tudtam... (Leül mellé.)

Jer húzódj közel hozzám, hisz úgy reszketsz, karolj belém... lányom...

Margit (közel bújik hozzá, hálásan karol a karjába): Oh, de jó itt, édes anyám...

Nagyanya: Igen, igen. Így mondd ezután mindig... lányom...

Margit (sírva, dadogva): Édes anyám...

Vera (tágra nyílt szemekkel nézi őket, behúzza az ajtót, most a bal előtérbe jön): Anyám, mi történt? Valami történt...

Nagyanya: Igen, valami történt...

most, minden pillanatban történik és történhetik valami. (Rövid szünet után Margithoz lágyan, szelíden.) Mond lányom, megbocsátasz nekem, hogy én mingyárt nem tudtam megbocsátani neked? Hogy nem úgy fogadtalak, mint őt, az apja? pedig úgy kellett volna...

Margit: Te, te bocsáss meg édes anyám...

Nagyanya (szinte önmagának beszélve): Nem tártam ki a karom, nem öleltelek magamhoz, mint ő. Bántottalak, pedig most nem szabad fájdalmat okozni senkinek, most nem, hisz mindannyiunkra minden pillanatban ránk szakadhat annyi fájdalom, hogy összeroskadunk alatta...

Margit: Igaz, úgye igaz?

Nagyanya: Igen lányom... annyi, hogy összeroskadunk... (Csend. Szünet.) Jer-jer közelebb, lányom, így egészen melém... Valamit mondok...

Ilyen életbiztosítási kötvényt kap a Pesti Napló minden előfizetője

Margit (egészen mellé húzódik): Hallgatlak anyám...

XVIII. JELENET

Palika (ebben a pillanatban beszél a jobbról, hosszú hálóingben van, Margithoz fut, az ölébe bújik): Anyuskám...

Margit: Miért jöttél ki?

Palika: Miért pattogtattak olyan nagyokat? Meg az ég is úgy dörgött... Eső esett?

Margit: Nem, mástól volt...

Nagyanya: Jer ide hozzám. Úgy. Imádkoztál már kicsi fiam?

Palika: Egyszer már igen odabent...

Nagyanya: Mit imádkoztál?

Palika: Az estit. Elmondjam nagyanyám?

Nagyanya: Igen, mondd el kicsi fiam...

Palika (összeteszi kis kezét és vontatott egyhangún mondja).

„Már a szép nap lenyugodott, Egészen bealkonyodott, Ég sötétbe vonta magát, Adjon Isten jóéjszakát, Adj az éjjel is oltalmat, A fáradtnak, anyuskának, Anyuskának nyugalommat...”

Nagyanya (könnye végig csordul arcán, fájdalmas búgással mondja): Apuskának, apuskának, nyugalommat!...

Vera (mintha villám érte volna. Megvonaglik testében, rémülten hátrál, fejéhez kapva sikoltja): Isten!!... Anyám!??

Nagyanya (könnyes szemét Verára emeli, ujját könyörögve fekteti ajkára): Ne, nem Verám!! Csend... Várni... várni... (Úgy maradnak hárman összeborulva.)

Vera (halálsápadtan, alig hallhatóan ismétli): Csend... várni... (Lassan függöny.)

Írmerlek! Segítsek?...

A grafológus üzenetel

Választ csak olyan levelekre adunk, amelyhez mellékelve van a „grafológia-szelvény”. Minden íráshoz egy szelvény. Aki írásban akar választ kapni (soron kívül), az mellékeljen megcímzett, felbélyegzett borítékot és írasonként 2—2 pengőt. A levelekre a beérkezés sorrendjében válaszolunk. A borítékon jelezni kell a „grafológus” szót.

Coquoseisautor. Nem elég energikus, könnyen elhagyja magát. Tépelődsre hajlik. Külsőségekkel nem törődik, nincsenek ambíciói. Érdekes és színes belső életet él és ez mindenért kárpótolja.

Textil-Baba. Van benne üzleti érzék s ezt hasznára is tudja fordítani. Nagyon zárkózott, terveiről sohasem beszél. Sokat követel önmagától, jól megállja a helyét az életben. Eszes, tehetséges és életrevaló. Modora csendes, megnyerő.

Aldor János. Intelligens, gyorsan és könnyen tanul. Sok nehézséggel kellett megküzdenie. Céltudatos, meghatározott útvjáról semmi sem térítheti le. Nagy tevékenységhez szokott. Szereti az embereket, de nem engedi, hogy bárki is beleavatkozzék sorsába.

Tokió 1930. Önzése és ravaszsága nem ismer határokat. Sokszor panaszkodik azért, hogy senki sem ragaszkodik hozzá. Nagyon szereti a pénzt és a kényelmet.

Semper idem, Graciosa, Economik, D. Piroška, Rákospalota, Tavasz után, V. Búske 113. Kérem szíves türelmüket, amíg levelekre sor kerül; a beérkezett levelek nagy száma az oka a késedelemnek.

Fluktuál. Amennyiben a februárban említett 5 levél elemzését még nem kapta volna meg, szíveskedjék újabb írásmintát beküldeni, mert ennek magyarázata csak az lehet, hogy a levelek nem érkeztek be hozánk.

Minden csak álom. Kiegészítésképpen az első elemzéshez a következőket fűzöm: Rendkívül temperamentumos, nem tűri, hogy beleavatkozzanak a dolgába. Főlényesen kezeli az embereket, szereti éreztetni, hogy nem sokat törődik velük. Szeszélyes, önmaga számára is kiszámíthatatlan. Gyors eszű, könnyen tanul. Ha több lenne az ambíciója, sokra vihetné.

F. Margitka. Szélfű, kedves természet, de túlságosan érzékeny és gyakran ok nélkül

megbár
fel mag
minden
kérdés
Vadyl
számára
Nagyon
szomorú
izléses,

Jámb
többet
mes, jó
csúli az
kicsit. M
ves egy

Barna
egyéni
alakul
helyét.

Iholyl
Sokat v
nogyan
rény fe
Nagyon
életked

VIII.
szereti
választé
tartózkó
kítapasz
zításúak

Szerel
külsőség
okozni é
tosabb
tanácsot

Minek
finomod
zéke var
fantáziá
szinessé.
mélto n
emberek

Bessle
szereti a
mert sen
köznap
kal kom
szükség
valahol

Co Rii
egyéni
semmit
modora

rajta, h
lelkéhez.

Good
elég az

K. K.
biciói v
külső fo
veti és
kalmazk
vannak.

Nemo,
követés
díszharm
got okoz
zettel.

megbántottnak érzi magát. Nehezen találja fel magát, mert gyanakvásával megkeseríti minden könnyed relációját. Pontos, anyagi kérdésekben rendkívül óvatos.

Vadvirág. Keveset vár az élettől önmaga számára, pedig nem természete a lemondás. Nagyon szereti az életet. Mai rezignációja szomorú csalódások eredménye. Rendkívül izlése, mély gondolkodású.

Jámbor 25. Szigorú önmagához, sokkal többet akar dolgozni és elérni. Úgyes, élelmes, józan gondolkodású. Nagyon megbecsüli azt, amiye van. Idegeire vigyázzon egy kicsit. Megbízható és határozott, rokonszenves egyéniség.

Barna Evi. Még nem lehet határozott egyéniségről beszélni nála, de ha kedvezően alakul élete, nagyon jól meg fogja állni a helyét. Sok szeretet van benne.

Ibolyka. Sokat foglalkozik önmagával. Sokat vár önmagától s nem tudja még, hogyan értékelje magát. Bizalmatlan, szerény fellépésű, kissé túlságosan csendes. Nagyon egészséges életmódot éljen, hogy életkedve és frissége fokozódjék.

VIII. Akarat S. C. Fejlett izlése van, nagyon szereti a szépet. Mozdulatain is látszik a választékosság. Modora sima, kellemes, de tartózkodó és kimért. Még nem volt alkalma kikapasztalni, hogy érzései milyen intenzitásúak, mert a szíve még nem szólalt meg.

Szerelmes fiú. Türelmetlen és nagyon külsőséges. Hiúsága sok galibát fog még okozni életében. Kérdésére a viszonyok pontosabb ismerete hiányában nem adhatok tanácsot.

Minek nevezzelek. Nagyon intelligens, kifinomodott egyéniség. Fejlett művészi érzéke van. Sokat foglalkozik jövőjével. Élénk fantáziája van és sokféle lehetőség teszi színessé. Megértése, kiváltságos és szeretetreméltó nőisége magasan kiemelik az átlagemberek sorából.

Bessie 20. Keresi a rendkívüli formákat, szereti a feltűnő és túlzásra hajló embereket, mert semmit sem utál jobban, mint a hétköznapi szürkeséget. Ritkán jókedvű. Sokkal komplikáltabbnak látja a dolgokat, mint szükséges és kellemes. Nagyon hálás, ha valahol megértésre talál.

Co Rü. Fegyelmezett, pontos, mértékletes egyéniség. Nagyon tartózkodó, terveiből semmit sem árul el. Szeret társaságba járni, modora kifogástalan. Előzékeny, de érezni rajta, hogy senkit sem akar közel engedni a lelkéhez.

Good news 27. A beküldött írásminta nem elég az elenzésre.

K. K. Kőbánya, Budapest. Társadalmi ambíciói vannak s ezért nagyon sokat ad a külső formákra. A kispolgári kereteket megveti és gyakran igazságtalan. Nem tud alkalmazkodni. Merész terveit és szándékai vannak. Keményszívű.

Nemo, Budafok. Nem elég energikus céljai követésében. Elégedetlen önmagával, mert diszharmónikus lelki élete sok nyugtalanságot okoz. Szenvedélyes, gyakran fegyelmezettlen.

Mária 28. Sima és alkalmazkodó módora van, de keresztül viszi azt, amit akar. Nem befolyásolható, céljait egy pillanatra sem felejtli el. Praktikus és ügyesen rendezi be életét.

Gyöngyvirág június 25. Depressziókra hajlamos, túlságosan nehezen veszi az élet apró küzdelmeit. Világos eszű, alapos, jól meg tud felelni kötelességeinek.

B. Margit. Rendkívül zárkózott természet. Nagyon szigorú önmagához. Intelligens, de nincsenek intellektuális ambíciói. Vérében van a munka és tevékenység szeretete.

B. Margit. A beküldött írásminta, úgy hiszem, nem egészen természetes írás s ezért nem tartom alkalmasnak az elemzésre. Klinikus és blazírt. Nagyon fejlett izlése művészi érzéke van. Rideg, élvezetkereső s tudatosan önző egyéniség.

Mg. 12. Május. Nagyon fejlett ritmus-érzéke van és szenvedélyesen szereti a zenét. Egy-egy hangulatnak egészen rabjává lesz. A maga külön világában él s csak akkor boldog és harmónikus, amikor ezt megteheti. Önmagával meg van elégedve.

Kivánsai. I. Erzsébet. Még fejlődőben levő egyéniség. Romantikus, keresi az alkalmat szentimentális túlzásokra. Kedves és nőies. A családi élet keretében boldog, megelégedett és gondoskodó mintaasszonnyá fog fejlődni.

P. Magda. Szenvedélyes, érzelmi élete egészen kitölti. Külsejét elhanyagolja. Nem törődik élete és jövője kialakításával s egészen a véletlen sorsra bizza magát. Anyagi kérdésekben hiszékeny és járatlan.

Chaos. Női írás. Még nem egészen kiforrott karakter, de már látszik rajta, hogy nagy-lelkű, komoly. A hétköznapi gondokkal való küzdelem nem neki való. Rendkívül érzekény. Most még sok hiúság és külsőséges vágy tombol benne.

Chaos. Férfiírás. Türelmetlen, nyugtalanságra hajlamos egyéniség. Gyakran kételkedik önmagában. Nagy szüksége lenne arra, hogy valaki jó tanácsal ellássa. Rendszeres önfigyelemnevelést is ajánlok, aminek igen jó eszköze a sportolás.

Jána. Szorgalmas, egyenletes kedélyű, kiegyensúlyozott egyéniség. Pontosan tudja, hogy mit várhat az élettől. Sohasem annyira önző, hogy azzal másnak ártsen, de vigyáz az érdekeire és a nyugalomára. Életrevaló és eszes.

1908. Avas. Rendkívül óvatos, nincsen benne vállalkozási szellem. Nagyon szigorú kritikus, a konvencionális formákat szigorúan betartja. Kötelességtudó, komoly, megbízható. Kevészer érez rokonszenvet, de azokkal szemben, akiket megszeret, nagy-lelkű és áldozatkész.

Beautiful. Konfuzióra hajló. Szeret olyan dolgokkal is foglalkozni, amelyeknek nem sok köze van hétköznapi életéhez. Intelligens, látókörét fágítani iparkodik. Türelmetlen, nehezen fér meg környezetével. Tevékeny és nyughatatlan.

S. Sz. V.

Szerkesztői üzenetek

*Olasóink napról-napra tömegesen fordulnak hozzánk kérdésekkel. Levélben csak abban az esetben adunk választ, ha a levélíró egy megcímzett és felbélyegzett választörteket küld. A nekünk szülő levelet így tessék megcímezni: „Déli” kiadóhivatalának, Budapest, VII., Dohány uca 12. Felvilágosítást kérek.
Kéziratokat nem őrizünk meg*

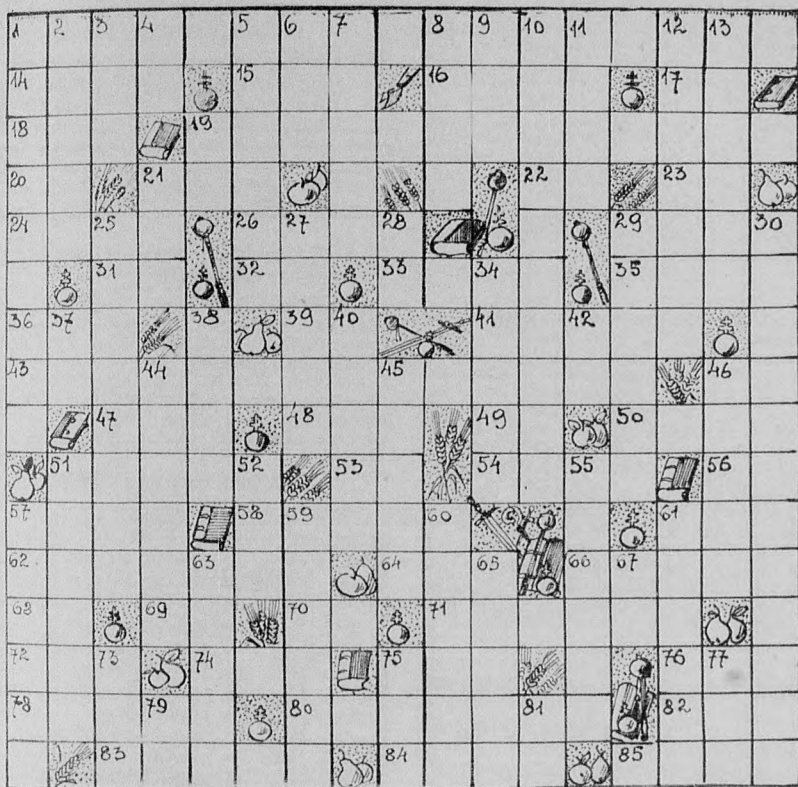
Életunt. Korunk egyik legszembeötlőbb tünete, hogy a fiatal asszonyok életuntak. Vajjon miért? Ennek többféle oka lehet, de legtöbbször anyagi bajok miatt érzik az életuntságot. Nem értjük, hogy Önnél, akinek — mint levelében írja — mindene megvan, amire egy úriasszonynak szüksége van, mi okozhatja az életuntságot. Miután Ön ezt nem írta meg nekünk, nehezen tudunk tanáccsal szolgálni. Ha azonban túlsok ideje lenne napközben, úgy mégis megállapíthatjuk a diagnózist, anélkül, hogy — mint lelkiismeretes orvosoknak — módunkban lett volna a beteget megvizsgálni. Unatkozik és az unalom a legrosszabb tanácsadó. Dolgozzék, fájadjon és meglátja, hogy életuntsága egy csapásra el fog tűnni. A szorgalmas és munkáját szerető asszony sohasem szokott életunt lenni! Minden ember életének célja van és miután Ön teljesen cél nélkül, gyermek nélkül éli az életét, halálosan unatkozik. Vegyen részt férje tevékenységében vagy ha ez nem volna lehetséges, foglalkozzék a háztartásával, küldje el a szakácsnőjét és főzzön maga, meglátja milyen kellemesen fognak telni a napjai az apró gondok között! — **Hedvig.** Kislány, hogy maga milyen kedvesen ír a Gyurikáról, aki más lányt szeret. Így van ez! De azért megvigasztalhatjuk, hogy tizenhat évével még egy pár csalódás fogja érni, amíg megtalálja az igazit. Ne ragaszkodjék Gyurikához, mert ő ezt egyáltalán nem érdemli meg. Gombház! — **Aranka.** Nagyon kedves magától, hogy ilyen gyakran ír nekünk levelet. Szívesen fogadjuk! A kérdezett művésznőnek már nincs meg az említett villája, összeveszett valakivel és most elhatározta, hogy lemond a férfiakról! A férfiak érdekében ezt igen okosan is tenné. — **Életeél.** No, életcélnak éppen nem nevezhető a filmszínészi pálya egy olyan ember számára, aki — mint levelében írja —

alacsony, nem szép és a hangja nem férfias. Mindazonáltal próbálja meg: iratkozzék be filmiskolába. Talán szerencséje lesz. — **Nagymama.** Valóban vállalkozó szellem, ha ötvenéves korában szánta rá magát a színésznői pályára. Ötvenéves kezdők még a régi jó időkben sem voltak, amikor pedig nagyobb volt a kereslet. Hogyan képzeled, hogy tervre ma sikerülni fog? — **Kisleány.** Iratkozzék be tánciskolába, majd a tanára megmondja, hogy valóban tehetséges-e, mert a rokonok és barátok elragadtatása nem sokat számít. — **Középkorú asszony.** Az említett művész nős, felesége színésznő volt és két gyermek apja. Címe: Szondy uca 98/B. Autogramot ad. — **Kritika.** Kritikája nagyon elfogult az említett filmszínésznővel szemben, mert viszont kevés filmszínésznőnek van annyi rajongója, mint neki. Mi magunk is elismerjük, hogy a művésznőnek a megjelenése, szépsége a fő vonzóereje, mert mi is láttunk már nálánál nagyobb művésznőket a filmen. Haja barna, szeme kék. — **Tangó.** Forduljon zeneműkiadóhoz, mi kóták kiadásával nem foglalkozunk. — **Pleiny kezde.** Verse nem megfelelő. Naív és kezdetleges. — **Türelmetlen.** Négy héttel ezelőtt már megadtuk a választ. Miért nem figyeli a rovatot? A beérkezés sorrendjében szokásos. Céduláját átadtuk grafológusunknak. — **Összel, fulevelek sirján.** Egészen kedves, hangulatos kis vers, látszik a jó kéz munkája. Foglalkozzék többet az írással, hogy meg legyen a kellő gyakorlata. Jelenleg jóidőre el vagyunk látva. — **Rejtély.** A dolog nem is olyan rejtélyes, mint gondolja. A fiatalember udvarol, a jó vacsorák nem megvetendők, sem az Ön kellemes társasága. Házasság? Egyelőre még nem nyilatkozott, de amíg ezt meg nem tette, édesanyjának nem kellett volna meghívnia vacsorákra. A mal viszonyok mellett Önöknek erőeszítésükbe kerül egy-egy ilyen vacsorának a megszerzése, amelyet ő elfogad anélkül, hogy ezt egy szál rózsával is viszonzná. Szép és udvarias formában próbálja meg az édesanyja a fiút nyilatkozatra bírni, mert ha a fiúnak nem komoly a szándéka, azonnal kiadhatják az útját. — **Remény.** Kis verse olyan gyenge, hogy az nyomtatásban meg nem jelenhet, szerkesztőségünkben, a hivatalos órák alatt bármikor átveheti.

1
44
48
20
24
36
43
57
62
68
72
78

Vizsz
14. Mu
Tizta
Királyn
jó kere
21. Fűp
lett má
26. Nér
29. Ver
Tagadó
Nem fi
névmás
43. A Sz
... (két
név 48.
névmás
„K“-va

Kis fejtörő – nagyoknak

Vízszintes sorok. 1. Nagy magyar uralkodó 14. Muzsika. 15. Isten nőnemben latinul 16. Tiszta — német nyelven 17. Igekötő 18. Királynő neve 19. Szt. István napján minden jó keresztény ezt teszi 20. „I”-vel ruhanemű 21. Független szóval 22. Kötőszó 23. Összeletl mássalhangzó 24. Kamatot fizetnek érte 26. Német nyelvű regény végén olvasható 29. Vendéglőben elbéd teszik 31. Gyilkol 32. Tagadó szócska 33. Borúra következnek 35. Nem fiú 36. Arc része 39. Francia birtokos névmás 41. Másként, — különben — latinul 43. A Szt. István-napi látnivalók a vidékieket ... (két szó). 46. Ismeretlen 47. Becé női név 48. Tűzzel kapcsolatos ige 49. Személyes névmás 50. Pontos része testünknek 51. „K”-val elől., Észak-Amerika állama 53.

Rangjelzés 54. Betegséggel kapcsolatos szó 56. Folyik 57. Nem amaz 58. Zár 61. Se nem ül, sem nem fekszik 62. Itt lakik a pápa 64. Felültre mondjuk 66. Régi 68. Idegen kötőszó 69. Építőanyag 70. Allóvíz 71. Így is nevezik a katonai rangot 72. „D”-vel szín 74. Király francia nyelven 75. Vallás rövidítése 76. Kocsi része 78. Csak ilyen gyümölcsöt egyél 80. Akik egy szakmában szolgálnak 82. Fordított kalapmárka 83. Költő 84. Bányaváros 85. Eledel más szóval.

Függőleges sorok. 1. Szent István-napi körmeneten baldachin alatt viszik 2. Hangra mondják 3. Királyné neve 4. Tagadó szócska 5. Sok ilyen is feljön Szt. István-napjára 6. Tagadó szócska 7. Ha a testhez rakodik

valami 8. Utat szegélyezi 9. Tagadó szócska 10. Már nem haragszanak egymásra 11. Kiszolgál 12. Bérbevette a földet 13. „... zsongó halak, ezer kis csillagot rengenek a Dunán”. 19. Állóvíz 21. Talál 25. Augustus 20-án a budai várban tartják 27. Súlykifejezés 28. Fordított ellentétes kötőszó 29. Színész teszi a színpadon 30. Nem érzi jól magát 34. Katona rohamnál kiabálja 37. Igekötő 38. Kereskedő teszi 40. Szobád része 42. Azonos magánhangzók 44. Az teszi, aki vidékről jön fel Szt. István napjára 45. Homeros szerint ő tartotta a földgömböt 46. Bece női név 51. Ilyen játéksapat is van 52. Igekötő 55. Szt. István napra vidékről jövőék egyik elmaradhatatlan fáradsága 57. Vízisport 59. Antónia becézve 60. Nem piszkos 61. Egyik hivatal a másíknak küldi 63. Gyümölcs 65. Az arany mérőegysége 67. „Ó”-vel házasember 73. Befed 75. Puszlit 77. Sportegylet rövidítése 78. Ektelen állóvíz 81. Rag.

A 33. számban közölt keresztrejtvény helyes megfejtése. *Vizsziútes sorok:* 1. Szent Gellért 11. Záróra 12. Vet 13. Ép 14. Tilosban 17. Duc 18. Kalit 19. De 20. Dóm 21. Ecce 23. Ente 25. Bot 26. El 27. Kain 28. Ige 30. Ér 32. Ny 33. Elnök 35. Utitárs 38. Való 39. Taft 40. Ize 41. Sa 42. Út 43. Ma 44. Za (az) 46. Szerzte 48/a. Lenget 51. Si 52. Drako 53. To 55. Óre 56. Dedo.

Függőleges sorok: 1. Széchenyi fürdő 2. Záp 3. Er 5. Nót(a) 5. Triko 6. Galamb 7. Lesjek 8. Éva 9. Rendel 10. Tt 15. Ol 16. B. T. C. 17. Duna 20. Dög 22. Cérna 23. Eke 24. Tinta 29. Elszalad 30. Élvezet 31. Akó 34. Ól 35. Utazik 36. Titt 37. Rím 39. Taft 41. Ssss 45. Atom 48. Ede 49. Eke 50. Nód (dón).

Amiről mindenki beszél

1. Ki volt a leghitesebb és legjobb vonóshangszerek készítője?

2. Melyik évben ünnepelte a Budapesti Torna Club fennállásának 25 éves évfordulóját?

3. Melyik évben, melyik pápa oszlatta fel bullával a baseli zsinatot?

4. Hol, melyik évben született Ferenc Ferdinánd főherceg?

5. Ki írta a „Hattyú” című darabot? Fővárosunk melyik színházában, melyik évben mutatták azt be?

6. Melyik évben végezték ki Cserni kommunistát és 12 társát?

7. Amerikában hol, milyen ügyből kifolyólag indult meg a függetlenségi harc Angliával szemben?

8. Melyik évben érkezett vissza Napoleon a „nagy ármádia” romjaival Oroszországból?

9. Melyik évben mondta ki a botgár sora, hogy fejedelme bármelyik valáshoz tartozhatik?

10. Ki volt az újabb matematika megalapítója és milyen nemzetiségű volt?

11. Melyik évben rendelik el Ausztriában az államvasúti rendszert?

BETŰREJTVÉNYEK

Kis Boldog **I** futball 000
Asszony 00

V g z & alma alma
alma alma
alma alma

A 33. számban közölt rejtvenyek megfejtése

Amiről mindenki beszél. 1. 1894-ben. 2. 1895-ben. 3. 1830-ban. 4. 1865-ben „Nemzeti Torna Egylet”. 5. 1889-ben. 6. 1924-ben. 7. 1924-ben. 8. Meghal Dusan a „hatalmas”. 9. 1869-ben. 10. 1867-ben. 11. 1921-ben.

Betűrejtvenyek. Szerződéskötés. Fellépés lekötése.

Ki tud válaszolni. Le, lap, alap, kalap.

SZÁMBETŰREJTVÉNY

Írjuk le a számokat 1—23-ig. A definíciók alapján írjuk fel minden szám fölé a megfelelő helyes betűt. 1—23 betűig a Szent István nappal kapcsolatban időszzerű kitétel kapunk.

5. 3. 2. 1. = vesz ikerszava
6. 9. 10. 11. = férfi keresztnev
4. 12. = az ismeretlen
15. 14. 13. = rokonházasság révén
7. 8. = rövidítés
21. 20. 19. = tagadó szócska
16. 17. 18. = mértani kifejezés
23. 22. = személyes névmás

Előfizetési ár:

¼ évre 3 pengő 50 fillér, ½ évre 7 pengő.
Ausztriában példányként 60 Groschen.
Budapest, VII, Dohány uca 12.

Szerkeszti: POGÁNY JÓZSEF
Kiadótulajdonos: TOLNAI NYOMDAI MŰ-
INTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT
Kiadásért és szerkesztésért felel: PAIZS GÉZA

Nyomatott Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadó-
vállalat Rt. mélynyomó-körforgógépein,
Budapest, VII, Dohány uca 12 szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszámai:
József 423—39 és József 423—50

+

DR. MIKES LAJOS

Angol nyelvtana,

az anyanyelvnek az angol nyelvvel való összehasonlítás alapú vétele mellett biztosan és öntudatosan tanítja meg mesternélkül az angol nyelvre. — Ára bérmentve 70 fillér

DR. MIKES LAJOS

Német nyelvtana,

csékély táradásggai, saját erejéből, szórakoztatva tanítja meg a német beszédre. Ára bérmentve 1 pengő 20 fillér

ÖNÜGYVÉD

Tanácsadó a mindennapi élet ügyes-bajos dolgaiban. 80 oldal, díszes kötésben. Ára bérmentve 1 pengő 10 fillér

MADACH IMRE
örökké népszerű, halhatatlan színműve:

Az ember tragédiája

melyet jelenleg filmek is feldolgoznak, újra kapható Ára fűzve, bérmentve 60 f.

Minden ember annyit ér,
ahány nyelvet tud.

Tolnai francia nyelvtana

abszolút modern, tonetikus alapokon épít és ezzel a módszerrel alkalmas ad azoknak a francia nyelv tudásának a megszerzésére, akik nincsenek megáldva különleges nyelvtanuló tehetséggel. Ára bérmentve küldéssel 70 fillér

A bűvészet könyve

Különféle bűvészműtárgyakat tartalmazó könyv 400 ábrával. Ára kötve 5 pengő, portó 50 fillér.

MADEIRA ES
RICHELIEUX

Kézimunkakönyv

Ez a kézimunkakönyv Madeira- és Richelleu-mintákat tartalmaz, még pedig hétésszáz szebbnél szebb rajzban. Ára bérmentve 2 pengő 30 fillér

BÉLYEG- ALBUM

előrajzolt ábráival elsőrangú segítsége a kezdő gyűjtőknek. Ára 1 pengő, portó 20 fillér.

Szegedi szakácskönyv

több mint 300 recepttel, díszesen kötve, ára 3 pengő 40 fillér bérmentve

Az itt felsorolt művek kaphatók a Délbáb kiadóhivatalában, Budapest, VII. ker., Dohány uca 12 alatt és minden könyvkereskedésben. Utánvételes küldésnél minden mű 50 fillérrel drágább!

A DÉLIBÁB

KEDVEZMÉNYEI:

FÉLBŐRKÖTÉSŰ REGÉNYSOROZAT

**A MAGYAR KÖNYVTERMÉS
SZENZÁCIÓJA!**

●
A VILÁGIRODALOM LEGJELESEBB MŰVEI JELENTEK MEG MÁR EDDIG IS EBBEN A SOROZATBAN. EZEK A MŰVEK KIÁLLÍTÁSUKNÁL ÉS TARTALMUKNÁL FOGVA A LEGÉRTÉKESEBB KÖNYVTÁRNAK IS DISZÉRE VÁLNAK

DICKENS: KÉT VÁROS TÖRTÉNETE
LAKATOS LÁSZLÓ: EGY ÉJSZAKA TÖRTÉNETE
KARIN MICHAELIS: AZ ÜGYVÉD UR CSALÁDJA
DALE COLLINS: ISTENITÉLET
LIGETI ERNŐ: A KÉK BARLANG
MARTHE BIBESCO HERCEGNŐ: PÁRIS ÖLÉBEN

EGY-EGY ILYEN FÉLBŐRKÖTÉSŰ, 320 OLDALAS REGÉNY ÁRA 10 PENGŐ BOLTI ÁR HELYETT BÉRMENTVE 2 PENGŐ 90 FILLÉR, UTÁNVÉTTTEL 50 FILLÉRREL DRÁGÁBB

●
**BÁRMELYIK KÖTET
KÜLÖNIS KAPHATÓ!**

●
BESZEREZHETŐ A „DÉLIBÁB“ KIADÓHIVATALA UTJÁN, BUDAPEST, VII KER., DOHÁNY UCCA 12 SZ.